TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 12 (532) TORONTO, Ontario 1960 m. kovo (March) mėn. 24 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland

Lithuanian Weekly

Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada

Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija

941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada

Ištvermės vyras

VYSKUPO T. MATULIONIO 60 M. KUNIGYSTĖS SUKAKČIAI

Tas, kuris spaudos buvo palaidotas Sov. Sąjungos žemėje, tebėra gyvas ir savo širdyje mini 60 metų kunigystės sukaktį. Būdamas beveik 87 metų amžiaus, žvelgia jis atgal į 1900 kovo 17 d. Petrapily, kur buvo įšventintas kunigu. Jo kunigystė sutapo su XX šimtmečio audringa pradžia. Vos pradėjęs kunigauti Latvijoj — Varaklonoj, Bykavoj, paskui Petrapily, pajuto persekiojančią caro ranką. Klebonaudamas Bykavoj T. Matulionis rūpinosi netik katalikais, bet ir kitų konfesijų žmonėmis, niekad neatsakydamas savo globos. Tai nepatiko caro valdžiai, ir kun. T. Matulionis liko iškeltas iš katalikiškos Latgalijos Petrapilin. Čia jį užklupo dar didesnis persekiojimas — bolševikinė revoliucija, kuri nuplošė jį pirmą kartą į Solovkų salų koncentracijos stovyklas. Po dvejų metų grįžęs Petrapilin tęsė sieloganos darbą kasdien matydamas, kaip aplinkui siaučia suėmimai bei trėmimai, kurių neišvengė nė vyskupai. Likęs vienas vysk. A. Maleckis ir matydamas, kad vyskupija gali likti be vyskupo, slaptai įšventino kun. T. Matulionį vyskupu 1929 m. Deja, bene tais pačiais metais vėl jis liko suimtas ir ištremtas į Solovkų salas drauge su eile kitų kunigų. 1933 m. Lietuvos vyriausybei pavyko susitarti su Kremliumi dėl pasikeitimo kaliniais, ir vysk. T. Matulionis su grupe kitų lietuvių kunigų ir pasauliečių galėjo išvysti laisvę nepriklausomoj Lietuvoj. Pažymėtina betgi, kad vysk. T. Matulionis ryžosi grįžti Lietuvon tiktai draugų raginamas ir dėl labai nusilpusios sveikatos. Kai Lietuvos atstovas Maskvoje J. Baltrušaitis klausė kalinius kunigus, ar nori vykti Lietuvon, visi atsakė taip, išskyrus vyskupą T. Matulionį, kuris pareiškė noris pasilikti Rusijoj. Niekas tada negalėjo to suprasti, net artimiausi draugai, nes nežinojo, kad kun. T. Matulionis yra vyskupas, kuris jautė pareigą nesitraukti nuo jam patikėtų ganomųjų. Tiktai matydamas, kad ir pasilikęs negalės eiti pareigų, grįžo į savo gimtąją Lietuvą. Jo vyskupinis poaugštis, slėptas Rusijoj, paaiškėjo tiktai peržengus Latvijos sieną. Tik nuo to momento jis išėjo viešumon kaip vyskupas. Lietuva priėmė jį su dideliu entuziazmu kaip didį savo sūnų iš Kudoriškių k., Utenos apskr. ir teikė jam visą galimą globą.

Vysk. T. Matulionis betgi, nežiūrint gausaus entuziazmo pareiškimų, ir toliau pasiliko tylus, kuklus, nedaug tekalbąs apie savo odisėją bolševikų kalėjimuose. Apsigyvenęs Kaune prie benediktinių vienuolyno, atsidėjo maldai ir ruošėsi ateities darbams. Rusijos niekad jis nepamiršo ir laukė progos jon grįžti kaip ganytojas. Bolševikai gi sekė jo žingsnius visą laiką, ir Maskva davė jam kartą suprasti, kad Kremliaus šešėlis siekia ir Kauną: atsiuntė tiksliu jo adresu likutį uždirbtų kalėjimuose, rublių ... Pagaliau 1948 m. tas ilgasis Kremliaus šešėlis rado jį kaip ordinarinį vyskupą, užėmusį a.a. vyskupo J. Kuktos sostą, ir trečią kartą ištrėmė į Rusijos kalėjimus. 1956 m. iš Mordavijos rašė jis giminaičiui Vakaruose: "Prašau perduoti visiems broliams lietuviams mano sveikinimą ir linkėjimus viso geriausio". Po šios žinutės grįžo jis Lietuvon, bet ir čia rado, jei ne kalėjimą, tai naują tremtį. Jam nebuvo leista eiti Kaišiadorių vyskupo pareigų ir šiandieną jis tebegyvena bene Šeduvoj atskirtas nuo savo ganomųjų.

Ištisas vysk. T. Matulionio kelias yra viena kančia, iš kurios šviečia tauri asmenybė. Jis niekad savo persekiotojų nekeikė nei viešai, nei slaptai, bet niekad ir nesilenkė. Jo rami ištvermė, atkakli kaip priekalas, stiprina silpnuosius ir gėdina žiauriuosius. Jo asmuo yra šviesus žibintas, šviečias netik lietuviams, bet ir visam pasauliui. (Apie jį yra surinktas geras pluoštas medžiagos. Jei kas turėtų apie jį atsiminimų, jo nuotraukų, laiškų, pamokslų, tepasiunčia: "TŽ" Redakcijai, 941, Dundas St. W., Toronto 3, Canada).

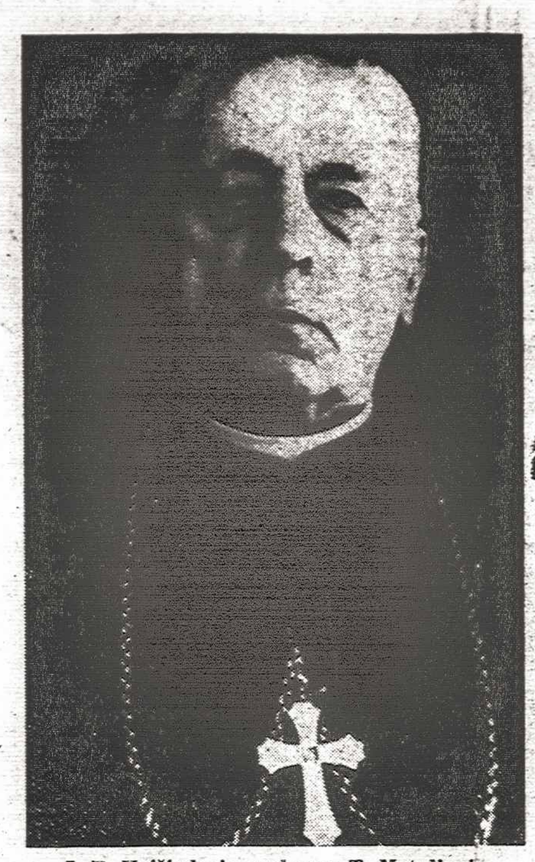

J. E. Kaišiadorių vyskupas T. Matulionis, sulaukęs 60 metų kunigystės sukakti.

Tautinių šokių grupėms

Šių metų rugsėjo 3-5 d.d. Toronte kartu su Lietuvių Diena įvyks tautinių šokių šventė.

Sventei rengti komitetą sudaro: A. Šadeikienė, P. V. Turuta, abu iš Toronto, ir G. Breichmanienė iš Hamiltono.

Visos tautinių šokių grupės, esančios Kanadoje ir artimesnėse JAV vietovėse, prašomos nedelsiant iki kovo 31 d., atsiliepti, pranešant savo adresus tolimesniam susitarimui. Rašyti: V. Turuta, 147 Quebec Ave., Toronto 9, Ont., Canada.

Toronto apylinkės v-ba.

Senatorius Wall feder. Kanados parlamente kardinolo A. Stepinac mirties proga pasakė kalbą apie persekiojimus pavergtuose kraštuose, suminėdamas ir Lietuvą. Platokai kalbėjo apie Ukrainą ir Vengriją. Panašius pareiškimus padarė ir kiti du katalikai senatoriai — J. G. Higigns ir J. Connely.

Suomijos atstovybė Otavoj nuo kovo 31 d. pakeliama į ambasados poaugštį. Jos ligšiolinis reikalų vedėjas Augustas Lehtinen, ėjęs šias pareigas nuo 1959 m. birelio 1 d., paskirtas pirmuoju ambasadoriu.

Savaitės įvykiai

Neatmezgamas nusiginklavimo klausimas vėl pradėtas svarstyti Ženevoje specialios komisijos, kurią sudaro penki vakariečių kraštų atstovai — JAV, Britanijos, Prancūzijos, Kanados, Italijos — ir penki sovietinių kraštų — Sov. Sąjungos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Rumunijos ir Bulgarijos. Paskutinės šiuo klausimu derybos tarp Vakarų didžiųjų ir Sov. Sąjungos buvo bandytos 1957 m. Londone. Jos nutrūko po ištisų savaičių be jokių rezultatų. Nuo to laiko sovietai ėmė reikalauti lygybės konferencijose, svarstančiose nusiginklavimą. Vakariečiai tam priešinosi, bet apsiginklavimui nepaprastai įsisiūbavus, pagaliau nusileido ir vėl susedo prie bendro stalo Ženevoje. Vakariečiai pateikė savo planą, pagal kurį nusiginklavimas eitų trimis fazėmis, kiekvienon jų įjungiant kontrolę. Sovietai gi siūlo jau seniau Chruščiovo paskelbtą planą — nusiginkluoti per 4 metus irgi trimis fazėmis. Jau pirmuose posėdžiuose Sov. Sąjungos atstovas V. Zorin atmetė vakariečių planą ir pareiškė, esą tik sovietinis planas yra realistinis ir svarstytinas. Visdėlto stebėtojai mano, kad tai sovietinio derybų stiliaus apraiška ir kad ši kartą yra vilčių susitarti. Didžiausią kliūtį sudaro kontrolės klausimas. Vakariečiai jį stato pirmon eilėn, o sovietai priešinasi.

Nuolaidumo parodė sovietai atominių sprogdinimų konferencijoje, kuri jau kuris laikas irgi vyksta Ženevoje. Jie pareiškė sutinką su JAV pasiūlymu sustabdyti atominius sprogdinimus, išskyrus požeminius, kuriems nesą tikrų priemonių sukontroliuoti. Vakariečiai į šį sovietų sutikimą dar nieko neatsakė. JAV paskelbė sprogdinsiančios atominę bombą N. Meksikos kalnuose 1961 m. sausio mėn., bandomos galimybės panaudoti atominius sprogdinimus nekariniams tikslams.

Kiek mylių?

Ženevoj susirinko dar viena tarpt. konferencija — jūrų; jos uždavinys — susitarti dėl teritorinių vandenų ploto. Ištisą šimtmetį teritoriniais vandenimis buvo laikoma 3 mylios. Šiuo nuostatu betgi nebuvo visi patenkinti, ypač kraštai, kuriems svarbi buvo žvejyba. Tautų Sąjunga 1930 m. buvo nustačiusi, kad 3 mylios yra minimumas, kurį visi turi pripažinti, o maksimumo pripažinimas priklauso nuo laisvo kitų kraštų pripažinimo. Ir šis nuostatas neišsprendė reikalo. Kaikurie kraštai, kaip Sov. Sąjunga, Kinija, Egiptas, Italija ir kiti siūlė 12 mylių, o P. Amerikos kraštai net iki 200 mylių. 1958 m. buvo sukviesta 86 valstybių konferencija Ženevoj, kuri paruošė naują sutartį, tačiau nesurinko dviejų trečdalių balsų ir išsiskirstė nieko nenutarusi. Dabar susirinko nauja konferencija spręsti seno reikalo. Iš pateiktų pasiūlymų ir vyraujančios nuotaikos atrodo, kad daugiausia pritarimo randa JAV ir Kanados planas, siūlas teritorinių vandenų plotą praplėsti iki 6 mylių, o kitas 5 mylias padaryti žvejonės sritimi, kontroliuojama atitinkamo krašto vyriausybės.

Po vizitų

JAV lankėsi V. Vokietijos kancleris Adenauer, 84 m., ir Izraelio premjeras Ben Gurion, 73 m. Ir vienam ir kitam rūpėjo užsitikrinti, kad viršūnių konferencijoj didieji neišmainytų jų gyvybinių reikalų į sovietų siūlomas prekes. Dėl Izraelio JAV pareiškė, kad jos tebelaiko galiojančia 1950 m. JAV - Britanijos Prancūzijos pareiškimą, laiduojantį Izraelio sienas. Kancl. Adenaueris išgavo pažadą, kad JAV V. Berlyno neapleisiančios ir respektuosiančios jo gyventojų teises. Dėl [illegible] vizito labai sujudo arabai ir visi jų kraštų atstovai Vašingtone drauge atsilankė Valst. Departamente ir pareiškė protestą. Prez. Nasseris paskelbė planą sudrėkinti dykumoms Izraelio pasienyje ir ten apgyvendinti 2 milijonus arabų. Dėl Adenauerio sujudo Kremlius, siekiąs jį sukompromituoti prieš viršūnių konferenciją. Adenaueris betgi jaučia savo krašto divizijų jėgą bei augančią reikšmę ir amerikiečiams pabrėžė, esą vokiečiai laukia iš didžiųjų bent tiek respekto, kiek jo randa nepriklausomybės siekiančios Afrikos tautos. Būvodamas JAV jis sužinojo, kad sovietai nusileido dėl vakariečių karinių misijų Berlyne, kur jos buvo pareikalautos pripažinti R. Vokietijos išduotus kelionių leidimus. Tos nuolaidos buvo pasiekta tiktai tada, kai vakariečiai suvaržė sovietinių misijų judėjimą V. Vokietijoj.

CHRUŠČIOVAS PABŪGO BEGINKLIŲ TREMTINIŲ

BADO STREIKAS. — PRANCŪZIJOS VYSKUPŲ UŽUOJAUTA. — KORSIKON IR KITUR IŠVEŽTA 850. — PIRMININKU ISRINKTAS MIN. E. TURAUSKAS.

Sovietų saugumo pareigūnas Zacharovas, kuriam pavesta rūpintis Chruščiovo saugumu, besilankant Paryžiuje, rodė susirūpinimą pavergtų tautų tremtiniais, o Paryžiaus poliicjos viršininkas Pappon — komunistais. Pirmajam rūpėjo išvengti nemalonių demonstracijų prieš pavergėją Chruščiovą, antrajam — perdidelio vietinių komunistų uolumo. Sutarė išjungti abu elementu. Zacharovas pažadėjo sutvarkyti Prancūzijos komunistus, o Pappon — tremtinius. Paryžiaus komunistų atstovai nėtrukus atsilankė pas policijos viršininką ir pasiūlė jam savo bendradarbiavimą organizuojant Nikitos Chruščiovo priėmimą, o 750 tremtinių vieną rytą liko išgabenti Korsikos salon. Jie, beginkliai asmenys, buvo rasti pavojingi "nenugalimos" imperijos valdovui. Tų pavojingųjų tarpe, kaip jau rašyta, yra min. E. Turauskas, išrinktas išvežtųjų pirmininku, visa eilė kitų buv. ministerių, rašytojų, versintojų, studentų, net keliolika vengrų nepilnamečių, prieš Franco kovojusių ispanų, nacionalistinės Kinijos konsulato tarnautojų. Išvežtųjų tarpe yra garsusis ispanų generolas Gonzoles, žinomas El Campesino slapyvarde, kuris susipykęs su buvusiais savo civilinio karo draugais komunistais buvo išsiųstas Vorkuton. Iš ten pabėgo ir parašė įdomius atsiminimus. Pavojingųjų tarpe yra taipgi kroatų katalikų misijos vedėjas Paryžiuje kun. Dragun, kuris neseniai atlaikė iškilmingas gedulo pamaldas už a. a. kardinolą Stepinač. Neišvengė pavojingųjų sąrašo nė pvz. ukrainiečių studentų pirm. Tamara Hryciuk, kurios tėvas yra inžinierius, nepakliuvęs pavojingųjų kategorijon.

Korsikon išgabentieji, kaip vėliau paaiškėjo, yra laikomi pavojingais, bet buvo rasta už juos pavojingesnių tremtinių ir 100 jų išgabenti į kitas Prancūzijos salas. Likusiems Paryžiuje svetimšaliams nuo kovo 13 įsakyta kasdien registruotis policijoj.

Iš sudarytų sąrašų ir kitų aplinkybių sprendžiama, kad išrinkimas pavojingųjų padarytas pagal sovietų saugumo pateiktus sąrašus. Pvz. juose įtraukti vengrų tremtiniai jaunuoliai, atvykę Prancūzijon dar vaikystėje, čia užaugę ir nedalyvaują jokiame veikime. Visa jų "politika"—čardašas ..., kurį jie ir Korsikoje pašoka.

Visi ištremtieji Korsikon yra Prancūzijos draugai, ir gen. El. Compesino piktai pareiškė: "Mes esame tikri Prancūzijos draugai, Chruščiovas gi — jos priešas". Spaudos atstovams jis davė suprasti, kad Prancūzijos vyriausybė pasielgė gėdingai, juo labiau, kad visi "pavojingieji" buvę išgabenti staiga anksti rytą 5-6 val., duodant tik 20 min. pasiruošti kelionėn.

Ištremtieji Korsikon prisibijo, kad grįžus Paryžiun gali būti sunkumų su darbais, nes daugelyje įmonių unijų vyrauja komunistai ir pasas su Korsikos tremtinio antspaudu galįs pakenkti net Prancūzijos pilietybei gauti. Jie visi gerokai nusivylę tokiu Prancūzijos vyriausybės žygiu, nors kartu ir didžiuojasi, kad jų buvimas tame krašte yra reikšmingas. Vienas jugoslavas, gyvenęs Londone Bulganino ir Chruščiovo vizito metu, pareiškė spaudos atstovui: "Britai sukvietė visus mus, jugoslavus, ir pasakė, kad nepageidauja jokių išsišokimų. Ir jų nebuvo. Tai kultūringas pasielgimas". Panašiai buvo ir JAV.

Ištremtieji Korsikon apgyvendinti viešbučiuose, gauna valdžios lėšų išlaidoms, bet kol kas jos išmokamos nepilnai. 36 paskelbė bado streiką kovo 17 d., skusdamiesi, kad gauna tik pusę valdžios skiriamų lėšų išlaikymui. Pagal oficialų patvarkymą, kita pusė būsianti išmokėta grįžus Prancūzijon. 32-iems leista grįžti Prancūzijon dėl nesveikatos ir šeimos reikalų. Bulgarų veikėjas Christof 38 m. mirė Korsikoj nuo širdies smūgio.

Pavergtųjų Tautų seimas dėl tokio elgesio pareiškė protestą. Bet kur protestai mūsų organizacijų ir paskirų asmenų, kurie taip gausiai plaukė į Vatikaną dėl mūsų atstovo perkėlimo iš pasiuntinio į reikalų vedėjo poaugštį? Prancūzijos vyskupai pareiškė išvežtiesiems užuojautą, o visa eilė prancūzų org-jų ir asmenų parodė viešą apgailestavimą.

Chruščiovo vizitas Prancūzijoj paskelbtas kovo 23 iki balandžio 3. Taigi išvežtieji Korsikon ir į kitas salas galės grįžti tik po tos datos.

Dr. St. Bačkis persikelia į Vašingtoną

Neoficialių šaltinių yra paskelbta, kad Lietuvos atstovybės Vašingtone personalas padidinamas ir atstovybės sekretoriu esąs pakviestas dabar einąs Lietuvos atstovo pareigas Paryžiuje dr. Stasys Bačkis. Jam iš ten išvykus Lietuvos reikalais rūpintis liksiąs prof. J. Baltrušaitis, meno istorikas, poeto ir diplomato, ilgamečio nepriklausomos Lietuvos atstovo Maskvoje Jurgio Baltrušaičio sūnus.

Prancūzijoje Lietuvos atstovybė buvo uždaryta dar maršalo Petaino vyriausybės karo metu. Kai vokiečiai okupavo visą Prancūziją, Lietuvos atstovas min. P. Klimas buvo suimtas ir po kurio laiko atvežtas į Lietuvą. Bolševikams antrą kartą okupavus Lietuvą, jis buo ištremtas ir grįžo visiškai palieges.

Dr. St. Bačkis, buvęs Lietuvos atstovybės Paryžiuje patarėju, min. Klimui su Petaino vyriausybe išsikėlus į Vichy, liko Paryžiuje ir ten prabuvo visą karo metą. Po karo, nors atstovybė nebuvo atgaivinta, jam pasisekė pasiekti faktino Lietuvos atstovo padėties. Net oficialios Prancūzijos įstaigos jį pradėjo tituluoti įgaliotu ministeriu ir Paryžiaus atstovybė visą laiką reiškėsi kaip viena gyviausių Lietuvos atstovybių.

Šitas Vašingtono atstovybės personalo padidinimo klausimas be abejonės buvo svarstytas ir neseniai įvykusiame Lietuvos diplomatų pasitarime Vašingtone sukviestame dipl. šefo min. St. Lozoraičio, nors oficialiame komunikate tai ir neminima. Jame tik sakoma, kad min. St. Lozoraitis turėjo eilę pasitarimų su Lietuvos charge d'affaires ad interim J. Kajecku, gen. konsulu Budriu, konsulu dr. P. Daužvardžiu ir padarė mandagumo vizitą Valst. Departamentui, lydimas J. Kajecko. Jis taipgi aplankė Pavergtųjų Europos Tautų organizaciją ir dalyvavo lietuvių delegacijos posėdy drauge su konsulu Budriu.

Švedijos lietuvių suvažiavimas

Kovo 6 Spongoje, netoli Stockholmo, buvo sušauktas Švedijos lietuvių metinis susirinkimas. ŠLB valdybos vardu ataskaitinį pranešimą padarė jos pirm. arch. J. Pajaujis. Jis priminė, jog šio krašto lietuvių bendruomenė yra susiorganizavusi 1950 m. Per savo gyvavimo dešimtmetį, dėl emigracijos netekusi maždaug dviejų trečdalių narių.

Nuo Lietuvos okupacijos pradžios Švedijoje veikiančiame pabaltiečių komitete lietuvių atstovais, mirus rašytojui ir visuomeninnkui I Šeiniui, liko dr. J. Lingis ir arch. J. Pajaujis. Šio komiteto asmenų iniciatyva pernai vasarą buvo sudarytas garsusis "Rugpiūčio" komitetas, kurio akcija švedu visuomenėje ir spaudoje sukliudė Chruščiovo kelionę Skandinavijon. Pastarajame komitete dr. Lingį pavadavo A. Jovertas.

Šeiniaus mirtis paliko spragą ir PET atstovybėje, kuri sudaryta skyrimo keliu iš centro Niujorke. Lankydamasis Stockholme V. Sidzikauskas tarėsi su ŠLB valdybos pirmininku dėl naujų atstovų paskyrimo.

Bendradarbiavimas su estų ir latvių bendruomenėmis vyksta sėkmingai. Prie žymesnių šios rūšies įvykių priskirtinas pernai prieš Kalėdas įvykusi pabaltiečių audiencija pas Švedijos karalių Gustavą VI, kuriam buo įteiktas padėkos adresas paminint išeivijos 15-os metų sukakti. Taipgi bendromis pastangomis buvo padarytas pareiškimas prieš užs. reik. ministerį Unden, sulaukęs gyvo atbalsio šio krašto didžiojoje spaudoje.

Lietuviai dalyvauja taipgi Baltų Humanistinės D-jos ir jos šalpos organizacijos veikime. Pra-

(Nukelta į 7 psl.)

KAS NAUJO KANADOJE?

Kelionės lėktuvu į Europą ekskursijoms bus žymiai atpigintos nuo ateinančio spalio 1 d. iki 1960 m. kovo 31 d. Pvz. kelionė iš Montrealio į Londoną ir atgal atsieis $299, iš Niujorko į Londoną — $320, skrendant propeleriniais lėktuvais; kelionė sprausminiais lėktuvais bus $20-30 brangiau. Dabar kelionė prop. lėktuvu Niujorkas - Londonas taupiąja klase kainuoja $257 vienon pusėn; pirmąja klase — $440, sprausminiu lėktuvu — $520, nuo gegužės 1 d. bus $500. Iš keturių klasių ateity bus paliktos tik dvi: pirmoji ir taupioji; liuksusinė ir turistinė — panaikinamos. Taip nutarta keleiviniių lėktuvų bendrovių konferencijoje Paryžiuje.

•

Ūkinės krizės pavojus gali iškilti, jei Kanada ir toliau gyvens perdaug išlaidžiai — pareiškė Kanados Banko valdytojas J. Coyne savo metiniame pranešime parlamentui. Esą Kanados ūkinis kilimas vyksta pergreitu tempu, atremtas į svetimą kapitalą, kuris naudojamas net prekybos deficitui padengti. Perdidelis gyventojų įsiskolinimas, ypač perkant prabanginius gaminius, esąs žalingas krašto ūkiui.

•

1959 m. literatūros premijas, skirtas Kanados gen. gubernatoriaus per kultūros tarybą, gavo: Hugh MacLennan, McGill un-to prof., už romaną "The Watch that Ends the Night"; Irving Layton už poezijos rinkinį "Red Carpet for the Sun"; Andre Giroux už romaną prancūzų k. "Malgre tout, la Joie"; prel. Felix Antoine Rivard už lyrinę apysaką "Le Barachois". Premijos dydis — $1000.

•

Religijos - darbo taryba sudaryta Otavoje, kur posėdžiavo įvairių tikybų ir unijų atstovai. Jos tikslas — abipusis bendradarbiavimas ir religijos principų pritaikymas organizuotiems darbo sąjūdžiams. Gen sekretoriu išrinktas Rev. D. Summers. Metinis biudžetas — $10.000. Tikimasi, kad ateityje tarybon įsijungs katalikų, žydų ir darbdavių atstovai.

•

Atlyginimus kaliniams už darbą kalėjimuose numato įvesti Ontario prov. vyriausybė. Planas tebėra studijuojamas, renkami duomenys kaikuriuose JAV ir Britanijos kalėjimuose. Vedusių kalinių uždarbis būtų išmokamas jų šeimoms ir tai tiek, kad jos galėtų išgyventi. Dar nenustatyta, ar atlyginimai būtų mokami ir nevedusiems.

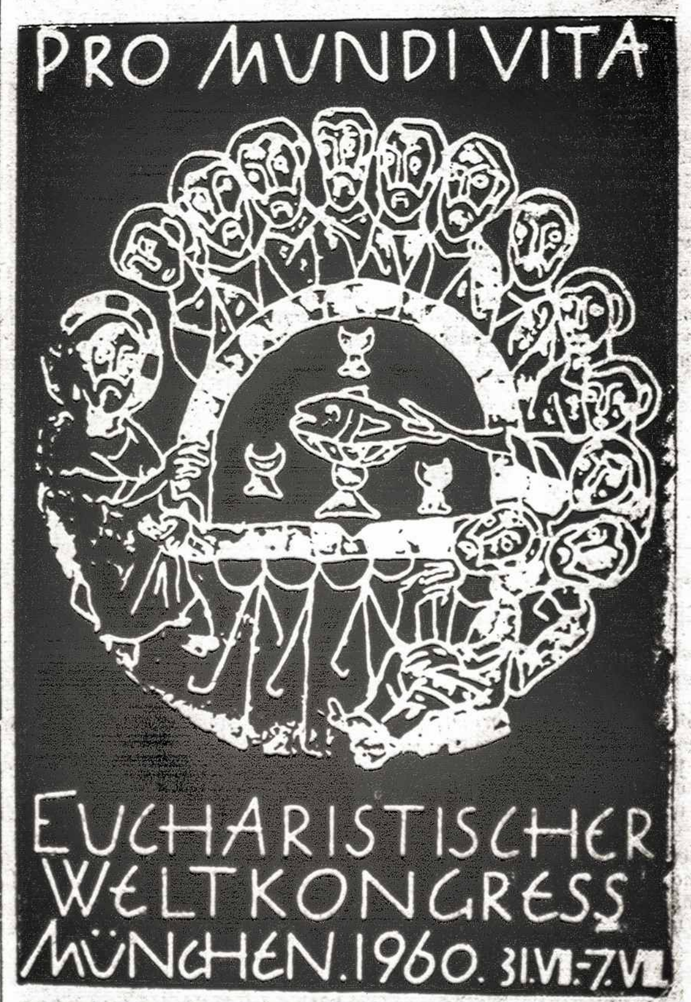

Pasaulinio 37-jo Eucharistinio Kongreso įvyksiančio šią vasarą Miunchene plakatas, kuris bus paskleistas viso pasaulio katalikiškuose kraštuose (žr. 2 psl.).

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Sapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Canada. Tel. EM. 8-6813.

Gavėnios rimčiai

STEBUKLINGOJI DUONA

Artinantis žydų Velykoms, artinantis ir Išganytojo kančiai, žmonės kažkaip gausiau susirinkdavo pasiklausyti Kristaus pamokslų. Taip vieną kartą prie Galilėjos ežero susirinko apie 5000 vyrų, jau neskaitant moterų, kurių skaičius paprastai būna didesnis. Esant toli nuo miesto, maisto ištekliai greit pasibaigė; tik vienas turėjo penkis miežinės duonos kepalėlius. Tokiai daugybei žmonių, toks maisto kiekis buvo stebėtinai permažas.

Kristus, norėdamas atkreipti dėmesį į tai, ką jis jau žadėjo greit atlikti, paklausė Pilypo: "Iš kur pirksime duonos, kad šitie galėtų pavalgyti?". Šis apskaičiavo ir atsakė: "Duonos už du šimtu denarų jiems nebus gana, kad kiekvienas gautų kokį truputį" (Jono evang., persk. 6). Toks atsakymas aiškiai parodo, kad natūraliu būdu 5 kepalėliais nebuvo galima pamaitinti tokią daugybę žmonių. Todėl Kristus stebuklingai padaugina tuos penkis kepalėlius, kurie nuslopino žmonių alkį, o trupinių buvo surinkta net dvylika pintinių, atseit daug daugiau, negu tie pirmieji penki kepalėliai.

Visatos Karalius, padarydamas šį stebuklą, turėjo mintyje kitą — irgi stebuklingą — duoną, dvasinį maistą, amžiams pasotinamą maistą. Natūralus valgis palaiko žmogaus gyvavimą šioje žemėje, o dvasinis maistas suteikia jėgų sielai ir formuoja garbingesnį kūną amžiais nesibaigiančiam gyvenimui.

Išalkusią minią Kristus pamaitino stebuklingai padauginta miežine duona, gi viso pasaulio krikščioniškas sielas maitina savuoju Kūnu duonos pavidale. Pirmaisiais krikščionybės laikais tikintieji, dalyvaudami šv. Mišiose, kartu su kunigu, pasikviesdavo į savo sielas Kristų, maitindamiesi stebuklingaja dvasine duona.

Artinasi ir vėl Velykos, stebuklingosios natūralios ir dvasinės duonos padauginimo metinės; artinasi ir Motinos Bažnyčios priminimas, kuris interpretuoja Kristaus troškimą ir pageidavimą: krikščioniškoji siela tik tada palaikys savo dvasinę gyvybę, jei bent (atseit, mažiausiai) vieną kartą metuose, apie Velykas, pasikvies į savo širdį Kristų stebuklingosios duonos pavidale, jei bent vieną kartą metuose priims šventąją komuniją.

T. Klemensas, OFM.

TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS

J. MEDAITIS

Miunchenas nekantriai laukia vasaros. Ne dėl saulėtų atostogų, bet dėl tarptautinio Eucharistinio kongreso. Tokio kongreso jo sienos dar nėra mačiusios. Todėl miuncheniečiai neslepiamai džiaugiasi, jų miestui suteikta garbė ir kartu kruopščiai ruošiasi būsimam įvykiui.

Už sklandų kongreso pravedimą atsakingos 24 komisijos. Bavarijos vyriausybė užleido joms reprezentatyvų pastatą miesto centre, o miesto savivaldybė paskyrė jų darbui 2 milijonus DM.

Kongreso ženklai

Meno komisija savo veiklą pradėjo kongreso plakato, ženkliuko, pašto ženklų ir monetų projektų konkursais.

Plakato konkursą laimėjo Koelno meno akad. prof. J. Fassbender. Plakatui jis panaudojo vieną viduramžių motyvą, vaizduojantį šv. Sakramento įsteigimą. Kristus sėdi apaštalų rately, iš kurio išsiskiria Judas. Ratelis atstovauja pasaulį, dėl kurio gyvybės ir išganymo buvo parengta šv. Vakarienė. Paveikslo viršuje išrašytas kongreso motto "pro mundi vita" (dėl pasaulio gyvybės), apačioje — "pasaulinis Eucharistinis kongresas Miunchene 1960. VII. 31 — VIII. 7". Šis plakatas bus iškabintas viso laisvo pasaulio šalyse, kad į kongresą atkreiptų visų katalikų dėmesį. (Žiūr. jo nuotrauką 1 psl.).

Dėl kongreso ženkliuko varžėsi net 135 menininkai. Konkurso laimėtoju išėjo 24 m. amžiaus Miuncheno meno akademijos studentas F. Hoffmann. Vienoje ženkliuko projekto pusėje matomas Dievo Avinėlio paveikslas, Avinėlio, naikinančio pasaulio nuodėmes, nugalėjusio mirtį ir teikiančio gyvybę visiems geros valios žmonėms. Virš avinėlio spindi raudono kristalo gabalėlis, simbolizuojąs Išganytojo kraujo lašą. Ir palei kraštą įrašas "pro mundi vita". Kitoj ženkliuko pusėj Miuncheno katedros fasadas. Aplinkui tie patys žodžiai kaip ir plakato apačioje.

Iš daugybės pašto ženklų projektų parinktas Miuncheno menininko Max Faller projektas — balandis geria iš taurės, iš kurios iškyla kryžius. Tai gyvybės ir taikos simboliai. Siela, gerianti iš taurės nemirtingumo laidą, pakyla prie savo Kūrėjo. Virš balandžio vėl tie patys žodžiai: pro mundi vita. EK ženklas bus išleistas trim spalvom.

Kongresui atžymėti yra taip pat nukalta auksinė ir sidabrinė moneta. Vienoj jos pusėj kryžius su Nukryžiuotoju, po kuriuo paskutinės vakarienės scena; kitoj — Miuncheno miesto ir dabartinio kardinolo herbai. Projekto autorius Wilhelm Mueller. Auksinių monetų yra įvairaus dydžio, sidabrinių — tik vieno. Jų jau galima įsigyti bankuose ir taupomosiose kasose.

Kongreso iškilmės

Miuncheno bažnyčiose yra 732 altoriai. Bet kad jų užtektų kongresui, bus įrengta dar 268. Kasdien Mišias laikys 8.000 kunigų.

Pirmų trijų dienų priešpiečiai ir popietės paliktos laisvos katalikų federacijų posėdžiams, tarptautiniams susitikimams, parodų ir bažnyčių aplankymas.

Iškilmių aikštė (Theresienwiese), kurioje vyks didžiausieji kongreso parengimai, yra pačiame miesto centre. Miunchenas bus bene vienintelis Vokietijos didmiestis, išsaugojęs centre tokią erdvią, ovalo formos aikštę: 1000 m. ilgio ir 500 m. pločio. Nuo jos gali matyti miesto panoramą ir ne tik miesto, bet ir tolumoj dulojančių Alpių.

Aikštės pakrašty, ant kalnelio, stovi 30 m. augščio moters, simbolizuojančios Bavariją, statula. Ją karalius Liudvikas I padovanojo savo tautai 1850 m. Statulą supa Garbės halė, talpinusi kitados 80 marmurinių kraštui nusipelniusių vyrų biustų.

Už bronzinės Bavaria statulos nusitęsia 361.000 kvadratinių metrų parodos parkas su 12 halių. Jose kasmet rengiamos tarptautinės parodos, mugės. Šios halės taip pat rezervuotos kongreso parengimams.

Teresės aikštės vidury bus įrengtas altorius. Į jį kils iš visų pusių laiptai, ant kurių pamaldų metu užims vietą augštieji Bažnyčios hierarchai. Altorių dengs 20 m. augštyje margas baldakimas. Apie altorių galės susėsti virš 500.000 žmonių, kita tiek sutilps stovėti ant 104 tribūnų laiptų. Be to, pačioj aikštėj, arba netoli jos, bus 5 didžiulės zakristijų palapinės ir dešimt greitajai pagalbai. Vietos ir užisenio žurnalistai, filmų ir televizijos atstovai turės atskirą tribūną į rytus nuo altoriaus.

Per pontifikalines Mišias, kurios pirmomis kongreso dienomis bus celebruojamos atskiroms tautinėmės grupėms, turės tikintieji progą išgirsti įvairių laikų ir stilių Mišių, kaip antai Guillaume de Machaut (14 šimt.) karūnavimo Mišias, Orlando di Lasso, Vienos klasikų, Anton Bruckner, Igor Stravinskio ir k.

Lotynų kalba bus giedami bendrų pamaldų tekstai: Kyrie XVI, Gloria XV ir Credo III. Kad giedojimas būtų darnus, Beurono benediktinų choras įgiedojo į plokštelę gregorianines Mišias "Missa brevis cum laetamini unanimi". Šią plokštelę galima užsisakyti generaliniame tarptautinio EK sekretoriate (Generalsekretariat des EWK, (13b) Muenchen 2, Promenadeplatz 2). Jos kaina su persiuntimu 4 DM.

Šiaip kongrese bus naudojamos 6 kalbos: vokiečių, prancūzų, anglų, italų, ispanų ir portugalų. Paskaitos, skaitomos viena iš tų kalbų, bus tuoj pat išverčiamos ir perduodamos kitom 5 kalbom. Dviejose salėse planuojama pirmą kartą Europoje panaudoti naują simultaninio vertimo būdą, kurio dėka neribotas žmonių skaičius gali sekti kalbą, nes jos vertimas pasirodo ant didelio ekrano.

Kultūriniai parengimai

Kas kartą viešėjo Miunchene, tas žino, kad Miunchenas priklauso prie tų miestų, kurie labai mėgsta dailųjį meną, muziką ir dramos veikalus. Teatrams, orkestrams, muzėjams ir kitokioms kultūrinėms įstaigoms Miuncheno miesto savivaldybė išleidžia iki 11 milijonų DM, neskaitant pinigų už bilietus. Tad EK rengėjai jaučiasi įpareigoti pasirūpinti ir vertingesniais kultūriniais parengimais.

Muzikos mėgėjai galės pasiklausyti liepos 30 d.: Arthur Honegger oratorijos "Karalius Davydas", kurią išpildys Miuncheno mokytojų choras; J. S. Bacho "Grosse Messe inH-moll", kurią atliks Miuncheno Bacho choras, diriguojamas prof. Richter.

Liepos 31 d. vakaro programą sudarys: Otto Jochum "Cantica sacra", ją išpildys katedros kapelmeisterio Karl Gessler diriguojamas Augsburgo choras (Oratorien-Vereinigung ir Liedertafel). Taip pat bus pastatytas ir kitas A. Honegger veikalas "Joana ant laužo".

Plati ir rugpiūčio 1 d. vakarinė programa: Orlando di Lasso "Lauda Sion", W. A. Mozarto "Eucharistinė litanija", Leos Janaček "Slaviškos Mišios": tuos du dalykus atliks radijo choras ir orkestras, diriguojamas Eugen Jochum. Regensburgo katedros berniukų choras duos A-Cappella koncertą; jiems diriguos prof. Th. Schrems.

Rugpiūčio 2 d. vakare Grazo katedros choras su Miuncheno filharmonijos orkestru, diriguojant katedros kapelmeisteriui Mgr. dr. Anton Lippe, išpildys Franz Schmidt oratoriją "Knyga su septyniais antspaudais".

Rugpiūčio 7 d. vakarą kongreso dalyviai turės retą progą išgirsti pirmą kartą pastatomą Londono kompozitoriaus J. H. Reginald Dixon oratoriją "Panis vitae". Tikimasi, kad pats kompozitorius sutiks diriguoti. Dainuos anglų choras lotynų kalba, pastiprintas 80 Miuncheno choristų.

Planuopama taip pat pastatyti P. Claudel "Partage de midi". Ji bus rodoma Muenchener Kammerspiele teatre keturis kartus, liepos 30 - rugpiūčio 2 d.

Operetės teatras ketina pastatyti Joseph Haas operą "Tobias Wunderlich". O Freisingo miesto Kolpingo artistų grupė nori suvaidinti vienoje Miuncheno aikštėje Hugo von Hofmanstahl "Jedermann". Be to, kongreso metu bažnyčiose vargonais groš garsūs vietiniai ir užsienio vagonininkai.

Parodos

Kadangi 37-tasis tarptautinis Eucharistinis kongresas pirmą kartą įvyks Bavarijoje, tad suprantamas ir bavarų užsimojimas parodyti kongreso dalyviams visa tai, ką per 1400 metų krikščioniškoji Bavarija yra davusi literatūrai, dailei, liaudies menui, mokslui, taip pat kiek ji įtakos yra turėjusi kaimyniniams kraštams. Ši didžiulė paroda — "Bavarijos dievotumas 1400 metų krikščioniškajai Bavarijai", kurią rengia Bavarijos vyriausybė kartu su Miuncheno miesto savivaldybe, bus atidaryta jau birželio 1 d. ir užtruks 4 mėnesius. International Committee Museal (ICOM) pripažino šią parodą, kaip vieną iš svarbiausių 1960 metų parodų. Birželio 15 d. kitą parodą atidarys Miuncheno - Freisingo kardinolas. Ji vadinasi "Vokiečių eucharistinis menas".

Valstybinės Bavarijos bibliotekos suveš Miunchenan vertingiausius viduramžių bažnytinius rankraščius. Kitos parodos supažindins kongreso dalyvius su vokiečių katalikų veikimu 150 metų bėgyje, su naująja vokiečių bažnyčių statyba ir jų vidaus įrengimu. Dvi didelės halės bus skirtos katalikiškų knygų, tapybos ant stiklo bei mozaikos parodų. Net filatelistai, ir tie galės pasidžiaugti gražiais ir brangiais pašto ženklų rinkiniais. Virš šmto filatelistų iš Austrijos, Italijos, Prancūzijos, Vokietijos, Belgijos, Šveicarijos, Olandijos, Norvegijos, Danijos, Lenkijos, Luksemburgo ir JAV užregistravo savo pašto ženklų su religiniais motyvais rinkinius.

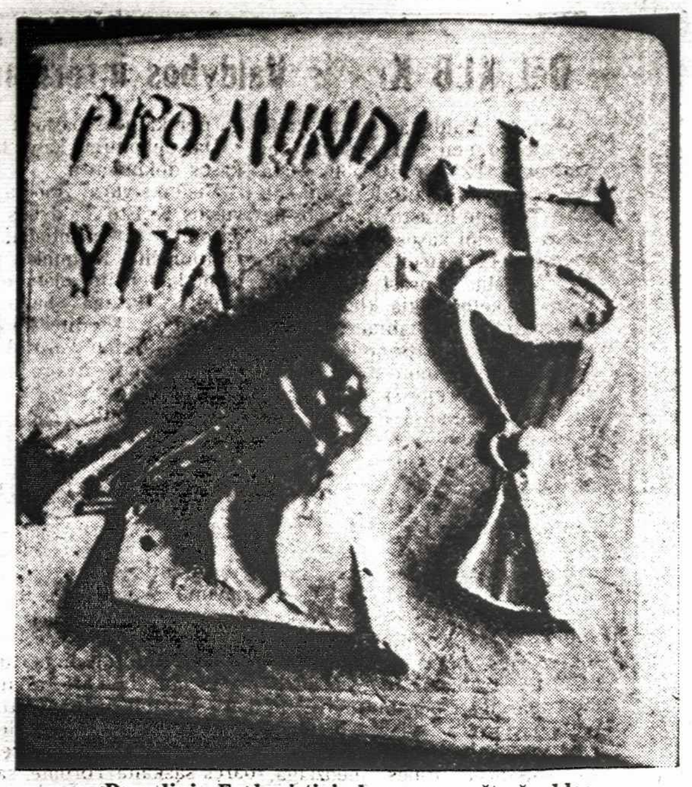

Pasaulinio Eucharistinio kongreso pašto ženklas

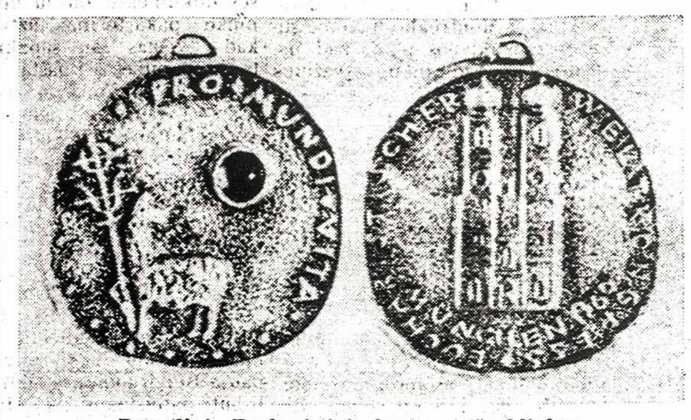

Pasaulinio Eucharistinio kongreso ženkliukas

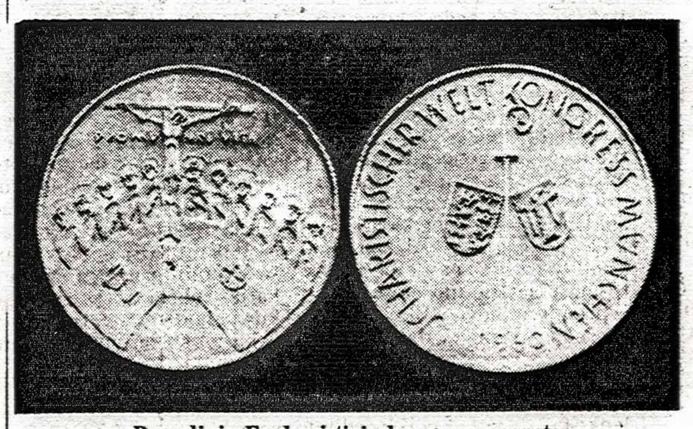

Pasaulinio Eucharistinio kongreso moneta

AMŽINAS JŪROS ŠAUKSMAS

ANTANUI JUŠKEVIČIUI - ĮVUI KLAIPĖDOS SUKILIMO DALYVIUI AMERIKOS LIETUVIUI PAGERBTI

Likimo bangos teisųjį tik nuvertia, jeib kuo — aukštiau jį vėl iškeltų.
Vydūnas.

Kai devyngalvių priešų nuniokota Lietuva kėlėsi gyveniman, tartum kūnas be galvos ir kojų, sostinę Vilnių laikė užgrobęs lenkas, o Mažoji Lietuva prancūzams valdyti pavesta.

Priešai jiems nepriklausančioje žemėje tvarkėsi. Jie žvilgčiojo begėdišku gobšumu, nepripažindami nei istorijos, nei Lietuvos didybės prieš XV amžių. Užgrobė Lietuvos žemes, betgi nesunaikino lietuvio kraujo, prigimties.

Žemaičiai ir mažlietuviai nepamiršo savosios kalbos. Karta iš kartos, lūpos iš lūpų, kuri buvo įdiegta Augščiausiojo į lietuvio liežuvį — lietuviškoji kalba.

Ir pirmoji knyga Mažojoje Lietuvoje! Ar ne daug pasako ši data — 1547? Net nuostabu, kad ne tik pirmoji mūsų knyga, bet ir pirmasis poetas Kristijonas Donelaitis gimė (1714) ir mirė (1780 m. vasario 18 d.) Mažojoje Lietuvoje.

Sukilimo mintis kilo 1922 m. lapkričio pradžioje. Jau gruodžio 18 d. Klaipėdoje įsteigtas Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas: Martynas Jankus, Vilius Šaulinskas, Jurgis Lebertas, Jonas Vanagaitis, Stepas Darius, Antanas Ivaškevičius, Aleksandras Mantautas, Juozas Pronskus.

1923 m. sausio 9 d. Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas paskelbė atsišaukimą į visuomenę, o sekančią dieną sukilėliai pradėjo Klaipėdos kraštą užimti.

Įvykiai skubėjo. Sausio 12 d. Mažosios Lietuvos savanorių vadas Jonas Budrys pateikė ultimatumą sulyną baigti kovas. Sausio 13 d. Erdmonas Simonaitis sudarė naują krašto direktoriją. Sausio 15 d. sukilėliai užėmė Klaipėdą. Sausio 16 d. į Klaipėdą atplaukė lenkų karo laivas. (Jų plėšriosios intencijos mums gerai pažįstamos).

Sausio 19 d. Šilutėje susirinko Mažlietuvių Seimas. Vasario 16 d. Ambasadorių konferencija — Prancūzija, Anglija, Italija ir Japonija — Paryžiuje priskyrė Klaipėdos kraštą prie Lietuvos.

Vasario 19 d. Prancūzų karinomenė apleido Klaipėdą. Vasario 20 d. Klaipėdon įvedama Lietuvos kariuomenė ir iškeliama trispalvė vėliava. Vasario 24 d. Antanas Smetona atvyko į Klaipėdą Lietuvos vyriausybės įgaliotinio pareigų eiti.

Betgi reikšmingiausioji iš šių visų datų yra 1923 m. sausio 15 d.

Klaipėda atsiimta! Džiūgavo visa lietuvių tauta. Ir kaip nesidžiaugti! Atkovota dalis Žemaičių žemės su uostu. Tai neįkainuojama vertybė visai mūsų tautai, ateities Lietuvos laikams. Ne svetimos užgrobimas, atsiėmimas savosios žemės, savųjų brolių.

Tai buvo didelis žingsnis etnografinės teritorijos suvienijimo linkme! Sukilėlių žygis reiškė tos idėjos istorinį realizavimą. Buvo nugriauta siena, kuria priešai buvo atskyrę brolį nuo brolio.

Šalia Martyno Jankaus, Jono Budrio, Erdmono Simonaičio, Jurgio Bruvelaičio, Jurgio Leberto, Viliaus Šaulinsko, Lebrenco, Adomo Brako, Jurgio Bražaičio, Kristupo Lekšo ir amerikiečiai lietuviai (Stepas Darius, Antanas Ivaškevičius-Ivas, Juozas Pronskus, kapt. Purvis, Jonas Žilius, Martus) išsiskyrė savo būdinga ir labai svaria veikla.

Tenka pastebėti ir tai, kad užjūrio lietuvių darbai tiek nepriklausomos Lietuvos spaudoje, tiek pokarinėje nebuvo ir nėra pakankamai išsamiai iškelti ar atžymėti. O to reikėtų ir istorinės teisybės dėlei ir pamokomuoju atžvilgiu jaunosioms kartoms.

Sakysime, Antanas Ivaškevičius-Ivas. Jis galėtu būti mums tremtiniams pavyzdžiu paremiant tautos pastangas tiek dabar, tiek ateity. Jo vardas anuomet plačiai nuskambėjo Lietuvoje, Amerikoje. Klaipėdos krašte ir Rytprūsiuose — "Amerikonas Ivas milijonais markių paremia sukilimą ir Mažosios Lietuvos kraštą. Lietuvos mokyklas jis aprūpina!"

Net po daugelio metų dar vis šen ar ten atsimindavo šauktus jį sutinkant pasveikinimus, dainneles — Sveikas, sveikas, sveikas Ivas ir t.t.

O patriarcho Martyno Jankaus vaikai — Elzė ir Kristupas — man aplankius juos Toronte, pakartojo Antano Ivaškevičiaus anuomet sakytus žodžius:

— Tai degtukams šie pinigai, kad uždegtų ugnį!

Iš Antano Ivaškevičiaus-Ivo apsilankymo Lietuvoje apie amerikiečius lietuvius susidarė stiprus įspūdis. Kai vėl užgriuvo Lietuvą sunkūs metai, daugelis tvirtai tikėjo, kad kokiu nors būdu broliai amerikiečiai suteiks reikšmingą pagalbą. Ėjo kalbos, kad Amerikoje plevėsuoja mūsų tautinė vėliava ir Ivas organizuoja amerikiečius lietuvius, kad vienur kitur nusileidžia dovanų pakeliai — dangumi prasilaužia jau amerikiečiai.

Antano Ivaškevičiaus stambi auka, pakeista į du milijonus pokarinių markių, nenuėjo niekais!

Ant. Ivaškevičius-Ivas Amerikon atvyko 1905 m. Lietuvių Enciklopedijos žiniomis: lankė ir 1911 m. baigė Bostone vakarinę augštesniąją mokyklą. Toliau privačia skaityba mokslinosi, domėdamasis religijos filosofija, istorija, psichologija. Nuo 1911 m. So. Bostone turi nuosavybės pirkimo-pardavimo įstaigą. 1919-28 buvo Baltic State Financial Corp. banko pirmininkas. Aktyviai dalyvavo eilėje lietuvių organizacijų, ypač SLA ir AL Sandaroje. 1920-25 buvo AL Sandaros centro valdybos iždininkas. Lietuvos reikalais skaitė paskaitų daugelyje lietuvių kolonijų. Bostone pirmininkavo Nuteriotos Lietuvos draugų komitetui, rinkusiam Lietuvai aukas ir platinusiam Lietuvos bonus. Jo rupesčiu Bostone buvo sušauktas mitingas su apie dvidešimt tūkstančių žmonių protestui prieš Lenkiją; aktyviai dalyvavo Klaipėdos išlaisvinimo sukilime, važinėjo su paskaitomis po kraštą ir parėmė Klaipėdos Gelbėjimo komitetą auka. Ivaškevičius yra rėmęs ir teberemia kitus lietuviškus reikalus. Jis buvo pagrindinių rėmėjų Bostone 1914-1918 m. ėjusio savaitraščio "Ateitis". Vėliau šis laikraštis buvo pavadintas "Sandara".

"Naujienos" skaitytojams atskleidžia 1922 metų rudens ir 1923 metų pavasario komplektus ir citatose pažymi apie Ivaškevičių: "Dėdė iš Amerikos" — tai Ivas. Faktas, kad Amerikos broliai betarpiškai padėjo Mažosios Lietuvos šiaurinį Nemuno krantą atvaduoti nors ir simboliškai. Vienas buvo kalbėtojas - agitatorius, "tautos šauklys" (Martus); kitas buvo pareigūnas - valdininkas, pasitarnavęs savo pareigomis Mažajai Lietuvai (Purvis); trečias ginklu padėjęs Lietuvai atkovoti pajūrį (Darius); ketvirtas — savo stamboka dolerių auka, kuri išversta į pokarines vokiečių markes davė porą milijonų, psichologiškai darė labai dideli įspūdį ir dėlto pelnė "Dėdės iš Amerikos" vardą (Ivaškevičius), kuriam po masinio mitingo Šilutėje gruodžio 19 dieną ir konflikto su policija, prancūzas krašto komisaras Petisne atėmė teisę kalbėti mitinguose ir jį tekdavo pasodinti scenoje kaip nebylį parodai, kad žmonės gautų matyti gerąjį dėdę iš Amerikos ir okupantų uždraudimu piktintis!"

Antanas Ivaškevičius — sūnus Stanislovo — gimė 1886 m. Tryškiuose, Šiaulių apskrityje. Pusbrolis Adolfo Ivaškevičiaus (1905 m. irgi išbėgęs Amerikon ir po keletos metų sugrįžęs Lietuvon) knygnešiojo - platintojo, pirmųjų lietuviškų vakarų - vaidinimų Tryškiuose organizatoriaus ir vaidintojo, daugelio kitų kultūrinių apraiškų dalyvio, pasižymėjusio labdarystė — apdovanoto trim medaliais, gimusio ir mirusio Tryškiuose.

Apie senuosius Ivaškevičiaus brolius kalba žemaitijoje architektūriniai paminklai: medinės bažnytėlės, kapinėse koplyčios, varpinės. Pagal archyvinius duomenis Ivaškevičių seneliai ir proseneliai atidavė stambią kultūrinę duoklę gimtajam kraštui.

Tryškiai—žymi įvykiais vietovė. Šio straipsnio rėmuose tenka sustoti prie keletos žodžių, kad kaikuriųjų rašančiųjų plunksnos praeita pro Tryškius neapdairiai.

Metai iš metų gaisrų liepsna perplasnodavo, sunaikindama ištisas gatveles, betgi neliesdama tos senobinės, medinėmis vinimis statytos Tryškių bažnyčios . . . Ir šv. Florijonas, gaisro patronas, vis dar tebegirgždena vėliavėlę iškėlęs. Pro tą bažnyčią ir Florijoną dar jaunas Antanas Ivaškevičius nuo priešų 1905 metais Amerikon išbėgo. Lietuvos pajūriui šaukiant, gelbėti jis atskubėjo. Išlaisvinęs Klaipėdą, grįžo atgal Amerikon.

Kaip gerame veikale idėja eina nenutrūkstamu siūlu, taip ir Tryškiai per kartų kartas yra davę stiprių kovotojų. Užtat nenuostabu, kad tryškietis Antanas Ivaškevičius-Ivas nepaskendo dolerių jūroje, bet atidavė stambią duoklę tautai. Jo vardas gal pašauks ir tuos, kurie šaukiami nebeužgirsta, kad ir ausim jauniklių: tik dešimtmetis aukso šalyj —

(Nukelta į 7 psl.)

DŽIAUKITĖS ŠVARIU, PATIKIMU, NEBRANGIU NAMŲ APŠILDYMU!
IŠSINUOMOKITE NATŪRALIŲ DUJŲ PAKEIČIAMĄ DEGINTUVĄ
pritaikintą jūsų esamai krosniai.
Tik $3.50 mėnesiui
● Nemokamas pakeitimas ● Nemokamas pristatymas
● Nemokamas įmontavimas ● Jokio amortizacijos mokesčio
● Jokio įmokėjimo ● Nemokamas aptarnavimas
GARANTUOTAS ĮMONTAVIMAS — VELTUI KROSNIES PRIEŽIŪRA
SKAMBINKITE Consumers' Gas
19 Toronto St., Toronto - EM. 2-5858 Local 500

RESTORANAS "RŪTA"
Naujai dekoruotos patalpos, valgiai gaminami prityrusių virėjų iš šviežių produktų europietiško skonio.
Visi maloniai kviečiami atsilankyti
Atidaryta nuo 7 val. ryto iki 9 val. vakaro.
994 DUNDAS ST. W., TORONTO. • Telefonas LE. 6-4393
Savininkė Olga Compagnin.

Lake Simcoe
kuro alyvos ir burnerių aptarnavimas
Toronte, Lietuviškai kalbantieji kreipkitės
Betty Vaitkunas, WA 7-6181

Įvairūs siuntiniai
Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.
Vaistai iš Europos valstybių atpiginti nuo 10% iki 40%.
Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogo Nr. 2.
Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMĄS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.
Iš Kanados:
Siunčiame paprastu ir ORO PAŠTU Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.
Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.
1702 Whitehall Drive, London, Ont. Tel. GL. 1-0821. Ponas K. Kudukis.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
SAVININKAI S. ir A. KALOZA

Dėl KLB Krašto Valdybos informacijos

Krašto Valdyba, pranešdama savo kovo mėn. 3 d. posėdžio nutarimus ("TŽ" Nr. 10/530), šešta-me punkte nusiskundė, kad: "...iš buv. Toronte Krašto Valdybos negauta iki šiol kasos knygų, dokumentų ir t.t." Atseit, negauta nieko. Negaliu suprast, kodėl Kr. V-ba paskelbė tokią klaidinančią informaciją, tuo labiau, kad buvau su V-ba nuolatiniame kontakte ir ji puikiai žinojo tikrą padėtį. Jeigu V-ba norėjo iškelti tam tikrus nesklandumus, reikėjo kalbėti tiesiai ir atvirai, nemetant kaltinimų į tą pusę, kur jie tikrai nepriklauso.

"Buvusios Valdybos" sąvoką galima naudoti tik kalbant apie jos egzistavimą iki naujos Valdybos išrinkimo, nes nuo to momento buvusi Valdyba, kaip vienetas ar institucija, išnyko ir liko: "buvęs jos pirmininkas, buvęs sekretorius, buvęs iždininkas ir t.t.", t.y. fiziniai asmenys, kurie tapo įpareigoti perduoti savo turėtas pareigas ar, dar tiksliau kalbant, visą su jų turėtomis pareigomis susijusią B-nės medžiagą, naujai išrinktiems pareigūnams.

Išvažiuojant po Tarybos suvažiavimo iš Montrealio buvome sutarę su Valdybos p-ku, kad jis, drauge su iždininku, atvažiuos perimti K. V-bos bylas, iždą bei kitokį turtelį taip, kaip yra priimta ir pridera tokiais atvejais. Deja, pirmininkas pranešė, kad nutarė nevažiuoti ir prašė viską kaip nors jiems prisiųsti. Tas "kaip nors" nebuvo mums labai priimtina forma, tačiau, kad nesutrukdyti V-bos darbo, buvo jai pasiųsta siuntinėliais ir per rankas, visas paskutiniųjų kelių metų susirašinėjimas, protokolų knygos, Tarybos suvažiavimų protokolai, blankai, rašomoji mašinėlė. Toronte liko dėžė su senais raštais ir kitokia archyvinės reikšmės medžiaga. Bet ir tie popieriai bus "kaip nors" montrealiečiams pristatyti, t.y. kai vėl atsiras proga per ką nors pasiųsti.

Dar dėl pinigų, kasos knygų bei kasos dokumentų.

Visiems gerai žinoma, kad buvusios Krašto Valdybos buvo sudaromos iš torontiečių bei hamiltoniečių. Iždininko pareigas, mano kadencijos metu, ėjo hamiltonietis. Pinigai buvo laikomi "Paramos" kredito kooperatyve Toronte, tačiau kasos knygos ir visi piniginiai dokumentai buvo laikomi Hamiltone. Visa iždininko veikla būdavo tikrinama Kr. Ž-bos rinktos Revizijos Komisijos, kuri kas met pranešdavo apie tai Tarybos suvažiavime. Nei aš pats, nei, kiek žinau, joks kitas buvęs pirmininkas savo iždininkų nerevizuodavo. Buvusio iždininko nebuvau sutikęs nuo Tarybos suvažiavimo Montrealyje. Dėl ko jis neperdavė savo bylų naujajam iždininkui, aš nežinau. Po pakartotinų mano raginimų (tuo reikalu aš jam du kart rašiau ir tris kart skambinau telefonu), jis prisiuntė "Paramos" knygelę ir čekį, kurį papildomai pasirašęs ir uždaręs sąskaitą Toronte, sausio 20 d. išsiunčiau į Montrealį. Dėl kasos dokumentų buvau buv. iždininko pakartotinai užtikrintas, kad: "viskas jau supakuota ir tuoj bus nunešta į paštą". Dėl ko jis iki šiol nenunešė to siuntinio į paštą — nežinau. Jokių įtarinėjimų aš neturiu ir tikiu, kad buv. iždininkas, kad ir su labai dideliu pavėlavimu, visas kasos bylas tvarkingai perduos naujam iždininkui. Gi jeigu jis to nepadarys, tada būtų Krašto Valdybos pareiga kreiptis į Rev. K-ją, kad ji išaiškintų visą reikalą.

Baigdamas noriu tik apgailestauti dėl tokių skubotų "iškėlimų" spaudoje. Jie tikrai nepatarnauja Bendruomenės labui ir gali būti pateisinami tik tada, kada visos vidujinės priemonės konfliktui išlyginti yra išsemtos.

Vytautas Meilus,
buv. Kr. V-bos p-kas.

GEN. ANDERSAS SAVO GARBĘ APGYNĖ

Pastarajame kare ne tik Lenkijoje bei lenkų tarpe, bet ir visame pasaulyje pagarsėjo anksčiau beveik uzsieniuose visiškai nežinomas lenkų generolas Wladyslaw Anders. Jis pagarsėjo kaip Rusijoje iš kalinių ir tremtinių suformuotos lenkų kariuomenės vadas, ją iš ten išvedęs per Persiją, Viduriniuosius Rytus ir Egiptą, pagaliau kovęsis Italijoje, kur lenkai pasižymėjo paimant Monte Casino benediktinų vienuolyną, vokiečių paverstą neprieinama tvirtove. Jo armija — II Lenkų korpusas — po karo buvo perkeltas į Angliją, ten išformuota ir daugumas karių emigravo taip pat į Kanadą. Ir šiandien jie vadinami Anderso kariais. Pats gen. Andersas, nuo 1926 m. prisidėjęs prie pilsudskininkų, prieš keletą metų šiojo prieky opozicijos dabartinei egzilinei Lenkijos vyriausybei. Jis bei jo grupė atsisakė toliau bepripažinti prezidentu Aug. Zaleskį ir sukūrė vad. Tautinės Vienybės Tarybą vadovaujamą trijų asmenų, perėmusių valstybės galvos funkcijas. Triumvirato nariu yra ir gen. Anders. Visa tai išaukė didelius vaidus lenkų pabėgėliškoje visuomenėje, kurie pagaliau privedė prie ilgai užtrukusios teismo bylos.

Prancūzijoje jau prieš karą pradėtas M. Kwiatkowskio leisti laikraštis "Narodowiec", kuris karo metu rėmė Sikorskio vyriausybę, o vėliau susirišo su Mikolajczyku, 1956 m. išspausdino Ad. Gasio straipsnį "Obrazek z Grajdolka Londynskiego", kuriame buvo toks sakinys: "Generolai spaudžia paskelbti gen. Andersą prezidentu arba kovojančios Lenkijos vadu, žmogų, kuris I Pasaulinio karo metu dar nesijautė lenku, kuris atsisakė kautis Varšuvos kautynėse, o II Pasaulinio karo metu buvo Sikorskio vyriausybės priešas ir tikėjo į Hitlerio laimėjimą".

Gen. Anders šiuos žodžius palaikė įžeidimu ir pareikalavo atšaukti. Autorius ir redaktorius betgi sutiko atšaukti tik kaltinimą, jog atsisakęs dalyvauti Varšuvos kautynėse. Gen. Anders tuo nepasitenkino ir po ilgų aiškinimųsi byla pagaliau atsidūrė Londono teisme. Ji prasidėjo š.m. vasario 9 d. ir užtruko dvi savaites. Anderso skundą palaikė advokatas Rawlinson, autorių gynė net du advokatai ir redaktorių dar vienas. Buvo išaukta daugybė liudininkų, jų tarpe ir Britų feldmaršalas Alexander, karo meto Italijos fronto vadas, kurio žinioje buvo ir Anderso korpusas, buvęs Kanados gen. gubernatorius.

Anderso advokatas teismui skundė laikraštį, kad jis buvęs apkaltintas veikęs taip, kaip netinka jokiam generolui ar kariui ir apskritai patriotui. Pat pradžioje pats gen. Andersas buvo apklausinėjamas net 15 val. Tarp kitko jis priminė, kad kom. Lenkijos vyriausybė paskelbė atimanti jam pilietybę tuo metu, kai vicepremjeru buvo Mikolajczykas. Jo šeima esanti iš dalies švediškos - vokiškos - vengriškos kilmės, bet ji jau kelius šimtmečius gyvenusi Lenkijoje ir esanti grynai lenkiška. (Liet. Enciklopedijoje rašoma, kad jis esąs gimęs Lietuvoje 1892 m., kad jo tikroji pavardė Andrzejewski - Andriejauskas, lenkai gi tvirtina, kad jis kilęs iš Latgalos ir pavardė nėra keista). Jis mokęsis karo mokykloje Petrapily, kaip ir daugelis kitų lenkų, o patekęs į tą mokyklą išlaikydamas egzamenus. Po revoliucijos jis buvęs gen. Dowbar korpuso vienos divizijos štabo viršininku. Lenkų bolševikų kare vadovavęs 15 ulanų puilkui ir 1920 m. vasario mėn. buvęs sužeistas. Tų metų rugsėjo mėn., kai įvyko Varšuvos mūšis (Vyslos stebuklas), jis buvęs su savo daliniu pasiųstas į Liubliną. Pastarojo karo pradžioje jis patekęs į sovietų nelaisvę, kur ir organizavo armiją.

Kaltintojai čia jam prikišo, kad jis, priešingai savo vyriausybės įsakymui, išvedęs suformuotąją armiją į Persiją, kai vyriausybė norėjusi ją palikti Rusijoje, kad tada, kai vokiečiai bus išstumti, su sovietine armija į Lenkiją atžygiuotų ir lenkai. Pasielgimas priešingai vyriausybės planui reiškias generolo nepaklusnumą, nusikaltimą drausmei ir politikavimą. Gen. Anders nesigynė, kad vyriausybės toks nusistatymas buvo, betgi jis tai padaręs po savo kelionės iš Kuibyševo į Londoną, ten reikalus išsiaiškinęs, nes kai rusai sulaužę su Lenkijos vyriausybe sutartį ir norėjo lenkų armiją išskirstyti, neleido jai veikti kaip vienetui, kitaip elgtis buvę neįmanoma. Jo armija neturėjusi nei ginklų, nei aprūpinimo, atseit tik būtų pražuvusi. Kaltintojai prikišo, kad jis įvykdęs Stalino norą, kuris Lenkų armijos buvimą laikęs nepatogiu dalyku, o kažkas ta proga pareiškė, kad Anders tada ėjęs prieš vyriausybės nusistatymą norėdamas išgelbėti armiją.

Anders nesigynė, kad jis buvęs prieš Sikorskio vyriausybę, bet gynėsi, jog kada nors būtų sakęs, kad karą laimės Hitleris ir kaltinamųjų liudininkai to neįrodė. Priekaištas, kad I Pasaulinio karo metu jis kažkur Gudijoje susitikęs kitą lenką karininką atsisakęs kalbėti lenkiškai, buvo atmestas, jam įrodžius, jog jis ten visiškai niekad nebuvęs, o tas liudininkas ten bus sutikęs kitą caro armijos karininką Andersą rusą, o apie jį kiti liudijo, kaip apie aiškų lenką. Britų generolas Nesbitt, buvęs Britų ryšininkas prie Anderso armijos Artimuosiuose Rytuose ir feldmaršalas Alexander liudijo apie jį kaip apie drausmingą vadą, aiškaus lenkiško nusistatymo ir didelį nacių priešą.

Prieš gen. Andersą liudijo buvęs anuo metu ambasadorius lenkų Maskvoje Kot, buvęs premjeras Mikolajczykas ir eilė kitų, betgi daugiausia tai buvo pašaliniai dalykai, aiškinę ano meto lenkų sierų nesutarimus, kurie betgi tiesiogiai nelietė kaltinimų, gen Andersui primestų "Narodowiec" laikraščio. Tarp kitko Mikolajczyk pareiškė, kad gen. Sikorskis galėjęs būti auka pačių lenkų intrigų, kurias pradėję iš Lenkijos atvykę karininkai pilsudskininkai. Ta lėktuvo avarija nebūtinai buvusi vokiečių agentų darbas. Tačiau užklaustas tiesiai, ar jis lenkus laiko tos avarijos kaltininkais, jis atsakė dviprasmiškai. Jis tą prileidęs, tyrinėjęs reikalą, bet įrodymų neradęs, tad gal ir vokiečių tai buvęs darbas.

Į bylą atvyko ir buvęs gen. Anders adjutantas Klimkowski, kurį generolas ir teisme aštriai pasmerkė, bet jis liudyti nebuvo pakviestas, nors teismo salėje išsėdėjo visas 14 dienų, kol buvo paskelbtas sprendimas.

Dvylika prisiekusiųjų rado, kad "Narodowiec" kaltinimai gen. Andersui yra įžeidžianti, išskyrus kaltinimą jį buvus Sikorskio vyriausybės priešu, nes demokratijoje politiniu priešu būti nereiškia nusikaltimo. Visi trys likusieji kaltinimai — kad I P. karo metu nesijautė lenku, kad atsisakė dalyvauti Varšuvos kautynėse 1920 m. ir kad pereito karo metu tikėjo Hitlerio pergale, — visi įžeidžiantieji, yra neįrodyti ir neteisingi, todėl teismas laikraštį pripažino nusikaltusiu ir priteisė sumokėti gen. Andersui £ 7.000 (apie $19.000) ir padengti du trečdalius teismo išlaidų, vieną trečdalį padengiant gen. Andersui. Visa tai turi būti sumokėta per 28 dienas.

Aišku, gen Anders triumfuoja. Ar "Narodowiec" pajėgs tokias sumas sumokėti, tuo tarpu dar neaišku.

G.

Vergija prieš laisvę – kas laimi?

AL. GIMANTAS

Pereitą savaitę bandėme apžvelgti sovietinių piliečių nuotaikas vis dažniau susitinkant su Vakarų pasaulio žmonėmis. Šį kartą bandykime peržvelgti sovietinės propagandos padarinius šiame kontinente.

Sovietinis menas

Meniniai pasirodymai kanadiečiams ar amerikiečiams patinka. Ir kur nepatiks, jei atsiunčiami profesionaliniai junginiai su įvairaus zanro, labai jau išbaigtais ir išdailintais pasirodymais. Kadangi tai sudaro tam ukrą naujieną šio kontinento teatrinių salių repertuare, pasisekimas nemenkas. Pačiam, tiesa, neteko matyti nei vieno sovietinio pastatymo, bet, sprendžiant iš spaudoje tilpusių įvertinimų, reportažų, bei pasikalbėjus su tais, kurie patys buvo žiūrovų tarpe, peršasi viena mintis. Žiūrovai ir spauda, dažniausiai, visus nuopelnus už augšto lygio meninį pasirodymą bando skirti ne komunizmui, ne pačiai sovietijai, bet rusų tautai. Jei programos numeriuose pasitaiko grynos propagandos, kad ir gabiai paslėptos, tiek žiūrovai, tiek spauda, netaip jau sunkiai atskiria. Tiesa, pasitaiko ir labai entuzistingų komunizmo liaupsinimų, tiek iš spaudos, tiek ir iš atskirų asmenų pusės, bet tai, atrodo, nėra tiek žymus reiškinys.

Parodų blefas

Jau žymiai blogiau sovietams sekasi su parodomis. Nežiūrint, ar tai būtų didžioji, kaip pereitais metais Niujorke, ar kurios kitos mažesnės apimties. Ir suprantama. Ar gali sužavėti kanadietį ar amerikietį senokos išvaizdos televizoriais, nestilingais šaldytuvais, virtuvės įrenginiais ar automobiliais? Šių, pastarųjų, sovietai išvis labai mažai ir atgabena į savo parodas šiame kontinente. Rusų parodose labai daug nuotraukų, brėžinių, diagramų, bet, popieris popieriuje ir lieka. Propagandinis momentas reikalauja ko nors vaizdaus ir konkretaus. Statistikomis ir fotomontažais gali sužavėti atskirus asmenis, bet jau jokiu būdu ne masę. Technologinė pažanga, tiesa, neretai patraukia žiūrovo dėmesį, bet, su labai mažom išimtim, vakarietis žiūrovas žino, kad ir šioje pusėje yra nemažiau atsiekta, o visoje eilėje sričių sovietai dar labai atsilikę yra.

Pirmajam įspūdžiui praėjus

Savo metu, kol buvo nauja amerikiečiai gana domėjosi sovietų leidžiamu anglų kalba magazinu "USSR", kuris pusvelčiui platinamas, kad tik būtų daugiau skaitytojų. Bet, kaip ir galima buvo laukti, pirmasis entuziazmas gana greit išblėso. Jei pradžioje naują to žurnalo numerį bemat tan išgrobstydavo, šiuo metu jį gauti jau nera jokio sunkumo. Priedui, dar pamatysi ir krūvelę senų numerių, dar nespėtų sugrąžinti iš spaudos kioskų bei kitų platinimo vietų. Žurnale medžiaga vis ta pati ir ta pati, keičiasi tik vietos, vardai, kaikurių nuotraukų kompozicija. Skaitytojas jau beveik nieko naujo neberanda sovietinėje propagandoje, kurią jis ir išmoko suprasti ir atitinkamai vertinti.

Propaganda ateryje

Radijo transliacijos anglų kalba irgi nekažin kiek naudos atneša sovietiniams tikslams. Palyginus, netiek jau daug šiame kontinente žmonės turi radijo imtuvų su trumpųjų bangų skale, be to, kurie ir turi, neturi nei laiko nei noro gaišinti laiką. Sovietinės transliacijos giriasi, kad turi gerą būrį klausytojų, gauna iš jų laiškų ir šiaip įvairių pasiteiravimų, paklausimų. Gali būti kiek ir tiesos tame teigime, bet, bendrai žvelgiant, į amerikinį gyvenimą, į žmones, tos sovietinės transliacijos praktiškos įtakos kaip ir neturi. Juk net tos pačios kasdieninės žinių laidos, perdėm subjektyvios, nepatrauklia ir amerikonams neįprasta forma perduodamos, tad, nereikia stebėtis ir rezultatais.

Asmeniniai santykiai

Tik vienu dalyku amerikiečiai domisi, tai sovietiniais žmonėmis, kure vienais ar kitais tikslais lankosi šiame kontinente. Tada jau ikrai nevengiama parodyti tradicinio vaišingumo, stengiamasi galimai šauniau svečius užimti, juos suprasti, jiems padėti. Bet ir tokie susitikimai, paprastai, teišeina į naudą tik amerikiečiams, ne sovietams. Nesvarbu, kas lankosi — partijos žmonės, šiaip pareigūnai ar sportininkai, visi jie turi gana gerą progą bent paviršutiniškai susipažinti su amerikinio gyvenimo būdu ir aplinka ir tas jau stnėša labai daug naujų minčių sovietinių žmonių galvoje. Gi, šio kontinento gyventojai, irgi nesunkiai pastebi svečių savijautą, elgesį, aprangą ir t.t., kurie taipgi palieka gilų įspūdį amerikiečių ar kanadiečių galvosenoje. Ir tas įspūdis, yra gal daugiau užuojauta sovietų žmogui, jokiu būdu nepasitarnauja sovietinės propagandos skleidimui.

Ar tikrai sovietai laimi?

Šis straipsnelis permažai yra paremtas faktais ir nepretenduoja net į siauriausią viso reikalo studiją, bet tik jo autoriui atrodo, kad ne visada ir ne visur sovietai ir jųjų tikslai laimi ir, kad didėją sovietinio pasaulio ryšiai su užsieniu nebūtinai tk jems teišeina į naudą. Rašančiajam atrodo, kad sovietai kaip tik bus nepakankamai apskaičiavę ir savąsias jėgas pervertinę. Nereikia tad ir stebėtis, kad iš sovietinės pusės pastebimi vis didesni visų tų ryšių varžymai, ypač tose srityse, kuriose ir aklas nesunkiai pastebi raudonosios propagandos negalavimus ir bent dalinį nepasisekimą.

NAUJŲ ĮVYKIŲ BELAUKIANT

Visokie subruzdėjimai turi savo pasekmes. Stebėdami šiandieninį politiškai sujauktą pasaulio gyvenimą ir tautų vadų bei valstybės galvų nerimą savose pastogėse, tuos važinėjimus (vizitus ir revizitus) po kitus kraštus, laukiame naujų įvykių.

Čia ne tiek lemia reikalą netrukus įvyksianti Rytų - Vakarų viršūnių konferencija Ženevoje, nes Sovietija ir toliau darys politinį žaidimą ir loš laiką, kiek paieškojimas trūkstamo svorio ar tvirtesnio atsparos punkto savoms politinėms svarstyklėms geriau veikiančioms išlaikyti. Reiškia, tas būtina jų pusiausvyrai nustatyti. Ir todėl tiek Vakarai ir tiek pat Rytai prieš dar mums neatspėjamus naujus laukiamus įvykius subruzdo. Įgauta Dovydo Stovykloje dvasia pas abu partnerius gal dar kurį laiką neužtrokš, bet ilgai neišsilaikys. Gi, dėl tos Berlyno problemos Chruščiovas vėl gieda iš senų gaidų, tik plonesniu balseliu. Jis tikisi derybose vėl ką stambesnio išsiderėti iš Vakarų, jei iš tokių gaidų užgiedos. Aišku, ir sovietai gali sugalvoti "už gerą" geru atlyginti. Sovietija prisiplėšikavusi iš visur žemių ir kitų gėrybių. Dalinti dovanas jai nesunku. Turi iš ko. Ir taip ji, lyg kortomis, belošdama, pasilaiko sau tūzus, o tuo tarpu Vakarams jau priseina savus turimus tūzus mesti. Jų, žinoma, gaila netekti ir verčia kartas nuo karto piktas jausmas pažvelgti į svetimas sąskaitas . . . Sovietijos smuiko stygos tamprios ir Chruščiovas, kolkas tą instrumentą mikliai valdo, o išduotas tonas neretai sukelia Vakarams tai šiurpios baimės, tai snaudulio jausmą.

Be Berlyno klausimo sprendimo, kokie dar gali būti kiti įvykiai? Pasaulio kraštuose negerovių netrūksta, o taip pat ir karo židinių. Jungtinių Tautų atstovai, apmarinę vienur iškilusius incidentus kaimyninių valstybių tarpe, netrukus skuba kitus taikinti, gesinti. Arabai su Izraeliu vis pešiojasi. Kai arabų ginklas nepasiekia savo, jie kombinuoja užtvenkti Jordano upės augštupius, sumažinant vandenį Izraeliui.

Indija su raudonąja Kinija dar nėra baigusi teritorinių ginčų ir nėra žinios kuo tas pasibaigs.

Yra ir daugiau tokių kiek prigesusių "karo vulkanų", tačiau kiekvienu momentu galinčių vėl su didžiu triukšmu prasiveržti. Nėra nė maižausios abejonės, kad jau netoli ta diena, kada ir Japonija, atsistojusi Vakarų pusėje, tars savo žodį. Pasirašyta JAV-Japonijos savitarpinės pagalbos sutartis duoda jai gražių vilčių iš neprietelystės pereiti į tikrą draugiškumą, įsirikiuoti į galingų tautų tarpą ir suintensyvinti savos valstybės kūrybinį bei atstatomąjį darbą, kuris po nelaimingo paskutiniojo karo buvo gan skaudžiai paralyžuotas. Japonija pirmiausia turės daugiau nebaigtų sąskaitų suvedinėjimą su Sovietija, mažiau — su Kinija.

Tarp kitų laukiamų įvykių gali kilti netikėtumų Lotynų Amerikoje. Jei Kuboje esama padėtis neįeis į kitą kelią, tai šioje vietoje sovietų meška įkels savo leteną ir sieks per Panamą vieną po kitos Pietų Amerikos valstybes savo pusėn patraukti ir su raketų krepšiu arčiau prie Amerikos priartėti. Ji ten seniai sukinėjasi visokiu kailiu išsivertusi, kad jos nepažintų, ir gan stipriai veikia. Maskva pila milžiniškas sumas pinigų ir visokiais būdais kursto liaudį prieš amerikiečius ir tokias valdžios formas, kurios "skriaudžia" bei "išnaudoja" ją. Karšto kraujo žmonėms daug nereikia, tegu jis būtų ir geras katalikas, kraują kam paleisti ten vieni juokai.

Blogi reikalai Venezueloje. Komunistinis pogrindis gan plačiai išsišakojęs, pasisautęs ir kelia nemažo rūpesčio dabartiniams krašto valdytojams. Plėšikų arba, kaip ten juos vadina, bandoljerų netrūksta. Jie gerais ginklais apsirūpinę terorizuoja gyventojus, užpuldinėja vietinės administracijos pareigūnus ir neretai juos žudo. Sunkiai įmanoma tokius iš gilių kalnų tarpeklių (o ir kelių nėra) išrankinėti ar iš džiunglių išbaidyti. Jie yra geriausi suiručių vykdytojai ir komunistų talkininkai. Jie sumaniai meteliojasi po Venezuelą ir Kolumbiją.

Reikia manyti, kad šiais metais Amerikos prezidento rinkimai iššauks dar kitą įvykį, kuri surežisuos Chruščiovas. Kai Amerika bus įsielektrinusi rinkiminėje kampanijoje, jam bus gera proga vėl ką nors pramušti.

(Nukelta į 7 psl)

Italija tebeieško dingusių karių Rusijoje

Paskutinio P. karo metu kartu su vokiečių armijomis Rusijos fronte kovojo ir italų divizijos — apie 220.000 karių. Sovietų armija prasiveržė kaip tik pro italų ginamas pozicijas. Per šešias savaites italų divizijos neteko 115.000 vyrų, kurių 11.000 žuvo, 30.000 buvo sužeista, ir 10.000 vėliau buvo grąžinta Italijon iš karo belaisvių stovyklų. Kur dingo likę 64.000, ikišiol niekas nežino. Vokietijos maršalas E. von Manstein savo atsiminimuose mini, kad italai dingę iš karo lauko. Italijos moterys sudarė specialią sąjungą, kuri nesiliauja reikalavusi savo vyriausybę sužinoti, kur dingo jų sūnūs, kovoję Rusijoj. Kai Italijos pre. Gronchi lankėsi Maskvoje, jo žmona, Donna Karla, Italijos R. Kryžiaus vardu, prašė Kremlių pasakyti, ar tie italų kariai tebėra gyvi, jei ne — tai kur palaidoti. Matyti, ir jai nepavyko nieko sužinoti, išskyrus paaiškinimą, kurį paskelbė "Komsomolskaja Pravda". Esą sovietų komisijai, tyrusiai vokiečių žiaurumus karo metu, liudijusi Nina Pietruszkowna, buvusi lenkė vertėja, prie italų dalinių, kad vokiečiai sušaudę daugybę italų karių. Esą 1943 m. rudenį, kai krito Mussolinio valdžia, vokiečių vadovybė Lvive pareikalavusi italų dalinius padaryti priešaiką Hitleriui ir tęsti kovą prieš sovietus. Apie 2000 italų, atsisakę tai padaryti, buvę suimti ir sušaudyti. Jų tarpe buvę 45 karininkai. Bet tai neišaiškina klausimo, kur dingo kiti per 60.000. Kartą Chruščiovas šiuo reikalu prasitarė: "Italai rašo mums, klausdami, kur dingo Italijos kariai, įsiveržę mūsų kraštan ir nebegrįžę Italijon. Ar jie nežino, kas yra karas? Karas yra ugnis, kurion įšoksti, bet sunku iššokti. Ir taip sudegi. Italijos kariai ir sudegė kare".

Tai sovietų aiškinimai, kurie mini vokiečių žiaurumus, bet nemini savųjų — kiek karo belaisvių buvo sunaikinta, kiek jų mirė vergų stovyklose. Italų diplomatiniai sluogsniai nujaučia, kad sovietų ranka čia prisidėjo, bet neturi įrodymų. Jie mano, kad dabartiniu metu prievarta laikomų italų negalėtų būti daug. Esą daugumas jų bus mirę 1942-3 m. žiemą nuo žiauraus šalčio, bado, ligų ir palaidoti masinėse duobėse Ukrainos žemėje.

KĄ KITI RAŠO

"Pirmiausia remtinas sportinių namų statymas, o tik paskui aleksandrynai, galerijų bei operų išlaikymas. Mums reikia gyvos lietuvybės!" Taip baigia savo straipsnį "Namai ar paminklai" Jonas Šoliūnas sportininkų laikraščio "Sportas" š.m. Nr. 1 (4).

Autorius aiškina, kad per naujos ateivių kartos dešimtmetį sportuojančio jaunimo nuotaikos taip pasikeitę, jog dabar jie jau nesiveržią į sporto sales, bet einą sportuoti tik tada, jei yra tinkamos sąlygos. Nebe sportininkai ieška sporto klubų, bet priešingai — klubai turį ieškoti sportininkų. Gyvenimas taip pakitęs, kad ir sportininkų sudrausminimo nebegalima esą remti šalinimu iš klubo. Reikią kitų būdų ieškoti. Kokie tie būdai, autorius nenurodo, bet tik suminėjęs kaikurias visuomeninio gyvenimo, jo nuomone, neigiamybes, iškelia reikalą turėti "tokius jaunimo namus, kurie tiktų sportui". Čia jis ir pasisako prieš rinkimą pinigų Honduro tyrinėjimams, esą tik keletui istorikų įdomių Aleksandrynų leidimui, LAIC išlaikymui, kai ALTas nedavęs nieko krepšininkų kelionei į Pietų Ameriką, prieš tūkstančių dolerių išleidimą operų pastatymui, nes tai esąs, kad ir gražus dalykas, bet liuksusinis. Užsimojimas paminklus statyti rodąs, kad "visuomenė klaidingai supranta tam tikrus dabarties reikalavimus. Mano nuomone, šiuo metu yra daug svarbiau ką nors išlaikyti, negu ką nors prisiminti". Esą, statydami paminklus galim prarasti ateities kartą. Dėl to ir susirinkimų kalbos bei gausios žodžių pilnos rezoliucijos esąs tik lietuvybei suėsti vėžys.

Šitokie kraštutiniški išvedžiojimai, be abejonės, daug kam atrodys keisti. Ištikrųjų juk, ir labai vertinant sportinio sąjūdžio vaidmenį lietuviško jaunimo subūrimui, visdėlto jau per drąsu atmesti visa kita, visas tautinės kultūros puoselėjimo pastangas. Nes juk ir jaunimas ne visas sportuoja. Yra ir tokių nemažai, kuriuos traukia įvairios kitos kultūrinės veiklos sritys. Sportas iš esmės juk yra internacionalinis reiškinys. Jis yra tik priemonė lietuviškam jaunimui suburti, o lietuvišką atspalvį tiems sambūriams gali duoti tik lietuviškoji dvasia, kuri turi būti įžiebiama ir kurstoma kitoniškais, ne sportiniais metodais. Aišku, lietuviškam jaunimui reikia vietos, kur galėtų sportuoti, bet iš to juk neseka, kad visa kita būtų atmesta. Tokie kraštutiniai pasisakymai gali daug ką suerzinti ir įdiegti skeptišku minčių sporto entuziastų atžvilgiu. Dėl to, tur būt, redakcija, spausdindama kalbamą straipsnį, užrašė: "Laisvi svarstymai", nors pastabos jokios nepridėjo. Straipsnis jau sulaukė kelių atsiliepimų kitoje spaudoje.

APSILDO TORONTĄ JAU VIRŠ 90 METŲ
KURO ALYVA – ANGLYS
Paskambinkite dėl:
KURO ALYVOS ALYVOS "BURNERIŲ"
MĖLYNŲJŲ ANGLIŲ APŠILDYMO KROSNIŲ
24 valandų alyvos krosnių apatarnavimas savo klijentams
THE ELIAS ROGERS COMPANY LIMITED
2221 Yonge Street HU 1-2221

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
Visų rūšių šildymas ir įvairios pompos.
999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Velykoms siuntiniai į Lietuvą
MAISTAS
• 20 svarų cukraus — $12.60
• 20 svarų ryžių — $13.95
• 20 svarų taukų — $22.00
Gaunami per 4 - 8 savaites.
VAISTAI. Įvairūs vaistai dabar siunčiami apie 50% pigiau negu anksčiau (paprastu paštu). Gaunami per 3 - 6 savaites.
MAZAR TRADING CO. LTD.
863 QUEEN ST. W., TORONTO. TEL. EM. 3-5520
Greitas patarnavimas. Pristatymas garantuotas.

OLYMPIA

rašom. mašinėlės
naujos ir naudotos.
YORK BUSINESS MACHINES
605 Yonge St. WA. 5-2491

PHILIPS
RADIO ir TELEVIZIJOS APARATAI
yra pasaulyje žinomi
ir daugiausiai vartojami.
PHILIPS užtrunka ilgiau, kad pagamintų geriausią RADIO AR TELEVIZIJOS APARATĄ.

C-316
• PHILIPS yra geriausia vertė už jūsų pinigą.
• Pirkite arba mainykite PHILIPS radio ar televizijos aparatus lietuvių bendrovėje MOHAWK FURNITURE LTD.
• Augšta kokybė, žemos kainos, geros išsimokėjimo sąlygos.
Mohawk Furniture LTD.
2446-8 DANFORTH AVENUE. - TEL. OX. 9-4444, OX. 9-4224
Keičiame senus matracus naujais. • Remontuojame visų rūšių baldus.

Pavergtoje tėvynėje

Komjaunimo vadovybė vasario mėn. įvykusio suvažiavimo metu pakeista iš viso. Pirmuoju komjaunimo sekretoriu paskirtas buvęs Vilniaus miesto komj. sekr. A. Česnavičius, o antruoju rusas Cirkovas. Kiti du sekretoriai taip pat naujai: V. Morkūnas ir L. Barakauskaitė. Buvęs komjaunimo pirmasis sekr. Juozas Petkevičius nebepateko net į kompartijos ck, nepateko į jokius partijos organus, matyt, ir jis laikomas nuklydėliu.

Lietuvos kompartijos viršūnės po partijos suvažiavimo kovo 1-3 d.d. mažai tepasikeitė. Gen. sekretorius liko A. Sniečkus. Jo pavaduotojai visi keturi taip pat pasiliko savo vietose: Tai Šarkovas, Niunka, Maniušis ir Barauskas. Partijos politbiure pasiliko taip pat daugumą tų pačių narių: F. Bieliauskas, J. Paleckis, M. Šumauskas, G. Zimanas. Naujais paskirti K. Kairys vietoj Ozarskio ir J. Novickis vietoj K. Liaudžio. Kairys jau prieš pusantrų metų iš Ozarskio perėmė ir Liaudies ūkio pirmininko vietą. Novickis yra visai naujai iškilęs asmuo. Liaudis dabar paskirtas revizijos k. pirmininku vietoj J. Bartašiūno, buvusio vidaus reikalų ministerio. Revizijos kom. liko ir M. Chodosaitė - Aleksandravičienė.

Politbiuro kandidatų tarpe nebeliko Laurinaičio, Matulio ir Petkevičiaus, o liko tik "Sovietskaja Litva" red. Meščeriakovas. Politbiuro kandidate tapo Diržinskaitė - Piliušenkienė, kuri perėmė po Preikšo min. pirm. pavaduotojo pareigas, ir komjaunimo naujasis gen. sekretorius A. Česnavičius.

Ck narių skaičius sumažėjo — buvo 120 narių, o dabar liko 119; kandidatų buvo 56, o dabar 49. Iš ck išskirto 32. Jų tarpe yra dabartinis žem. ūkio min. Vazalinsko pavaduotojas, buvęs pats ministeriu, V. Augustaitis, buvęs užsienių r. min. I. Gaška, M. Kaunaitė, jau minėtas buvęs saugumo viršininkas K. Liaudis, B. Pušinis, J. Stimburys, Bulovas, Petkevičius, rašyt. Reimeris, buvęs revizijoj...

I ck dabar įėjo geležinkelių viršininkas G. Zemaitis, universiteto rektorius J. Kubilius, rašytojų d-jos pirm. E. Mieželaitis, buvęs revizijos narių.

Jonas Bulovas, buvęs Vilniaus universiteto rektorius, kaip Lietuvos kompartijos XII suvažiavime pareiškė Sniečkus, atleistas iš tų pareigų, o dabar ir iš partijos išmestas už "nacionalistines tendencijas ir istorijos faktų iškraipymą..."

J. Bulovas yra senas komunistas, veikęs pogrindyje dar nepriklausomoje Lietuvoje, bendradarbiavęs pogrindyje ėjusioje "Tiesoje" jau 1936-9 m. Kai 1939 m. gruodžio mėn. Sniečkus buvo suimtas, Bulovas, kartu su A. Petrausku ir Ch. Aizenu, redagavo "Tiesą".

Bulovas yra gimęs 1909 m., baigęs Rokiškio gimnaziją ir VD un-to teisių f. ekonomijos skyrių. Matyt, ir būdamas komunistas, jis jau nebepakėlė Lietuvos bei jos praeities suniekinimo.

Skulptorius Ant. Aleksandravičius mirė Kaune, sulaukęs 75 metų amžiaus.

Kunigystę metęs A. Akstinas "Tiesos" Nr. 37 išspausdino savo pasiaiškinimą, atsiminimų "Gyvenimą pradedu iš naujo". Bendra jo mintis, kad apsivylęs Bažnyčios tvarka bei kunigų gyvenimu ir nutaręs eiti "visuomenei naudingo darbo dirbti".

Apie save jis taip pasakoja. Gimęs Dzūkijos kaime, mokėsis Vytauto D. gimnazijoje Vilniuje, kurią baigęs 1945 m. Įstojęs į Kauno kunigų seminariją ir ją baigęs. Jo kurse buvę 105 klierikai. Daugelis, esą, dėl to, kad nereikėtų eiti į kariuomenę. Tapęs kunigu buvęs paskirtas į Adutiškio parapiją, kur klebonu tada buvęs dabartinis vyskupas J. Steponavičius. Jis buvęs labai griežtas ir laikęs jį dar griežčiau kaip seminarijoje. Net radijo neturėję. Paskutiniu metu jis kunigavęs Riešės parapijoje.

Pasak jo, kunigystę esąs metęs vienas iš seminarijos dvasios tėvų (be abejonės, tai kun. Ragauskas) ir du Akstino kurso draugai. Taigi nuklydusių kunigų Lietuvoje dar nedaug tėra.

Pigiausi SIUNTINIAI į Lietuvą

PRAMONĖS GAMINIAI — MAISTAS — VAISTAI

Siuntiniai pristatomi per 3-4 sav.

Janique Trading Co. Ltd.

835 QUEEN ST. W., TORONTO TEL. EM. 4-4025

A. LIUDŽIUS, B.L.

VIEŠASIS NOTARAS (Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.

20 KING ST. E., HAMILTON

Telefonai: Įstaigos JA. 7-5575 Namų FU. 3-8928

OTTAWA, Ont.

Rekolekcijos Otavos ir apylinkės lietuviams įvyks kovo 26 ir 27 d.d. Pradžia — kovo 26 d. 7.30 val. vak., St. Brigid's bažnyčios salėje. Bus vienas pamokslas ir proga išpažinčiai. Sekmadienį, kovo 27 d., 10.30 val. bus šv. Mišios ir bendra šv. Komunija. Rekolekcijas ves tėvas jėzuitas iš Montrealio.

Arkiv. Sebastiano Baggio, Apaštališkasis Delegatas Kanadai, kovo 5 d. vietos katedroje atlaikė iškilmingas gedulingas pamaldas už mirusį Jugoslavijos kardinolą Aloysius Stepinac. Delegatui patarnavo iš komunistų pavergtų kraštų kunigai. Kun. Vikt. Skilandžiūnas buvo dijakonu. Po pamaldų visi tautybių atstovai buvo pristatyti Delegatui asmeniškai. Lietuvius atstovavo KLB pirm. inž. J. V. Danys su žmona. Savo kalboje Apašt. Delegatas išreiškė, kad "Jūs nesate našlaičiai! Šv. Katalikų Bažnyčia rodo ypatingą meilę ir susirūpinimą savo kenčiančiais vaikais".

Charles Satkevičius, kurio tėveliai iš St. Catharines nusipirko neseniai gražų ūkį netoli Otavos, profesoriauja Otavoje Technical High School. Jo ševeliais atvyksta visuomet į lietuviškas pamaldas. **Kor.**

Delhi-Tillsonburgo apylinkėje

Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje rekolekcijos įvyks balandžio 1, 2 ir 3 d.d. Penktadienį ir šeštadienį 7 v.v. bus sakomi pamokslai, klausoma išpažinčių, o sekmadienį 11 val. rekolekcijų užbaigimas. Pamaldose ir pamoksluose ... kun. J. Vaišnora, papasakodamas naujienų iš "Romos".

West Lorne - Rodney lietuviams pamaldos ir trumpas gavėnios susikaupimas įvyks balandžio 2 d. 11 val. West Lorne bažnyčioje. Pamaldų metu bus pamokslas, bus klausoma išpažinčių, atlaikytos šv. Mišios. Pradedant balandžio mėn. ketvirtuoju sekmadieniu kiekvieną mėnesį pamaldos šios apylinkės lietuviams bus West Lorne bažnyčioje 12.15 val.

Šv. Kazimiero parapijos salė pagrindinai atremontuota — išdažytos sienos ir lubos, įdėtos naujos asfalto plytelių grindys, virtuvėje įsigyta dujų krosnis. Dažymo darbus atliko talkininkai, darbštieji parapijiečiai: Stasys ir Albertas Augustinavičiai, M. Norkus, P. Augaitis, M. Grincevičius, Pr. Žilvitis, V. Vejveris, K. Lekėsius, St. Kairys, J. Laurekas, G. Rugienis, P. Žalas. Prie salės grindų sudėjimo darbavosi: J. Stradomskis, A. Mažeika, M. Norkus, J. Astrauskas, J. Čepla, Br. Krasauskas. Talkininkai labai sumažino darbo išlaidas. Ačiū jiems.

Parapijiečiai labai nuoširdžiai remia savo parapiją. Per nepilnus trijs mėnesius surinkta $12.000. Bažnyčios ir salės pertvarkymas atsieis apie $4.000. Tuo būdu bus atiduota gera dalis skolos vyskupijos fondui.

Atskiri asmenys nupirko eilę bažnyčiai reikalingų daiktų: Rožė ir St. Augustinavičiai altoriui žvakides, Liudas Rocevičius padarė altoriui tabernakulą ir mišiolui padėklą, Rimkai paaukojo ciboriją, Zadurskiai kilimą, Onaičiai prie zakristijos durų skambutį, Augaičiai švęstam vandeniui indą, Grincevičiai procesijų kryžių. A. ir E. Augustinavičiai tarniukams skambučius, Rugieniai Komunijai dalyt pateną, altoriaus maldų lenteles, J. Korsakas mišiolą, Mitrauskai staliuką, O Čeplienė mezginį ant tabernakulio viršaus. G. Rugienius padarė skelbimų lentą, sutvarkė bažnyčioje elektrą ir atliko daug darbų tvarkydamas zakristiją. Visiems nuoširdus ačiū.

Bažnyčiai pirkti fondui pastaruoju laiku aukojo: Julius ir Ona Stradomskiai $300, Samas ir W. Klemka po $200; Pr. Bauža, Pr. Balnys, C. Matelis ir B. Petkus po $100; Pr. Pukas ir St. Oleka po $50; Pranckevičiai $30; St. Jokubickas ir J. Čepla po $25; Br. Tamošauskas ir V. Zadurskis po $20; po $10: J. Mulevičius, M. Jakaitis, J. Vitkauskas, Z. Norvila, V. Vaitkus, Pr. Kazukonis, dr. A. Matukas. V. Povilėnas, Br. Lazdinis, J. Šakinis po $5. Labai dėkui už aukas.

KLB Delhi apylinkės susirinkimas įvyko kovo 13 d. parapijos salėje. Susirinkimą atidarė apylinkės pirm. P. Augaitis, padarydamas pranešimą apie valdybos veiklą. Ji buvo plati ir sėkminga. Iš turimų kasoje virš $500 nutarta skirti Krašto Valdybai $50, PLB Valdybai $25, Vasario 16 ir saleziečių gimnazijoms po $25. Be jokių sunkumų išrinkta nauja valdyba, kuri vėliau pasiskirstė pareigomis: Vl. Miceika pirm., J. Rickus vicep. ir šalpos reikalams, Br. Bačiūnas sekr., J. Rimkus ižd., Br. Gudinskas kultūros reikalams.

Nelaimės. Laike dviejų mėnesių įvyko keli gaisrai, dėl kurių nukentėjo eilė lietuvių. Vl. Vindašiui, G. Rugieniui ir St. Ažubaliui sudegė daržinės, o Z. Obelienei gyv. namas. **Kor.**

PADĖKA

Širdingai dėkojame už suruoštą mūsų dukrelei šiaurę (Baby shower) visiems, kurie prisidėjo ir dalyvavo. Ypatingas ačiū rengėjoms p. O. Paurienei ir p. T. Astrauskienei.

J. ir M. Vieraičiai.

Naujai atidaryta europietiška KEPYKLA

1125 MAIN ST. E. priešais Loblaw prie Delta, HAMILTON

Pabaltietiška balta ir juoda ruginė duona, tortai, pyragaičiai, sausainiai ir t.t.

Knygvedyba ir Income Tax

užpildymas verslininkams

HU. 3-9187

HU. 5-6121

HAMILTON, Ont.

ORGANIZACIJŲ PIRMININKAMS PRANEŠIMAS

Naujai KLB Hamiltono apylinkės valdyba praneša, kad savo posėdyje kovo 12 d. nutarė sušaukti apyl. valdybos ir visų organizacijų pirmininkų bendrą posėdį. Posėdyje bus aptarti apyl. valdybos ateities darbai, išklausyti pasiūlymai bei sumanymai ir t.t. Šis posėdis yra labai svarbus, tad apyl. valdyba prašo visų organizacijų pirmininkų būtinai dalyvauti. Negalint pačiam pirmininkui atvykti, prašom atsiųsti savo įgaliotinį. Posėdis įvyks balandžio 3 d., 4 val. p.p. Hamiltono Lietuvių Namuose.

Pirm. G. Skripkutė,
Sekr. V. Navickas.

OPERETĖ "SILVIJA" HAMILTONE

Su dideliu susidomėjimu hamiltoniečiai laukia kun. Bruno Jurkšo vadovaujamo choro operetės "Silvija" (W. R. Herbert) premjeros, kuri įvyks antrąjį sekmadienį po Velykų, gegužės 1 d., 5 val. p.p. Hamiltono Lietuvių Namų salėje. Tai gal pirmasis ne tik Hamiltone, bet ir visoje Kanadoje lietuvių didesnio masto muzikinis spektaklis.

Tiesa, didesnės operetės pastatymas savomis jėgomis reikia milžiniško darbo, bet tas darbas yra įmanomas kada yra tikro pasiryžimo ir noro, o iš publikos pusės susidomėjimo ir pritarimo.

Operetės solistai, artistai, choras ir šokėjai paskutiniu laiku dirba išsijuose. Atrodo, kad net nuovargio nejaučia ilgų trijų valandų repeticijose, nes operetės muzika yra linksma ir nuotaikinga, o žodžiai pilni humoro ir kaimiškos idilijos. Reikia tikėtis, kad ir publikai ši programa atneš malonaus išsiblaškymo.

Kadangi operetės pastatymas yra surištas su nemažomis išlaidomis, o premjera įvyks sekmadienį, tai įėjimo bilietai jau dabar yra platinami. Jų kaina $2, $1.50 ir $1, mokiniams pusė kainos. Bilietų galima gauti pas visus choristus, sekmadieniais ateitininkų spaudos kioske, arba užsisakant paštu pas choro seniūną: P. Mikalauskas, 86 East 12 St., Hamilton, Ont. Tel. FU. 3-6047. **K. B.**

LIET. NAMŲ FONDO VALDYBA kovo 11 d. posėdy priėmė įstatų projektą, kuris bus pateiktas artimiausiam narių susirinkimui patvirtinti. Šios šalia Lietuvių Namų veikiančios o-jos tikslas yra remti lietuviškus reikalus, o dabartiniu metu finansuoti Liet. Namų įsigijimą. V-ba vienbalsiai priėjo nuomonės pakeisti pavadinimą iš Lietuvių Namų Fondo į **Hamiltono Lietuvių Namų Kultūros Fondas.**

LN VALDYBA kovo 11 d. posėdy apsvarstė eilę aktualių reikalų. V-bos pirm. St. Bakšys savo pranešime pažymėjo, kad Hamiltono pavyzdys, atrodo, padrąsino ir kitų kolonijų lietuvius aktyviau sukrusti Liet. Namų įsigijime. Toliau St. Bakšys pažymėjo, jog LN v-bos šių metų pagrindinis tikslas turėtų būti įsigyti tinkamą sklypą. Pabrėžęs, kad LN įsigijimo darbe juntama didelė dvasinė depresija, prašė v-bos narius parodyti valios ir ryžtingumo ypač padėti jam naujų narių gavimo darbe, surandant nors po 1 narį kas mėnesį. Paminėjęs vokiškų filmų pasisekimą Delta kine, pirm. perėjo prie tuščios patalpos krautuvei panaudojimo, siūlydamas būsimajame LN ... apsvarstyti bei ... kooperatyvo steigimo galimybę.

Paaiškėjo, kad sausio mėn. Delta kinas davė $1.147,67 ir vasario $897,20 gryno pelno. V-ba apsvarsčius priėmė. Kino aparatūroje reikia keisti garso sistemos įrengimą. Ji sausio mėnesį laikinai sutaisyta. Visas jos pakeitimas kainuos $700. Tam reikalui, pradedant sausio 1 d., kas mėnesį atskaitoma po $100 nuo kino pelno ir taip bus daroma 7 mėnesius.

Svarstydama LN sklypo pirkimą v-ba nutarė kainos Barton ir Parkdale rajone esančiam sklypui nekelti ir ieškoti kito tinkamesnio ir už žemesnę kainą. Visi lietuviai namų pardavėjai prašomi apie rastus tinkamus LN sklypus pranešti St. Bakšiui.

Einamuose reikaluose v-ba nutarė prašyti kontrolės kom. padaryti nuodugnų LN atskaitomybės patikrinimą iki balandžio 30 d. Apsvarsčius Pr. Prielgausko laišką, v-ba nutarė jam kaip LN korespondentui ... padengti jo turėtas pašto ir rašymo išlaidas ... išmokėti $10.

Klausimuose ir sumanymuose nutarta LN nariams išsiuntinėti paštu artimiausių 2-jų vokiškų filmų programas, kurios bus rodomos kovo 24 ir 31 d.d. LN v-ba maloniai kviečia visus narius ir kitus tautiečius atvykti šių filmų pasižiūrėti.

NAUJAIS LN NARIAIS įstojo Dirvaitis Jonas, įnešdamas $100. Mielajam p. Jonui ypatinga pagarba ir padėka, nes jis yra vienas iš tų nedaugelio tautiečių, kurie patys pasisiūlo. Naujų narių verbavimas labai palengvėtų, jei ir kiti tautiečiai taip padarytų, nelauktų prašomi.

LN DELTA KINE šią visą savaitę eina vienas iš gražiausiųjų filmų "For the First Time" su M. Lanza ir "Girls Town". Šį ketvirtadienį, tik vieną dieną, kovo 24, rodomi du gražūs vokiški filmai: "Um Thron und Liebe" ir spalvotas "Hula-Hoop Conny". Vok. filmų seansų pradžia 5 v. ir 8 v.v. Atvykime patys jų pasižiūrėti ir painformuokime apie juos savo pažįstamus vokiečius, estus, latvius ir kt.

LN FONDAS už vasario mėn. gavo $40 alyvos komisų. Naujai užsisakė K. Mileris, už kurį gauta $15 ir jam įteikta $5 premijėlė. Sutartis atnaujino kitiems metams L. Klevas, J. Bieliukas, S. Migi, J. Kamaitis ir J. Sadauskas, už kuriuos gauta po $5. Visiems nuoširdus ačiū.

ILGESNĮ LAIKĄ SERGA ir gydosi namuose Mikšytė Onutė. Šiuo metu jos sveikata žymiai pagerėjusi ir ji tikisi greitu laiku pradėti dirbti.

STAIGIAI SUSIRGO širdies priepuoliu Adolfas Tumaitis. Gydosi ligoninėje ir tikisi greitai pasveikti.

VISOCKIS JONAS, šių metų pradžioje susilaužęs koją, visą laiką gydėsi namuose, šiuo metu jau baigia pasveikti ir už savaitės kitos mano pradėsiąs dirbti.

Visiems nelaimių paliestiesiems tautiečiams linkime greitos sveiaktos!

Sk. St.

ŠV. KAZIMIERO MINĖJIMAS buvo suruoštas Hamiltono at-kų kovo 13 d. Pradėtas 11 val. šv. Mišiomis VAV par. bažnyčioje, kurias atnašavo kleb. kun. J. Tadarauskas ir pasakė šventei pritaikintą pamokslą. Pamaldose dalyvavo at-kų ir skautų vėliavos.

5 val. p.p. Liet. Namų salėje įvyko šv. Kazimiero akademija. Trumpą, bet labai turiningą, pilną gražių minčių paskaitą apie šv. Kazimierą skaitė svečias iš Toronto V. Birieta. Po jos sekė vaidinimas "Šv. Kazimieras", Marių Žuvėdros.

Pirmajam veiksme pavaizduota šv. Kazimiero paskutinės dienos Krokuvoje, gimtojoj pily, prieš išvykstant į Vilnių paskirtoms Didž. Kunigaikščio pareigoms. Iš čia matyti, kaip jaunasis karalaitis skiriasi iš savo šeimos, savo aplinkos tarpo didžia išmintimi ir dvasos dorybėmis. Jis pasiruošęs iš Vilniaus pilies tarnauti Lietuvos žmonėms, kai tuo tarpu jo sesuo Sofija ruošiasi valdyti žmones Brandenburgo kunigaikštijoje. Antrajame veiksme vaizduojama šv. Kazimiero gyvenimas jau Vilniuje, malda prie uždarų Vilniaus katedros durų, vargšų meilė ir vaivadienės pinklės išleisti savo dukterį Aldoną už karalaičio. Trečiajame veiksme — paskutinės valandos ir mirtis. Prieš pat mirtį šv. Kazimierą aplanko švč. Merg. Marija parodydama jam Lietuvos ateitį.

Vaidinimą statė Ham. dramos mėgėjų teatras "Aukuras", režisavo E. Dauguvietytė - Kudabienė, dekoracijos St. Dramanto. Vaidino: St. Verbickas, G. Vindašius, G. Bakaitytė, Aldona Matulis, S. Martinkutė, K. Bungarda, A. Kaušpėda ir J. Giedraitis. Visi veikėjai savo vaidmenis atliko labai gerai, ypač pažymėtinas šv. Kazimieras — St. Verbickas. Rodos, taip ir stovėjo akyse kuklus, nusižeminęs, išmintingas, drauge ir didingas nežemiška, negęstančia dangaus garbe mūsų iki šiol vienintelis šventasis — karalaitis Kazimieras.

Pagirtinas at-kų sumanymas parodyti mums gyvą šv. Kazimierą vaizduose, o "Aukuro" — įvykdymas.

Deja, dalyvių tebuvo apie 100 žmonių. Ir kažin ar tikslinga per minėjimus ir šventes laikyti atidarą krautuvėlę, nes tada vaikams terūpi tik saldumynus graužti ir popierius nuo balkonų laidyti, o net ir spiaudytis berniukams?!

"Vaidilutė".

Padėka

Stengdamos išlaikyti lietuviškosios Kaziuko mugės tradiciją, neramiomis širdimis ruošėmės jai. Pirmieji žingsniai nedrąsūs ir netikri. Tačiau radome tam pritarimo visuomenėje ir mūsų pastangos ir darbas nebuvo veltui.

Hamiltono "Širvintos" tunto skautės reiškia padėką Hamiltono lietuviškosios parapijos klebonui kun. dr. J. Tadarauskui už leidimą naudotis sale ir gerus žodžius bei rūpestį skautėmis, visoms poniams, prisidėjusioms eksponatais prie parodėlės, skaučių mamytėms ir prijaučiančioms už paramą skaniais kepsniais, ir ypatingai toms ponioms, kurios savo darbu pačios mugės metu tiek prisidėjo prie jos pasisekimo.

Skautiškas ačiū!

Hamiltono "Širvintos" Tunto vardu pask. Regina Bagdonienė, tuntininkė.

Wellando ir St. Catharines apylinkių valdybų pareiškimas ir padėka

Niagaros pusiasalyje ruošta iškilmingoji Vasario 16-tosios šventė, kuri įvyko vasario 20 d. Merritton Community Centre Hall praėjo su daliniu nepasisekimu. Šventės rengėjams Wellando ir St. Catharines apylinkių valdyboms davė $297,21 nuostolio, kurį padengė proporcingai tarp savęs pasidalinę abiejų valdybų nariai.

Nors ši didžioji šventė ne visų buvo įvertinta ir davė materialinių nuostolių, tačiau kultūrinėje srityje ji savo tikslą yra atsiekusi, nes tokius dalykus įvykdyti nedidelėje kolonijoje yra skaitoma nuostabiu ir nepaprastu dalyku.

Todėl Wellando ir St. Catharines valdybos nepaprastai yra dėkingos tiems, kurie savo prisidėjimu šį mūsų darbą parėmė. Negalėdami kiekvienam asmeniškai padėkoti, prašom priimti nors šią bendrą viešą padėką.

Pirmiausiai dėkojame mūsų spaudai už taip gražų šios šventės išreklamavimą, ypač širdingiausią ačiū tariame "Tėviškės Žiburiams", "Nepriklausomai Lietuvai", "Draugui" ir "Naujienoms", o už straipsnius Al. Gimantui, K. Baronui, St. Bakšiui, I. Šajaukai, Kl. Prielgauskui ir M. Šalčiūnui. Vyt. Mačikūnui už nupiešimą viršelio ir pagaminimą žemėlapio informaciniam leidinėliui. J. R. Simanavičiui Toronto ir Pr. Puidokui Rochesterio lietuviškų radijo valandėlių vadovams, atsisakiusiems visai imti užmokesčio.

Niagaros pusiasalio klebonui Tėvui Barnabui Mikalauskui, OFM, veltui atlaikiusiam pamaldas ir už pasakytą šventei pritaikintą pamokslą, o Tėvui Tarcizijui Garbukui, OFM, už sukalbėtą minėjimo metu invokaciją.

Didelė tenka padėka st. cathariniečiams už suteiktą artistams nakvynę neužmirštant jiems parodyti lietuvišką vaišingumą ir prisidėjusiems prie transporto su savo mašinomis nuvežimui ir atvežimui artistų į St. Catharines stotį. Be to, I. Šajaukai su savo mašina kelius kartus važiuojant į Torontą, Niagara Falls bei Welland ir atsisakiusiam imti užmokestį.

Dėkojame Wellando ir St. Catharines apylinkių nariams prisidėjusiems prie loterijos, scenos aprūpinimo, salės tvarkymo, prosijimo, maisto bufeto, gėrimų bufeto, kontrolės, bilietų ir kitų darbų.

Gilią padėką tenka išreikšti visiems niagariečiams aukojusiems loterijai, prisidėjusiems pinigais ir daiktais, o taipgi parengimo metu aukojusiems laisvinimo reikalams — fondams. Surinkta aukų Tautos Fondui $52 ir Nepriklausomybės Fondui $31.

Kartu labai atsiprašome Montrealio Lietuvių Dramos Teatro vaidintojus už taip neskaitlingą (tik apie du šimtus) į "Milžino paunksmės" vaidinimą atsilaikymą svečių. Mes, rengėjai iš savo pusės stengėmės ir dėjome visas pastangas, betgi, tenka apgailėti, kad dalis visuomenės neįvertino nei mūsų darbo nei Jūsų pasišventimo.

Apylinkių valdybos.

Rochesteriečių laiškas niagariečiams

Po Vasario 16 minėjimo bei Montrealio Liet. Dramos Teatro gastrolės, Rochesterio Radijo Klubas prisiuntė šitokį laišką:

"Jūsų prisiųstus vakaro skelbimus išpildėm. Kadangi oro sąlygos buvo nepalankios, todėl daugelis norinčiųjų rochesteriečių jame dalyvauti negalėjo. Pagal apytikrius davinius būtų dalyvavę mažiausia 100 asmenų.

Negalėdami Jus paremti su dalyvavimu, tuo pačiu atsisakom ir honoraro už skelbimus per radiją (mes galvojame, kad ir taip turėjot nuostolių), lyg pagelbėdami išlyginti Jūsų nuostolius.

Šia proga noriu jau dabar kreiptis į Jus, kad padarytumėt savo apylinkėj "propagandą" už balandžio 23 d.: mes Radijo Klubas ir Tautinių šokių grupė ruošiame bendrą 10 metų minėjimo sukaktį - šventę. Ruošiamės labai atidžiai. Ta pat proga bus išleidžiami dešimtmetiniai leidiniai.

Programa bus laba įvairi ir įdomi, o po to šokiai su loterija ir bufetas. Esame pakvietę apylinkės kolonijas, o Hamiltono tautinių šokių grupė žada solidarizuoti net dalį programos išpildyti.

Kur kur, pas mus turėtumėt bent iš "skolų" daugiau dalyvauti, nes mūsų kolonija Jus lanko kasmet po keletą kartų ir ne taip mažu skaičiumi, nežiūrint, kad dažnai ir programas pas Jus rochesteriečiai išpildo.

Visas pelnas, kurio mums labai reikalinga, eina radijo pusvalandžio išlaikymui.

Tad sakau iki pasimatymo balandžio 23 d. Rochesteryje su šimtine dalyvių iš Jūsų trikampio.

Jums sėkmės! Jūsų **Pr. Paidokas**, Radijo Klubo ir Tautinių šokių dešimtmečio rengimo pirmininkas.

LONDON, Ont.

VAIKŲ PASIRODYMAS, numatytas kovo 26 d., neįvyks. Jis nukeltas į Motinos Dieną.

STAIGA MIRĖ kovo 15 d. susipratęs lietuvis Vytautas Repšys, 36 m. amž. Paliko žmoną su dviem mažais vaikais.

PO SUNKIOS OPERACIJOS šv. Juozapo ligoninėje sveiksta didelė lietuviškos veiklos rėmėja O. Z. Ratkevičienė. **D. E.**

Minint Vasario 16-tąją Londone Tautos Fondui aukojo:

Po $10: J. Bersėnas ir B. Misius; **Po $6:** kun. J. Danielius ir Gaputis; **Po $5:** P. Tumosas, J. Stankevičius, K. Valaitis, Ratkevičius, A. Mačys, F. Rušinskas, J. Rastapkevičius, Dragūnevičius, P. Skvaranavičius; **$4:** Lapatauskas; **Po $3:** E. Daniliūnas, A. Petrašiūnas, V. Narbutas, Laurinaitis, J. Statkevičius, Kulvinckienė, Pocius; **Po $2:** Kojelaitis, Petrulionis, Eimantas, Jokšas, Bernotas, J. Butkus, D. Balaišis, Dūda, K. Majauskas, Naruševičius, Č. Šakys, A. Petrauskas, J. Baleckas, Narakienė, Brazlauskas, Vl. Petrauskas, Bušma; **Po $1:** V. Gudelis, Kudirka, Albrechtienė, V. Pumputis, P. Styga, J. Misius, J. Launikaitis, Bukota, Gešventas, Čegys, Stanevičius, A. Švilpa, Navickas, Pranckus, Š. Švilpa, M. Chainauskas.

Viso aukų $92. Gauta už parduotus ženkliukus $56, už lietuvio pasus $5.50. Išviso gauta $153,50, kurie pasiųsti TF atstovybei Toronte.

Tautos Fondo vardu tariu širdingą ačių visiems Londono lietuviams gausiai aukojusiems šiam kilniam tikslui.

J. Bendoraitis, TF įgaliotinis.

Aukos Vasario 16 gimnazijai

Vasario 16-tosios šventė šiemet buvo įspūdinga ne tik dideliu dalyvių skaičiumi ir vieningumo nuotaikomis, bet taip pat ir nuoširdžiomis aukomis. Tautos Fondui šiemet surinkta ar tik ne rekordinė suma. Žinoma, ir čia buvo jaučiama gerųjų kaimynų — Mount Brydges, Rodney ir West Lorne lietuvių — nuoširdi talka.

Vasario 16 gimnazijai aukojo: $5 dr. A. Kaveckas su žmona; $3 Daniliūnas; po $2: Andriulioniai, Andrušaičiai, A. Mačiai; po $1: Barčiauskai, Bartkai, Beleckas, Brazlauskas, Butkai, Gešventai, A. Kalnėnas, P. Kulvinskienė, Majauskai, Žulpa ir J. Protel... (parašas neišskaitomas). Viso $25.

Šios aukos, jas truputį papildžius, bus pasiųstos Šalpos Fondo vy. komitetui, kuris jas pasiųs Vokietijon. Aukos jaunimo fondui bus paskelbtos vėliau. Visiems aukojusiems valdyba reiškia gilią padėką. **D. E.**

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

JAV LB statuto pakeitimo projektas, paruoštas J. Slepečio, jau peržiūrėtas specialios komisijos — J. Slepečio, A. Devenienės, S. Barzduko, D. Peniko ir A. Landsbergio — ir bus pateiktas patvirtinti Kr. Tarybai.

Visuotinis gyventojų surašymas JAV vyks nuo balandžio 1 d. dvi savaites. Per tą laiką bus surinktos anketos, užpildytos visų gyventojų. Kartu su gyventojų surašymu bus renkama daug kitų statistinių žinių. Surašymo duomenys bus paskelbti ne vėliau kaip š.m. gruodžio 1 d.

Brooklyno Lietuvių Piliečių klubas, kuris neseniai atšventė savo gyvenimo 20 metų sukaktį, nutarė parduoti visą savo turtą ir išsidalinti pinigus. Klubas turis apie $20.000 sutaupų ir už namą galėsiąs gauti apie $60.000.

Panašiai turtą jau seniau pasidalino liet. siuvėjų klubas, turėjęs turto apie $50.000.

Dr. M. Devenis ir Alena Devenienė, plačiai žinomi visuomenės veikėjai, iki šiol gyvenę Waterbury, Conn., persikėlė į Santa Monika, Kalifornijoje, kur nusipirko daugelio butų namus nuomojimui.

Birutė Paprockienė, dr. V. Paprocko žmona, vasario 28 d. išskrido į Vokietiją, o iš ten balandžio 23 d. vyks savaitei į Vilnių aplankyti savo tėvų.

Dainininkas Jonas Butėnas sunkiai serga ir gydosi Cook apskr. ligoninėje.

Jurgis Mitkus, Liet. kar. kūrėjas-savanoris, po širdies priepuolio kurį metą buvo ligoninėje. Dabar gydosi namie. Jis yra daugelio organizacijų narys ir ilgametis Ramovės Detroito skyriaus pirmininkas.

Kostas Jurgutis, Detroito BALFo skyr. pirmininkas, po širdies priepuolio gydosi ligoninėje.

D. Britanija

(E) **Pabaltijo diplomatų Londone pasitarimas** įvyko vasario 22 d. Estijos pasiuntinybėje. Dalyvavo Estijos min. A. Torma, Lietuvos min. B. K. Balutis ir Latvijos min. K. Zarinš. Pasiuntiniai pasidalijo nuomonėmis apie dabartinius politinius įvykius, kiek jie gali liesti Pabaltijo kraštų laisvės reikalą.

DBLS valdyba nutarė būsimam suvažiavimui pasiūlyti jos kadenciją pratęsti dar iki kito suvažiavimo. Skyrių valdybos paprašytos tą siūlymą pasvarstyti ir atitinkamas instrukcijas duoti savo atstovams. Suvažiavimo tiksli data dar nenustatyta, bet greičiausiai jis įvyks kovo mėn. pabaigoje. Valdybos rinkimų esą nenorima daryti dėl to, kad išviso esą nenorima svarstyti eilinių DBLS reikalų, o norima esą svarstyti svarbius politinio ir visuomeninio pobūdžio klausimus. Į suvažiavimą valdyba numatanti kviesti ir visų kitų D. Britanijos lietuvių organizacijų atstovus.

Australija

Melbourno apyl. valdyba suėjo į konfliktą su M. Lietuvių Namų Klubo Taryba, kuri savąjį statutą pakeitė taip, kad apyl. valdyba, kaip ir kitos organizacijos buvo iš klubo narių išskirtos — negali būti nei nariais, nei administraciniais dalininkais, nors pagal ankstyvesnį statutą tai buvo galima ir apylinkė yra padariusi įnašų. Apyl. valdyba pasiskundė LB garbės teismui, prašydama naująjį statutą paskelbti negaliojančiu, kaip įregistruotą valdybos nutarimu, kai statuto keitimui reikia 2/3 narių daugumos sprendimo. Garbės teismas betgi pripažino esąs tokios rūšies byloms spręsti nekompetetingas, nes organizacijos savo statutus pačios susitvarką ir LB organai negali kištis. Apylinkės v-bos pirmininkas N. Butkūnas po to paskelbė "T. Aiduose" savo pareiškimą, kuriame sakoma, kad šitokis sprendimas verčiąs juos kreiptis į australiškąjį teismą. Tai jau vienos apylinkės konfliktas su savo Bendruomenės organu, kuris gali Australijos Liet. Bendruomenei turėti labai neigiamų pasekmių.

J. J. Gylių šeima iš Melbourno persikėlė į JAV. Teisininkas J. Gylys Australijoje buvo plačiai žinomas visuomenininkas, gyvai reiškęsis lietuvių katalikų veikloje, nuo pat A. L. Kat. Federacijos susikūrimo 1954 m. buvęs jos valdybos narys, o 1957-9 m. pirmininkas. Jo žmona Julija Švabaitė reiškėsi kaip poetė ir jaunimo švietėja bei mokytoja Melbourno parapijos mokykloje bei jaunimo kursuose. Jie išsivežė į JAV jau paaugusius Liną ir Aušrą, tautinių šokių šokėjus, ir dar mažyčius Jurgą ir Sauliuką.

EDMONTON, Alta.

KLB Edmontono apylinkėje aukojo Tautos Fondui:

$12: P. Eglis; **Po $10:** P. Vaitkūnas, K. Vaitkūnas ir V. Taraškevičius; **Po $5:** A. Dudaravičius, V. Januška, J. Pilipavičius, H. Jagaldas, V. Kasperavičius, dr. B. Vidugiris, dr. J. Dovidėnas, St. Šepetys, dr. P. Gudjurgis, dr. M. Urbonas, J. Barkauskas, N. Kardelis, J. Augis, J. Kamaitis, A. Bajoras; **$4:** A. Šepetys; **$3:** K. Šimkūnas; **Po $2:** A. Šmidtas, E. Melikauskas, V. Juodelis, S. Jucius, J. Popikaitis, A. Andrulevičius, J. Švenčiūnas, J. Aranowski, J. Bajorienė, J. Rasimas, A. Rudinskas, J. Pašukonis, V. Zaleskis, R. Pirson, J. Bajoras.

Kiti aukojo po mažiau. Išviso Vasario 16 minint Edmontono lietuviai Tautos Fondui suaukojo $184.25.

Ta proga Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje nuoširdžiai dėkoja aukų rinkėjoms p.p. Dudonienei, O. Druteikienei, P. Vaitkūnui ir J. Pilipavičiui, o taip pat visiems aukotojams.

TF Atstovybė Kanadoje.

Dažai ir sienoms popieris!

Veškas, šepečiai, terpentinas.

Sky's Paint & Wallpaper

891 DUNDAS ST. W.

Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

Pinigai yra puikiausia dovana

Taip sako tūkstančiai žmonių Sovietų Sąjungoje, kurie gavo pinigus dovanas. — Pinigai taip lengva siųsti.

Viskas, ką Jūs turite daryti, tai yra pranešti mums tikrą vardą ir adresą gavėjo USSR, Jūsų vardą ir adresą ir atsiųsti čekį ar money orderį. Laike 2 savaičių, mūsų bankas USSR išmokės pinigus gavėjui SPECIALIU KURSU po 10 rublių už kiekvieną dolerį.

Gavėjas gauna pilną sumą be jokio atskaitymo. — Nėra muito ar mokesčių ant siunčiamų pinigų, neatsižvelgiant į siunčiamų pinigų sumą. — Jūs galite siųsti bet kokią sumą vienam asmeniui. — Po dviejų savaičių, kada tie pinigai išmokami, Jūs gausite iš mūsų oficialų pakvitavimą, pasirašytą pinigų gavėjo. Visos perlaidos pilnai garantuotos ir apdraustos. Už patarnavimą imama:

Už kiekvieną sumą:
iki $50.00 — $5.00
iki $100.00 — $10.00
iki $150.00 — $15.00
iki $200.00 — $20.00
Nuo didesnių sumų 10%.

Prašome įsidėmėti, kad mūsų firma turi Bankų ir Apdraudos Departamento leidimą ir bondytą. Tik mes vieni Jums duodame pilną garantiją.

Siųskite kiek pinigų giminėms ir draugams Lietuvon ir padarysite jiems džiaugsmo.

Gramercy, Dept. TZ

118 EAST 28th STREET, 9 FLOOR NEW YORK 16, N.Y.

New Yorko telefonas MU. 9-0598

Darbo valandos 9-5.30 kasdien, šeštadieniais 10-1, sekmadieniais uždaryta.

Taupyk ir skolinkis bankelyje "Talka"

Išduodame paskolas iki $3.000, morgičių paskolas iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir narių gyvybė apdrausta.

DARBO DIENOS: antradieniais ir penktadieniais 6-8 val. vakaro, Minden Building, 20 King St. E., not. A. Liudžiaus įstaigoj II aukšte, tel. JA 7-5575. Sekmadieniais 12-2 val. popiet, parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N.

Susirašinėjimo adresas: 15 Homewood Ave., Hamilton, Ont.

Nepamirškime išeivijos švietimo darbuotojų

LIETUVIŲ ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS MONTREALYJE

Visiems suprantama, kad lietuvybės išlaikymo pagrindą išeivijoje sudaro mūsų šeštadieninės mokyklos su jų pasišventėliais mokytojais, kurie pradžioje be jokio atlyginimo, o dabar nors dalinai apmokami, jau virš dešimtmečio dirba tą taip svarbų mūsų priaugančios kartos lietuviško auklėjimo darbą. Kiekvienas turėdamas savo ir savo šeimos išlaikymui tiesioginį darbą. laisvalaikius aukoja lietuvybei.

Jų tą pasišventimą mes turėtume nors moraliai atitinkamai įvertinti kiekviena pasitaikiusia proga viešai ir per spaudą. Mūsų išeivijos istorijoje jie tikrai turėtų būti įrašyti.

Tokia proga susidarė Amerikoje leidžiant Lietuvių Enciklopediją. Ten jie kiekvienas turėjo atrasti vietos.

Deja, skaitant Lietuvių Enciklopedijos XIX tomą 243 psl. apie Montrealio lietuviškas mokyklas to visiškai nesimato. Stebėtina, kad pats bendradarbis J. Kardelis, praleidęs visą dešimtmetį Montrealyje ir stebėjęs jų veikimą, o penktaisiais mokslo metais pradėjęs ir mokytojauti Augštesniuose Lituanistikos Kursuose, kurių vedėju tuo laiku buvo mokytojas Augustinas Ališauskas, tą penkių metų laikotarpį tepaminėdamas tik Ville LaSallėje įsteigta ir uždaryta mokykla.

Pradėdamas aprašyti naujųjų ateivių steigiamas mokyklas, visiškai nenurodo nei datos jų įsteigimo, nei kas jas įsteigė, o svarbiausia, kas buvo pirmieji mokytojai. Sekant iš mokyklos vedėjos Verdune Br. Lukoševičienės pavardės, išeitų, kad jis pradeda aprašyti tik nuo penktųjų mokyklos darbo metų, nes iki to laiko Verduno mokyklos vedėju buvo mokytojas A. Ališauskas, o 1950 m. įsteigtosios Rosemounto mokyklos vedėju buvo mokytojas Jankaitis.

Kadangi Ville LaSalle ir Rosemounto pirmąsias naujųjų ateivių lietuviškas mokyklas įsteigė Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio (LA S) Montrealio skyrius, tai mes jaučiame pareigą nors tą praleistą laiką lietuviškoje spaudoje papildyti. Ypatingai, kad mokytojas Ališauskas pirmuoju laiku visiškai be jokio atlyginimo ir dažnai iš naktinių pamainų darbo eidavo tiesiai į mokyklą. Būtų jam didelė moralinė skriauda tą reikalą tylom praleisti.

Lietuvių Enciklopedijoje dar būtų proga papildyti spausdinant raidę "Š" — Šeštadieninės mokyklos, todėl jos redakcinė kolegija galėtų pasinaudoti šiomis mūsų iš mokytojo A. Ališausko gautomis žiniomis:

LIETUVIŲ ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA MONTREALYJE

Pirmieji mokslo metai 1949-50 Ville LaSalle

Po Antro Pasaulinio karo 1949 m. gruodžio 12 d. Ville LaSalle įsikūrė pirmoji lietuvių šeštadieninė mokykla. Jos organizatoriai ir įkūrėjai buvo Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Montrealio skyrius ir mokytojas A. Ališauskas. Tuojau po Kalėdų 1950 m. pradžioje buvo LAS įkurta antroji lietuviška mokykla Rosemounte, kurioje dirbo mokytojas A. Jankaitis.

L. Enciklopedija pažymi, kad Ville LaSalle lietuvių mokykla atsidarė ir buvo uždaryta. Visai neteisingai, nes Ville LaSalle lietuvių mokyklos niekas neuždarė. Tą galėtų padaryti tik mokyklų komisija, kuri ir buvo davus leidimą mūsų mokyklai veikti. Mokykla veikė, kaip ir visos tos komisijos leisti kursai, kuriems duodamos patalpos, iki balandžio vidurio, o po to, prireikus patalpų anglų mokyklai, patalpos buvo atsakytos.

Antrieji 1950-51 mokslo metai

Ville LaSalle mokykla antruosius mokslo metus pradėjo spalio 20 d. Darbą baigė birželio 14 d. Mokyklai patalpas parūpino ir jų globėju buvo kun. J. Kubilius, S.J., mokėsi 42 mokiniai, mokytojaujant A. Ališauskui.

Tuo pačiu metu antroji mokykla įsisteigė Ville Emard, kurioje, mokytojaujant Br. Lukoševičienei, mokėsi 30 mokinių.

Abi mokyklos kartu turėjo Kalėdų eglutę ir suruošė viešą Motinos Dienos minėjimą, o vasaros metu padarė mokinių ekskursiją į St. Jean.

Tretieji 1951-52 mokslo metai

Kad būtų mažesnis mokyklos darbas, kun. Kubilius, mokyt. A. Ališauskas ir mokyt. B. Lukoševičienė posėdyje nutarė abi mokyklas sujungti ir perkelti į Verduną, taip pat kviesti dar vieną mokytoją.

Mokykla darbą pradėjo rugsėjo 22 d., o baigė birželio mėn. vidury, ją lankant 87 mokiniams. Mokykloje dirbo: vedėjas mokyt. A. Ališauskas, kapelionas kun. J. Pečkys ir mokytojos Br. Lukoševičienė ir J. Juknevičienė. Mokyklą, globojant kun. J. Kubiliui, nutarta pavadinti "Aušros Vartų". Šiais metais ją aplankė gen. konsulas Jonas Budrys.

Ketvirtieji 1953-54 mokslo metai

Darbą pradėjus rugsėjo 3 d. ir baigiant birželio 14 d., mokyklą lankė 102 mokiniai. Vedėjo pareigas ėjo mokytojas A. Ališauskas, kapelionu buvo kun. J. Aranauskas, mokytojavo Br. Lukoševičienė, M. Pakulienė, J. Juknevičienė ir S. Vaišvilienė.

Liet. Enciklopedijos bendradarbis pradeda aprašyti tik nuo penktųjų mokslo metų, keturių mokyklos darbo metų neužskaito ir neįvertina. Jis pažymi tik, kad įsikūrė Verdune ir jos vedėja buvo Br. Lukoševičienė. Minima mokytoja vedėjos pareigas perėmė tik penktaisiais mokslo metais.

Penktieji 1953-54 mokslo metai

Šiais metais, mokyklai atsikūrus Rosemounte, vedėja buvo I. Rimkevičienė ir mokytoja A. Stravinskaitė - Paškevičienė. Taip pat šiais metais įsikūrė Augštesnieji Lituanistiniai Kursai, kurių vedėju buvo mokyt. A. Ališauskas. Be to, kursuose dar dirbo kun. J. Kubilius, J. Kardelis, dr. H. Nagys ir J. Jonynas. A. Ališauskui pradėjus vadovauti Lituanistiniams Kursams, Verduno mokyklos vedėjos pareigas pradėjo eiti Br. Lukoševičienė, ką jau Liet. Enciklopedijos bendradarbis ir mini savo aprašyme.

Taipogi turėtų būti suminėti visi mokytojai, dirbusieji ir vėlesniais metais. Nesimato daug pavardžių, o visdėlto jų buvo keletas. Baigusieji tas mokyklas mokiniai ir skaitydami Lietuvių Enciklopediją tikrai dėl to nusistebės.

Mes pilnai suprantame, kad Enciklopedijoje neįmanoma dėti ištisus mokyklų veikimo aprašymus, bet įsteigimo datos, o labiausiai mokytojai, tai tikrai neturėtų būti praleisti nesuminėti.

Šiuo laiku yra labai sunku surasti žmonių, kurie sutiktų įeiti net į Bendruomenių valdybas, o mokyklose dirbti vistiktai reikia daugiau darbo ir pasišventimo paaukoti.

Per spaudą ir viešuose susirinkimuose raginame tėvus, kad vaikus leistų į lietuviškas mokyklas, skundžiamės mažu jomis domėjimusi, bet praėjus dar keliems metams, mums taip nepagerbiant mokytojų, tikrai jų nebegalėsime surasti. Nesudarykime sąlygų gimtajai kalbai išnykti mūsų priaugančioj kartoj. Ji ir beugdoma ir mums tuo besisielojant, šio krašto sąlygose labai greit nyksta.

Priimkite mūsų didžiausią pagarbą ir padėką visi lietuviško žodžio skiepytojai, jei jus suaugusieji kaikada pamiršta, bet jaunimo — savo auklėtinių atmintyje jūs pasiliksite ilgai, tai jums bus geriausias užmokestis už jūsų įdėtą darbą ir pasišventimą.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Montrealio skyrius.

Muziko Mykolo Karkos 40 metų darbo sukaktis

Praėjusiais metais muzikas - chorvedys Mykolas Karka atšventė 40 metų muzikinio darbo sukaktį. Nerasite nė vieno panevėžiečio ar lankiusio Panevėžio gimnaziją, kuris neprisimintų M. Karkos kaip gero mokytojo ir malonaus žmogaus.

1919 m. M. Karka atvyko į Panevėžį ir pradėjo dirbti vyrų gimnazijoje muzikos mokytojo darbą vei vargoninkauti moksleivių bažnyčioje, o vėliau katedros bažnyčioj.

M. Karka tuoj suorganizavo gimnazijos chorą, vaidintojų kuopą, "Dainos" d-jos ir katedros chorus. 1929-1932 m. vedė ir Panevėžio Mokytojų seminarijos chorą.

Aplenkėjęs Panevėžys greit pradėjo lietuviškai dainuoti, šokti, vaidinti. Dėka M. Karkos Panevėžys anais laikais turėjo savo teatrą, operetę, buvo statomi populiarūs ir klasikų kūriniai. Iš dramos kūrinių buvo pastatyta pradedant Žemkalnio "Blinda" baigiant Šilerio "Klasta ir meilė". Iš operečių didžiausio populiarumo turėjo "Kornevilio varpai", "Geiša", "Čigonė Aza", "Miško pasaka" (muzika M. Karkos) ir kt. Buvo pastatytos ištraukos ir iš operos "Faustas".

M. Karkos vadovaujami meno vienetai darydavo parengimus po visą Panevėžio apskritį. Su "Kuprotu oželiu" ir kt. dramos kūriniais buvo aplankyta anuomet visa eilė vietovių ir vaidinta kaimų klojimuose, mokyklų salėse. Daugeliui darbininkų ir ūkininkų tai buvo pirmas supratimas apie lietuvišką teatrą. Reikia atsiminti, kad tas viskas vyko Lietuvai keliantis 1919-1925 metais.

Greitu laiku Panevėžys tapo visos Augštaitijos dainų centru.

M. Karka paruošė eilę žymių muzikos darbuotojų, tarp jų man prisimena solistai a.a. Dagelytė, St. Liepas, Stasiūnas ir daug kt. Ir Kanadoj iškilęs sol. V. Verikaitis pirmą muzikos mokslą gavo iš M. Karkos vadovaujamos Muzikos mokyklos.

M. Karka dirbdavo 7 dienas savaitėje. Keldavosi 5 val. ryto ir eidavo gulti 12 val. nakties. Tik retkarčiais, grįžęs iš gimnazijos, keliolika minučių prisnūsdavo.

Sunku visus M. Karkos kaip muzkio, kompozitoriaus, dirigento nuopelnus išvardinti šiame straipsnelyje.

Tai didelio darbo ir mokėjimo su visais sugyventi pavyzdys. Dėl to jis visad buvo labai visu mėgiamas, nuolat besišypsąs

Buvo labai artimuose santykiuose su kun. Linde-Dobilu, gimnazijos direktorium, vysk. K. Paltaroku, kuriam vargonininkavo nuo pirmų iki paskutinių dienų jam būnant Panevėžyje.

M. Karka yra gimęs Skamarakilių km., Troškūnų valsč. Tuometinis Troškūnų parap. klebonas kun. Stapulionis ir vargon. Balčiūnas pastebėję kaimo piemenėlio gabumus muzikoj, paskatino eiti muzikos mokslus. Našlė motina pardavė savo ūkį ir sūnų išvežė į Vilnių muzikos mokyklon, kurią baigė 1912 m. Pirmą darbą pradėjo dirbti Traupio parap., kaip vargonininkas. Per 1914-18 m. karą buvo mobilizuotas kariuomenėn, bet pavyko išgyventi Petrapilyje, kur dar gilino muzikos mokslus.

Šiuo metu M. Karka, jau arti 70 m., tebegyvena Panevėžyje išėjęs pensijon, bet, kaip girdėti, dar tebediriguoja chorams.

M. Karka išaugino du sūnu, kurių vienas yra Panevėžio teatro režisoriaus pavaduotojas, antras artistas.

Jn. Krk.

PRISIUSTA PAMINĖTI

Aidai, 1960 m. vasario mėn., Nr. 2 (127), 49-96 psl.

Turinys: Popiežiaus Jono XXIII raštas Lietuvos vyskupams; L. Andriekaus ir J. Al. Radžiaus eilėr.; Dr. J. Norkaitis — Marksizmas ir mūsų laikų visuomenė; B. Pūkelevičiūtė — Rauda; J. Matuzas — Žemaitija iki Šešupės ir Virbalio; kun. K. Senkus — Melodijos primatas ir lietuvių muzika: giesmės ir dainos; Kūrybos pasaulyje, Knygos ir žurnalai, Menas.

Moteris, 1960 m. sausio-kovo mėn. Nr. 1 (18), 28 psl. ir viršeliai.

Turinys: Vysk. V. Brizgys — Lietuvės kat. moters misija už Lietuvos ribų; E. Pasalantės, D. Paškevičiūtės ir iš Lietuvos eilėraščiai; dr. O. Labanauskaitė — Moterų talka lietuviškuose baruose; dr. V. D. Sruogienė — Ona Vytautienė (pabaiga); dr. A. Užupienė — Moters ruduo ir žiema; E. Gimbutienė — Tapilės rūpesčiai; N. Kulpavičienė — Šv. Petro ir Povilo bažnyčia Vilniuje; R. Matukaitė — Vaikas ir jo auklėjimas; J. Juškevičiūtė-Variakojienė — Paryžius; Moterų veikla; I. Kairienė — Mados ir grožis; Br. Pabedinskienė — Šeimininkėms; daug įvairių kitų žinių.

Ateitis, — Jubiliepiniai metai 1960, Nr. 2, vasaris, 25-56 psl.

Turinys: Popiežiaus Jono XXIII laiškas Lietuvos vyskupams; A. D. — Vysk. Merkelis Giedraitis; Liaudos ir J. Šoliūno eilėraščiai; A. Damušis — Jubiliejinio kongreso slenkstyje; Pax Romana suvažiavimas Filipinuose; J. Kidykas, SJ, — Jubilėjiniai mąstymai; D. Brazytė — Apie vargšą jaunikaitį ir baisų smaką; A. Sušinskas — Tinginys ir kelią koja rodo; P. Kaufmanas — Erdvės plėtimasis ir nuolatinis medžiagos tvėrimas; Jubilėjinio kongreso žinios; S. B-tė — MAS suvažiavimas Čikagoje; Vytenis — Per prizmę — Ateitininkiškojo gyvenimo aktualijos; Sportas; Vardai, įvykiai, idėjos; Studentų ateitininkų sąjungoje; Kreivos šypsenos; Šachmatai.

Užuolanka, Lietuvių išeivijos buities, dailės ir kultūros mėnesinis žurnalas, A. Vilainis - Šidlauskas redaktorius, J. Kirvelaitis administratorius, "Nemunas" leidėjas, Nr. 30 (2), 1960 m. vasaris, 36 psl.

Eglutė, 1960 m. vasaris, Nr. 2, 32 psl.

Skautų Aidas, 1960 m. sausio - vasario mėn., Nr. 1-2, 24 psl.

Laiškai lietuviams, 1960 m. kovo mėn., Vol. XI, No. 3, 65-96 psl.

Mūsų Vytis, dvimėnesinis skautiškos minties žurnalas, Nr. 1, sausis-vasaris, 1960, XIII metai, 38 psl.

Budžiu, LSB leidinėlis skautų vadovams, Mūsų Vyčio 1960 m. Nr. 1 priedas, 24 psl.

Šv. Pranciškaus Varpelis, 1960 m. vasaris, Nr. 2, 35-64 psl.

KULTŪROS IR KNYGŲ PASAULYJE

Fordhamo un-te lituanistiniai kursai numatyti ir šiemet, betgi jų likimas dar nėra aiškus. Dar neaišku, iš kur bus gauti reikalingi $3.000, o be to, dar neaišku ar bus pakankamas skaičius studentų. Pernai kursuose dalyvavo 24 studentai. Šiemet tuo tarpu užsirašiusių tėra vos 7.

Aidų žurnalo premija šiemet bus skiriama už literatūros kūrinį išleistą 1958-59 m. arba ir pristatytą rankraštį. Komisiją sudaro Alb. Baranauskas, Kotryna Grigaitytė, Paulius Jurkus, Nelė Mazalaitė ir Leonardas Žitkevičius.

"Gimtoji Kalba" pereitų metų antram pusmety dėl techniškų kliūčių neišėjo. Tam pusmečiui skirtų numerių vietoje išėjo vienas numeris šių metų pradžioje. Šiemet "GK" žada eiti reguliariai ir š.m. Nr. 1 išeis dar kovo mėn. pabaigoje.

Dail. Adomo Galdiko darbų paroda kovo 16 d. atidaryta Feigl galerijoje Niujorke ir tęsis iki kovo 31 d.

Jaunųjų dailininkų parodą ruošia Akad. Skautų Sąj. Niujorko skyrius balandžio 2-3 ir 9-10 d.d. Brooklyno Piliečių klubo salėje. Parodos globėjas dail. V. K. Jonynas. Geriausiems kūriniams numatomos skirti premijos.

Pianisto Andr. Kuprevičiaus koncertas su Symphony of the Air New York Town Hall kovo 6 d. visų sprendimu buvo labai puikus, bet finansiškai visdėlto nuostolingas, nors dalyvių buvo per 1000. Pajamos visų išlaidų nepadengė. Orkestrą dirigavo Vyt. Marijošius, o programoje buvo Juliaus Gaidelio Scherzo iš simfonijos Nr. 4. Niujorko spaudos kritikai pianistą ir dirigentą bei lietuvio kompozitoriaus kūrinį augštai įvertino. Koncertą rengė specialus komitetas, o menadžeriu buvo p. Tysliavienė, kuri tuose reikaluose turi daug praktikos.

Žalgirio mūšio sukakčiai paminėti LTSR valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla Vilniuje išleido M. Jučo knygutę "Žalgirio mūšis", 1969 m., 64 psl.

LTSR Mokslų Akad. Istorijos institutas skelbiasi ruošiąs platų mokslinį darbą "Lietuvių kova prieš kryžiuočius". Jame būsianti paliesta visa Lietuvos - kryžiuočių santykių istorija. Būsią paskelbta ir dokumentinė medžiaga iki pat 16 amž. Iš to jau tenka daryti išvadą, kad tai bus propagandinis rinkinys, greičiausiai vertimai šaltinių, turinčių įrodyti, kokią didelę nelaimę atnešė lietuvių tautai kryžiuočiai, kaip popiežiaus įrankis. Tai ryškiausia šių dienų sovietinės istoriografijos tezė, kartojama kiekviena proga. Šiaip kokiuos gi dokumentus galėtų skelbti? Naujų juk jokių nėra surasta, o surastieji jau seniai yra paskelbti.

Laisvajame pasaulyje specialią studiją "1410 m. karas su kryžiuočiais ir Žalgirio kautynės" ruošia pulk. Oskaras Urbonas, gyvenąs Švedijoje. Ar ši studija bus baigta ir išspausdinta prieš liepos 15 d., kada išpuola 550 metų sukaktis, tuo tarpu dar neaišku.

E. Greičius Londono politechnikoje baigė 4 metų tapybos ir litografijos studijas ir gavo valstybinį diplomą. Dabar dirba savo profesijoje.

DAR IEŠKOS NOJAUS ARKOS

Olandų archeologas R. Naarbergen paskelbė, kad š.m. birželio mėnesį išvyks nauja ekspedicija į Ararato kalnus ieškoti Nojaus arkos palaikų. Ekspediciją finansuoja amerikiečiai ir joje dalyvausią taip pat du amerikiečiai — teologas George Vandeman ir inžinierius Don Loveridge. Pasak Noorbergen, oro nuotraukos parodę, kad Nojaus arkos palaikų ištikrųjų esą išlikusių suakmenėjusių. Jų esą neprieinamoje Ararato kalnų vietoje.

Gaila, kad Noorbergen nepasakė ar ekspedicijos jau gautas Sovietų sutikimas. Lig šiol Maskva betkokiom ekspedicijom į Araratą priešindavosi, kaltindama, jog tai esą daroma ne moksliniais, bet sovietų pasienio šnipinėjimo tikslais.

Ar jūsų
Dirbtiniai dantys
nejuda, neslankioja, ar nekrenta?
FASTEETH yra pagerinti milteliai, kurių uždulkinus ant apatinės ir viršutinės dantų plokštelių, dantys tvirčiau laikosi savo vietoje. Nustoja slankioti, kristi bei judėti. Nesijaučia jokio kaučuko skonio bei sulipimo jausmo. FASTEETH yra šarminiai (be rūgšties). Jie nerūgsta. Panaikina "plokštelių kvapą". Reikalaukite FASTEETH kiekvienoje cheminių gaminių parduotuvėje.

Watson's
CRISS X CROSS
Pat'd 1945
KELNAITĖS VYRAMS IR BERNIUKAMS
Specialiai sukirptos, jaukiai nešiojamos - patogiu elastiniu juosmeniu — patentuotu savaime užsidarančiu "kryžminiu X" priekiu, suteikiančiu glaudžią išvaizdą. Pagamintos iš puikios kokybės šukuotos medvilnės. Ilgai nešiojamos, lengvai skalbiamos. nereikalingos laidyti. Marškinėliai pritaikomi.
555
16-W-0

APSAUGA - GERBŪVIS DRAUDIME
VACLOVAS VERIKAITIS
RO. 7-0074
WA. 4-8314
SUN LIFE ASSURANCE COMPANY OF CANADA

VELYKINĖS ATVIRUTĖS
su lietuviškais tekstais, tinkamos betkur siųsti pasveikinti švenčių proga.
Kaina 10 centų.
Gaunamos —
Sp. B-vė "Žiburiai"
941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont.

Atlieku visokius elektros darbus
prie senų ir naujų statybų. Patarimai ir apkainavimas veltui.
Licenzijuotas elektromonteris
J. Nacevičius
Tel. LE. 4-6075

Lake Simcoe

CANADA

Savaime suprantama, kad naujieji ateiviai nori

PASIDARYTI PILIEČIAIS

ir visomis jėgomis prisidėti prie Kanados klestėjimo.

Kanados jėga ir gerovė priklauso nuo kiekvieno jos piliečio. Jūs galite prisidėti prie Kanados išsivystymo ateityje pasidarydami jos piliečiu.

Tarp daugelio kitų pilietybės privilegijų yra šios:

balsavimo teisė,

teisė būti išrinktas viešojo gyvenimo pareigūnu,

teisė turėti Kanados pasą,

teisė gauti Kanados valdžios apsaugą keliaujant svetimuose kraštuose.

Jūs galite paduoti prašymą Kanados pilietybei gauti tuojau

jei jus teisėtai įleido į Kanadą kaip imigrantą prieš keturis metus ir devynis mėnesius ir

jei jūs gyvenote čia paskutinius dvylika mėnesių be pertraukos ir

jei jūs esate 21 metų amžiaus.

Jei jūs atitinkate pilietybės reikalavimams, paduokite prašymą tuojau!

Prašymo formą galite gauti pas kiekvieną pilietybės tarnautoją teisme ar pas Kanados Pilietybės Registrarą Ottawoj.

ELLEN L. FAIRCLOUGH
Pilietybės ir Imigracijos Ministras.

52-10

MANN & MARTEL Ltd. Realtors

1199 Bloor St. W. Tel. LE. 4-8481 — **1180 St. Clair Ave. W. Tel. LE. 7-4444**
2336 Bloor St. W. — **Tel. RO. 2-8255**

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

13 kambarių
College - Dovercourt Rd.
$18.900 pilna kaina, mūrinis namas su dviem garažais ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, 2 vonios. Geras nuomavimo rajonas, mažas įmokėjimas. Geras morgičius.

Bloor - Margueretta
$1.500 įmokėti, 6 kambarių namas, mūrinis frontas, švarūs kambariai, alyva apšildomas. Arti krautuvių ir susisiekimo. Pilna kaina $10.800.

Bloor - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, naujas alyvos pečius, vieta garažui. Dideli ir gražūs nepereinami kambariai. Galimybė dar padaryti vieną kambarį pirmam augšte. Viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Wright
$3.500 įmokėti, 8 didelių kambarių, gero mūro atskiras namas su vieta garažui. Vandeniu alyva apšildomas, nepereinami kambariai. Arti susisiekimo ir krautuvių. 3 moderniškos virtuvės. Geras morgičius.

Krautuvė ir 5 kambariai
$3.500 įmokėti, graži krautuvė tinkanti betkokiai prekybai ir 5 kambariai, Dundas g-vėje netoli Brock Ave. Tuojau galima užimti. Geros pirkimo sąlygos.

Bloor - Jane
$3.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, moderniška virtuvė. Tuojau galima užimti.

Eglinton - Bathurst
$5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūro namas, vandeniu alyva apšildomas, garažas, 2 modernios virtuvės. Pilnai užbaigtas rūsys. Visai arti Eglinton g-vės. Tuojau galima užimti.

Oakwood - St. Clair
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro namas su garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės. Viena skola balansui 10 metų, lengvi mokėjimai.

Bloor - Jane
$10.000 įmokėti, 8 didelių kambarių per 2 augštus, mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir šildomu garažu, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis sklypas, arti visko. Geros sąlygos.

Benzino stotis, 3 krautuvės ir restoranas. 30 mylių nuo Toronto
$15.000 įmokėti, 5 kambarių butas, didelės apyvartos biznis, prie 12 kelio. Viena skola balansui labai lengvomis sąlygomis. Visai arti miesto ir didelio judėjimo. 1 akras žemės.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS

Darbo telef. LE. 4-8481
Namų tel. LE. 6-1410

College - Dovercourt
Savininkas išvažiuoja į JAV
$2.000 įmokėti, 6 naujai tik ką pabaigti remontuoti kambariai, 2 modern. virtuvės. Nauja vonia išklota plytelėmis, 2 atskiri įėjimai, dvigubas garažas. Viskas atrodo, kaip šių metų naujausias bungalow. Kaina tik $11.900. Neįmanoma aprašyti, tad skambinkit tuojau, kad pamatytumėte.

Bloor - Indian Rd.
10 kamb. — 3 mod. virt.
Labai arti Bloor
$4.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, kvadratinis planas, vandeniu alyva šildomas, 2 vonios, viskas išnuomota. Arti prie visko.

Bloor - Glendonwynne - Runnymede
1 atvira skola balansui
$4.500 įmokėti, mūrinis iki pat stogo, gražios išvaizdos iš lauko atskiras namas, 7 puikūs kamb., mod. virtuvė, garažas. Šoninis įvažiavimas, nauja vandeniu alyva šildoma krosnis. Arti Bloor. Kaina tik $19.000 už šį 2-jų augštų namą.

Bloor - Clendenan
Išvažiuoja į Floridą
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 11 kambarių, 3 virtuvės, vandeniu alyva šildomas. Kaina $21.900. 3 vonios. 5 kamb. I-me augšte. Su didesniu įmokėjimu galima labai pigiai nupirkti.

Atsibodo nuomoti?
Idealus šeimai
$2.900 įmokėti, mūrinis, Jane - Annette, 4 metų senumo, moderniška virtuvė, labai didelis frontinis kambarys, mod. vonia, 3 miegamieji, platus privatus įvažiavimas. Savininkas išvažiuoja iš Toronto. Kaina tik $14.500.

4 kamb. I-me augšte
Bloor - Quebec
11 kamb. - 3 vonios - 2 įėjimai
$7.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 3 virtuvės, vandeniu alyva šildomas. Kaina tik $21.900. Arti prie Humberside mokyklos.

Bloor - Indian Grove
4 kamb. apačioje
$9.000 įmokėti, pirkš šį prabanginį, atskirą, gražių plytų, 7 kamb. namą su privačiu įvažiavimu, garažu ir milžinišku kiemu 35 iš 193. 1 atvira skola balansui. Reta proga nusipirkti, tad paskubėkit!

St. Clair - Oakwood
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 7 kamb. per 2 augštus, platus įvažiavimas, vandeniu alyva šildomas. Didelis priekinis kambarys 20 iš 12. Stiprus gerų plytų namas, labai gerame rajone.

Swansea
$9.500 pilna kaina su $2.000 įmokėjimu, 4 kamb., garažas, priv. įvažiavimas. Išlaikymas $78 mėnesiui.

T. STANULIS
Įst. tel. RO. 2-8255 iki 10 val. vak.
Namų RO. 6-0105
2336 BLOOR ST. W.

Bloor - Wilard
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro 2 augštų namas, 2 virtuvės, garažas, platus privatus šoninis įvažiavimas, geras namas skubiai parduodamas.

Royal York - Bloor
$4.000 įmokėti, 6 kambarių mū ro bangaliukas, vand. alyva apšild. šone garažas, privatus įvažiavimas. Kaina $20.000.

Bloor - Glendonwine
$10.000 įmokėti, 10 kambarių dupleksas, vand. alyva apšildomas, 2 augštų, 2 virtuvės, 2 vonios, atskiras, 2 mūro garažai, kietos grindys, kilimais išklotas, 10 metų senumo, geros sąlygos išsimokėjimui. Kaina $29.000.

Dundas - Bloor - High Park
$6.000 įmokėti, 8 kambarių, 2 augštų, mūro atskiras, 2 vonios, 2 virtuvės, kaip dupleksas, atskiras įvažiavimas, 2 garažams vieta. Skolų nėra. Kaina $22.000.

Islington - Dixon Rd.
$8.000 įmokėti, (trilevel), 9 kambarių, gražių plytų bangaliukas, 3 vonios, alyva vandeniu apšildomas, rūsys baigtas, po namu 2 mašinoms garažai, mod. virtuvė, didelis sklypas, kaip Lietuvoje dvare. 10 metų skola 6½%, aluminiiniai dveji langai. Visai baigtas. Kaina $24.000.

Bloor - Ossington
$8.000 įmokėti, 11 kambarių, 2 augštų mūro atskiras, mod. virtuvė, 2 vonios iš 3 gab., alyva vand. apšildomas, 2 garažai. Dupleksas. Skolų nėra. Kaina $22.000.

Bloor - High Park
$8.000 įmokėti, 8 kambarių, 2 augštų, 9 metų senumo, gražių plytų, atskiras, kaip dupleksas, 2 modernios virtuvės, 2 vonios iš 4 gabalų, alyva vandeniu apšildomas, Rūsys baigtas, naujai išdažytas, viršus išnuomotas $110 mėn. Apačia tuščia, labai švarus namas. Kaina $25.000.

Bloor - Willard
Namas išmokėtas, 7 kambarių, atskiras, mūro, 2 augštų, 2 mod. virtuvės, vandeniu alyva apšildomas, 2 garažai, šoninis įvažiavimas, geras išnuomavimui.

Bloor - Windermere
$6.000 įmokėti, 6 kambarių, mūro, atskiras, 2 augštų, vandeniu alyva apšildomas, garažas, šoninis įvažiavimas, 2 virtuvės, geras rūsys.

Avenue Rd. - Laurence
$3.000 įmokėti, 5 kambarių mūro bangaliukas, mod. virtuvė, vandeniu alyva apšildomas, garažas, šoninis privatus įvažiavimas, rūsyje 2 kambariai ir vonia iš 3 gabalų, sklypas 40 iš 150. Skolų nėra.

J. KUDABA
1180 ST. CLAIR AVE. W.
Įst. LE. 7-4444 Namų RU. 3-2105

Automobilių taisymo dirbtuvė
Naujas moderniškas mūrinis vieno augšto pastatas, 84 pėdų ilgumo ir 34 pėdų pločio, netoli Bathurst ir King gatvių. Tinkamas visokiems automobilių remonto darbams arba kitokio pobūdžio dirbtuvėms. Labai vertinga vieta miesto centre netoli Bathurst gatvės. Galite nuomoti 10-čiai metų su teise pirkti vėliau. Pilna kaina tik $36.000. Suinteresuotieji prašau paskubėti.

Baby Point Rd.
Atskiras — 6 kambariai
$3.000 įmokėti, mūrinis labai gerame stovyje namas su dviem virtuvėm, alyva šildomas. Privatus įvažiavimas. Pilna kaina $16.500.

High Park Ave. - Bloor
7 kambariai — vienas morgičius
$3.000 įmokėti, mūrinis naujai išremontuotas namas, netoli Bloor gatvės. Labai didelė virtuvė, vandeniu alyva šildomas. Pilna kaina $16.500.

Quebec Ave.
7 kambariai — vienas morgičius
$4.000 įmokėti, atskiras, rupių plytų namas su 4 kambariais pirmame augšte. 2 virtuvės, naujas vandeniu alyva šildymas, labai platus įvažiavimas, 160 pėdų sklypas.

Jane - Bloor
$5.000 įmokėti, atskiras mūrinis, kvadartinio plano, 7 didelių kambarių namas. 2 moderniškos virtuvės, vandeniu šildomas. Neaugšta kaina, vienas atskiras morgičius 10 metų.

The Kingsway
$5.000 įmokėti, vienas morgičius 10 metų, atskiras mūrinis 6 kambarių namas, 10 metų senumo, su privačiu įvažiavimu ir mūriniu garažu. Puikus medeliais apsodintas kiemas, labai gražiame vakarų Toronto rajone.

High Park - Roncesvalles
9 kambariai — 3 virtuvės
$7.000 įmokėti, atskiras mūrinis, šviesių plytų namas, nepereinami kambariai, visur dažyta ir labai erdvus. Vandeniu šildomas su alyva, netoli parko, augštos pajamos.

Bungalow — Swansea rajone
$15.500 pilna kaina, 5 kambariai su pilnai įrengtu kambariu rūsyje. Mūrinis su privačiu įvažiavimu ir garažu. Netoli susisiekimo South Kingsway gatvėje.

S. KĖKŠTAS
2336 BLOOR ST. W.
Įstaigos tel. RO. 2-8255
Namų tel. BE. 3-1372

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

AUŠROS ŽINIOS

Sekmadienį įvykusiame Aušros klubo narių ir tėvų-rėmėjų būrelio susirinkime buvo aptarta visa eilė aktualių klausimų ir išrinkta nauja tėvų-rėmėjų būrelio valdyba: A. Barauskienė, J. Bukšaitis, H. Chvedukas, J. Danaitis, P. Mačiulaitis ir B. Sapijonienė. Valdyba pareigomis pasiskirstys artimoje ateityje.

Prieš metus įsisteigęs Aušros tėvų-rėmėjų būrelis buvo didelė pagalba Aušros klubo sportinei ir visuomeninei veiklai. Tėvų-rėmėjų būrelio iniciatyva buvo pravesta Cadilakų loterija davusi 2.300 dol. gryno pelno stovyklavietės statybai ir didelė dalis stovyklavietės darbų buvo atlikta būrelio narių. Taip pat būrelis surengė porą arbatėlių klubo nariams ir vieną viešą vakarą, davusį $425 pelno.

Naujajai valdybai ir visiems būrelio nariams linkime ir ateity būti tikrais Aušros jaunimo tėvais ir globėjais.

CYO lygos nugalėtojų pagerbimo pobūvyje praėjusį pirmadienį Aušros Midget komandos žaidėjos buvo apdovanotos individualinėmis taurėmis ir čempijonių ženklais "Crest". I. Romanovaitė buvo išrinkta geriausia Midget klasės žaidėja.

Algis Jankauskas, Aušros vyrų krepšinio komandos žaidėjas, yra išrinktas geriausiu Ontario gimnazijų krepšininku ir trys Kanados universitetai pasiūlė jam stipendijas. A. (Fred) Jankauskas žaidė už Runnymede gimnaziją, kuri antri metai iš eilės laimėjo Ontario gimnazijų čempijonatą. Taip pat labai gražiai pasižymėjo Humberside gimnazijos komandoje žaidę R. Gudas ir R. Burdulis, bei New Toronto — A. Klimas.

Pabaltiečių sporto šventė bus Atvelykio savaitgalį.

Ruoškimės pirmiesiems povelkiniams Aušros šokiams, kurie bus Atvelykio šeštadienį, balandžio 23 d., Prisikėlimo salėje.

VYČIO ŽINIOS

Stalo teniso Ontario pirmenybėse praėjusį sekmadienį dalyvavo 6 vytiečiai. Geriausiai pasirodė Sabaliauskaitė mergaičių grupėje iki 14 m. amž., laimėdama pirmą vietą. Vyrų vieneto varžybose Gvildys ir Nešukaitis pralaimėjo pusfinaliuose.

Po Velykų yra numatyta suruošti didžiules stalo teniso pirmenybės įvairių grupių mergaitėms.

CYO lygos užbaigimo iškilmėse O. Balsienei buvo įteikta geriausios senior grupės krepšių metikės taurė. O. Žėkaitei atiteko trečioji vieta. Be to, O. Balsienė buvo išrinkta 3-čia geriausia šios grupės žaidėja.

Tinklininkės, mergaičių A grupėje, šį antradienį žaidžia K. l. pirmenybių rungtynes su Aušra.

A. S.

IŠ SPORTO LIETUVOJE

Sovietų Sąjungos spauda praneša, kad šį pavasarį S. Sąjungoje viešės JAV stalo tenisininkai. Jie sužais keletą susitikimų įvairiuose miestuose. Vienas iš susitikimų greičiausiai įvyks Lietuvoje gegužės 5-7 dienomis.

Mažojo rankinio Sovietų Sąj. turnyre Kauno ŽŪA moterų komanda laimėjo pirmą vietą. Kauno KKI vyrų komanda atsidūrė trečioje vietoje.

Penkių respublikų greitojo čiuožimo pirmenybėse Rygoje Lietuva užėmė paskutinę vietą. Spaudos komentatoriai kaltina Lietuvos rajonų sporto vadovus, kad jie šia sporto šaka beveik nesidomi ir norį šią šaką kultyvuoti sportininkai, turį daug sunkumų su treniruotėmis. Trūksta greitajam čiuožimui takų ir sportininkai turi čiuožti netinkamuose takuose, kas labai atsiliepia į rezultatus.

Lietuvos sporto spauda iškelia negerovę įmonių sporto daliniuose. Tai taip vadinamas pagrindinis sportas. Šiaulių alaus bravoras "Gubernija" seniau buvo pagarsėjęs savo futbolo komanda. Pernai "Gubernijos" dviratininkai pasiekė puikių rezultatų antroje Tautų Spartakijadoje Maskvoje. Alaus bravoro sporto vadovybė pradėjo domėtis vien tik dviratininkais, suteikdama jiems įvairiausių privilegijų ir reikalingus sporto įrankius, net po kelis dviračius kiekvienam. Visos kitos sporto šakos liko lyg ir šalutinėmis. Atkreipiamas sporto vadovų dėmesys, kad visos sporto šakos turėtų būti vienodai kultyvuojamos. Panašia pagrindinio sporto liga serga ir daugelis mūsų išeivijos sporto klubų.

Tinklinis Lietuvoje, atrodo, nėra pakankamai augštame lygyje, nes vykstančiose S. Sąjungos A klasės tinklinio pirmenybėse lietuviai nedalyvauja.

Kauno JSM rinktinės boksininkai, viešėję Varšuvoje, antrąjį susitikimą Grudziądce taip pat baigė lygiomis 5:5.

G.

R. CHOLKAN
REAL ESTATE LIMITED
REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

College - Dufferin
$1.500 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, naujas alyvos šildymas, 10 metų skola.

Runnymede - Annette
$14.000 pilna kaina, 6 kambarių atskiras mūrinis namas, alyva šildomas, graži moderni virtuvė, garažas, turi būti parduotas.

Jane - Baby Point
$2.000 įmokėti, visai nauji 6 nepereinamų kambarių mūriniai namai, pusiau baigti kambariai rūsyje, privatus įvažiavimas, 25 metų skola. Tik keletas liko.

Jane - Annette
$2.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, 4 metų senumo, alyvos šildymas, 2 virtuvės, kamb. rūsyje, privatus įvažiavimas.

Rusholme Rd. - College
$2.500 įmokėti, 9 kamb. mūrinis namas, 2 virtuvės, alyvos šildymas, vieta garažui, viena skola 10-čiai metų.

Parkdale
$2.500 įmokėti, 8 didelių kambarių, atskiras mūrinis namas, vandeniu alyva šildomas, viena skola likučiui 10 metų, turi būti parduotas.

Indian Rd. - Bloor
$3.000 įmokėti, 5 kambarių, atskiras mūrinis namas, vandens alyva šildymas, gražus kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu.

Fern Ave. - Roncesvalles
$3.000 įmokėti, 8 kamb. namas, gražus viduje, mod. virtuvė, alyvos šildymas, viena skola 10-čiai metų.

Indian Rd. - Bloor
$4.000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, 2 virtuvės, privatus įvažiavimas.

Geoffrey - Roncesvalles
$4.000 įmokėti, 10 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 mod. virtuvės, 2 vonios, vand. alyva šildomas, gražus kiemas.

Scarlett Rd. - Eglinton
$5.000 įmokėti, 10 kamb. per du augštus, mūrinis namas, originalus dupleksas, 1 metų senumo, privatus įvažiavimas. 24 metų skola.

Jane - Bloor
$5.000 įmokėti, 7 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vand. alyvos šildymas, garažas, ilgos išsimokėjimo sąlygos.

Durie - Annette
$5.000 įmokėti, 6 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vand. alyva šildomas, 2 mod. virtuvės, dvigubas garažas, didžiulis kiemas.

Dovercourt Rd. - College
$5.800 įmokėti, 6 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, 2 vonios, vand. alyva šild., garažas.

Rusholme Rd.
$6.000 įmokėti, 12 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 3 virtuvės, 2 kamb. rūsyje, 2 vonios, vandens šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu.

Indian Rd. - Roncesvalles
$7.000 įmokėti, 11 kamb. atskiras mūrinis namas, 3 virtuvės, 2 vonios, vand alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu, gražus didžiulis kiemas.

Swansea - Bloor
$7.000 įmokėti, 6 metų senumo, 5 kamb. bungalo, pusiau baigtas kamb. rūsyje, alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, 19 metų atvira skola, puiki vieta.

St. Clair - Bathurst
$7.000 įmokėti, 8 kamb. per du augštus, atskiras mūrinis namas, 2 ultra modernios virtuvės, 2 vonios, vandens alyva šildymas, garažas, viena skola likučiui 10 metų.

Runnymede - Bloor
$7.500 įmokėti, 7 kamb. atskiras mūrinis namas, 4 kamb. pirmame augšte, 2 mod. virtuvės, alyva vand. šildomas, platus įvažiavimas su nauju dvigubu garažu, didžiulis kiemas, greitas užėmimas.

Beresford - Bloor
$8.000 įmokėti, 11 kamb. per du augštus, atskiras mūrinis namas, dupleksas, vand. alyvos šildymas, dvigubas garažas su privačiu įvažiav.

Indian Rd. - Bloor
$8.000 įmokėti, 13 kamb. atskiras mūrinis namas, 4 virtuvės, 4 kamb. pirmame augšte, vand. alyvos šildymas, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, ilgos išsimokėjimo sąlygos.

Keele St. - Bloor
$9.000 įmokėti, 14 kamb. atskiras mūrinis tripleksas, naujas — modernus, 3 garažai, išnuomota, arti visko.

Glendonwynne Rd. - Bloor
$10.000 įmokėti, 7 kamb. ir apšildytas saulės kamb., atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vand. alyvos šildymas, 2 mod. virtuvės, 2 vonios, naujas dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu, arti Bloor.

Westminster - Roncesvalles
$10.000 įmokėti, 12 kamb. atskiras mūrinis namas, vand. alyva šildomas, 3 virtuvės, garažas, didelis kiemas, viena skola 10-čiai metų.

Bathurst - Eglinton
$10.000 ar mažiau įmokėti, 5 kamb. bungalo ir 3 kamb. butas rūsyje, 2 mod. virtuvės, 2 mod. vonios, vand. alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu, viena 10-čiai metų skola.

Benzino stotis
$20.000 įmokėti, benzino stotis, restoranas ir šešių atskirų butų, 24 kambarių atskiras namas, viskas išnuomota, geras pelningas biznis.

P. KERBERIS
TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

Joseph A. PETERS Ltd.

REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST — **TELEFONAS LE. 2-3321**

Bloor - Jane
$5.000 įmokėti, atskiras 7 didelių kamb. namas. Mod. virtuvė, vand. alyvos šildymas. Garažas. Vienas morgičius 10-čiai metų. Labai arti Bloor.

Bloor - Gladstone
$5.000 įmokėti, 7 didelių kambarių, atskiras namas. 2 modernios virtuvės. Naujas mod. pečius. 3 garažai. 2 minutės iki Bloor.

St. Clair - Oakwood
$2.500 įmokėti, 7 labai didelių kambarių, atskiras namas. Didelė moderni virtuvė, alyva šildomas, vieta garažui.

Christie - St. Clair
$2.000 įmokėti, gero mūro, 8 kambarių namas. Virtuvė kiekviename augšte. Alyva šildomas, garažas.

Bloor - High Park
$5.000 įmokėti, atskiras gerų plytų 10-ties kambarių namas su atskirais įėjimais 2 virtuves, 2 vonios, garažas. Vand. ir alyvos šildymas.

St. Clair - Oakwood
Dupleksas
12 didelių ir gražių kambarių, 3 vonios, garažai. Labai geras pirkinys.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:

B. MARIJOŠIUS
Įstaigos tel. LE. 2-3321 — Namų tel RO. 2-5543

Ken WILES

REALTOR LTD.
1190 Bloor St. W. (prie Brock Ave.)
Telefonas LE. 7-3173

Didžiausias pasirinkimas namų - biznių visame Toronte.
Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas.
Rūpestingas morgičių sutvarkymas.

Runnymede - Annette
$3.000 įmok., 12 kamb. rupių pl., atsk. originalus dupleksas, geras išplanavimas, geras nuomavimui, arti kraut. ir susisiek. Vertas dėmesio. Prašo $19.500.

Oakwood - Eglinton
$4.000 įmok., 6 did. kamb. mūr. bungalovas, did. sklypas, priv. įvažiav. garažas. Statybininko namas. Turi būti skubiai parduotas. Pasiteiraukit?

Jane - Baby Point
$5.000 įmok., 8 did. kamb. per du augšt., rupių pl., vand. alyva šild., mod. virt., garažas ir priv. įvaž., 10-čiai metų išmok. retai pasitaikantis pirkinys.

Queen - Lansdowne
$5.000 įmok., 10 did. kamb. atsk. originalus dupleksas, gražiai išdekoruotas, išnuomotas už $230 mėnesiui, keletą žingsnių iki kraut. ir susisiek. 2 garažai ir vand. alyva šildymas.

Bloor - High Park
$5.000 įmok., 7 did. kamb. per du augšt., labai švarus, did. virt., vandeniu alyva šild., naujas pečius, šoninis įvaž., garažas, 10-čiai metų atviras morgičius.

Royal York Rd.
$5.000 įmok., 6 did. kamb. rupių pl. gražus bungalovas. Skoningai ir mod. įrengtas. Did. virtuvė, 16 iš 30 poilsio kamb. rūsyje, priv. įvaž., garažas. Jums tikrai patiks.

Bloor - Dundas
$6.000 įmok., 8 kamb. atsk. nepereinami kamb., 3 mod. virt. geras nuomavimui, vand. alyva šild. vienas 10-čiai metų atviras morgičius.

Bloor - Jane
$6.000 įmok., 7 kamb. per du augštus, did. mod. virtuvė, vand. alyva šild., šoninis įvaž., dvig. garažas, savininkas pirko kitą namą, turi būti skubiai parduotas.

St. Clair - Oakwood
$6.000 įmok., 7 did. kamb. per du augštus, rupių pl. atsk., kvadratinis planas, vand. alyva šild. šoninis įvaž. garažas, 10-čiai metų išmok.

Bloor - Runnymede
$8.000 įmok., 8 kamb. per du augšt. 2 mod. virt. vonia ant pirmo augšto, did. sklypas, platus šoninis įvaž. vand. alyva šild. 10-čiai metų atviras morgičius.

High Park Ave.
$12.000 įmok., 17 kamb. 3 mt. senumo, labai gražios statybos origin.

S. JOKUBAITIS
PARŪPINU MORGIČIUS
Telef. LE. 7-3173. Namų RO. 6-0417

MORKIS A. J.

Real Estate Broker
NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD
1077 Bloor St. W. (prie Dufferin St.)
Telefonai: LE. 4-8459, LE. 4-8450. Namų tel. BE. 3-5996

$5.000 kaina — cigarų krautuvė ir užkandinė, kampinis namas Bloor St. W., prie tramvajaus sustojimo, 10 metų išnuomotas, savaitinė apyvarta $500, geri įrenginiai.

$4.000 įmokėti, gerų plytų atskiras namas, 10 didelių kambarių, 2 virtuvės, 2 vonios, naujas šildymas, šoninis įvažiavimas, didelis kiemas, 10 metų morgičius balansui, palikimo pardavimas. Parkdale rajonas, $17.900 pilna kaina.

$1.500 įmokėti, gerų plytų, 6 gražūs kambariai, kvadratinis planas, moderni virtuvė, alyva šildomas, šoninis įvažiavimas, Dufferin - Davenport, 10 metų morgičius balansui, prašo $13.900.

$20.900, ideali cigarų, dovanų ar rašomų reikmenų didelė krautuvė su 7 gerais kambariais, atskiru įėjimu, alyva šildomas, 3 virtuvės, arti naujo banko, priešais ligoninę, vakaruose, $6.000 įmokėti, 10 metų morgičius.

$1.500 įmokėti, bangalovas, gerų plytų, Eglinton - Keele, 4 kambariai, naujas šildymas, moderni virtuvė ir vonia, privatus įvažiavimas, garažas, 10 metų morgičius baalnsui, prašo $13.900.

$2.500 įmokėti, Beresford - Annette, gerų plytų, 8 dideli kambariai, 3 modernios virtuvės, alyva šildomas, dvig. garažas, prašo $15.900.

$3.500 įmokėti, Jane - St. Johns, gerų plytų iki stogo, atskiras, kvadratinis planas, vandeniu alyva šildomas, privatus įvažiavimas, geri morgičiai, prašo $17.900.

$19.500, gerų plytų, atskiras namas, 6 dideli kambariai, 2 modernios virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis sklypas, garažas, Indian Rd.

$12.000, ūkis 45 mylios nuo Toronto, 50 akrų geros dirbamos žemės, gerų plytų 7 kambarių namas, gera daržinė, vandentiekis, šiek tiek ūkio inventoriaus.

Krautuvės, farmos, vasarvietės, moteliai įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis, mielai suteiksime visas informacijas. Taip pat parūpiname gerom sąlygom paskolų įsigijimui nuosavybės.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

Collingwood, Wasagos ir Stayner

apylinkėse ūkių-farmų, vasarnamių, garažų, gazolino stočių ir kito nekiln. turto pirkimo - pardavimo reikaluose tarpininkauja lietuvis pardavimo agentas

V. (Vic) BUTRIMAS
Dėl informacijų rašykite: V. Butrimas, Box 83, Collingwood.
Skambinkite: 62 W 2 Collingwood.
GEO. HUNT REAL ESTATE
128 Hurontario Str.
Collingwood, Ont.

Vaistai Lietuvon!

ISGELBĖKITE GYVYBES, PASIŲSKITE SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS VAISTŲ
Rašykite, telefonuokite ar atvykite pas mus. Viršs informacijos veltui.

WALTMAN'S Patikima Vaistinė
1147 DUNDAS ST. W., Ossington kampas (prieš Lietuvių Namus)
TELEFONAS LE. 6-2139

SUDBURY Ont.

Lietuviukai skina laurus. Pereitą savaitę Sudbury buvo katalikų pradžios mokyklų auklėtinių iškalbos metinės varžybos globojamos Kolumbo vyčių. Dalyvavo 16 Sudburio ir apylinkės angliškai kalbančių mokyklų auklėtinių. Iš trijų laimėtojų dvi, ir tai pirmosios, vietos atiteko lietuviukams. Pirmąją vietą laimėjo jau muzikos festivaliuose ir konkursuose laurus skynęs akordeonistas Algis P. Kusinskis, parnešęs pergalės skydą šv. Tomo mokyklai ir dar $30 pinigais. Antrąją vietą laimėjo gabi šv. Dovydo mokyklos mokinė kanklininkė Dalė Jasiūnaitė ir $20. Ir tik trečia vieta atiteko vietiniam kanadiečiui. Jų nuotraukos su aprašymu buvo idėtos vietiniame dienraštyje "The Sudbury Daily Star". Tikrai džiugu, kad lietuviukai taip gražiai garsina Lietuvos vardą.

Sudburiškis.

KAIP LATVIJOJE REALIBITUOJA GRĮŽUSIUS TREMTINIUS

Latvių "Briviba" (Stockholme), žiniomis iš Latvijos, praneša, kad latvių ministerių taryba išleidusi specialų potvarkį apie bausmę atlikusius ir iš trėmimo grįžusius asmenis. Realibituotiems išduodami "švarūs" pasai. Jiems leidžiama verstis pirmykščiu amatu ir atgauti konfiskuotą turtą arba gauti už jį kompensaciją pinigais. Pirmam pragyvenimui jiems išmokama 2 mėnesių uždarbis. Vietinis vykdomasis komitetas jiems butą skiria be eilės. Reikia manyti, kad Lietuvoje yra panašūs potvarkiai.

(E)

Lietuviai agentai vieninkimės!

Extra Realty Ltd.
Realtors
Tel. LE. 4-9211
B. SERGAUTIS, F.R.I.
prezidentas
Real Estate patarnavimas: namai, žemė, biznis, morgičiai, draudimas, investacijos.

Nuolatinis dalies arba pilnos dienos pristatymo darbas šioje apylinkėje

Tai proga gerai uždirbti visos ar ne visos dienos darbo pagrindu.

Vyrui ar moteriai — patyrimas nebūtinas — nieko bendro entuzi su pardavinėjimu.

Ieškoma vietos gyventojų lengvam prekių pristatymui pagal sudarytus pavieniu pirkėjų sąrašus toje apylinkėje.

Gerai įsikūrusi kanadiška bendrovė samdo ir apmoko kandidatus, kurie turi būti gero charakterio ir turi patikimumo garantijas.

Pirmenybė teikiama visiškai blaiviems, turintiems gero vairuotojo pažymėjimus. Turi turėti automobilį ar sunkvežimuką ir draudimą. Kandidatas turi būti pasiruošęs tuojau pradėti darbą ir turėti $1,500 pinigais.

Tai nėra 'greito praturtėjimo" proga, bet ieškoma asmens, galinčio kas savaitę pristatyti prekes pagal sudarytus pirkėjų sąrašus. Tinkamam kandidatui garantuotas ilgam laikui priimtinomis sąlygomis darbas bei geras atlyginimas už sunkų darbą.

Mus interesuoja tik rimti kandidatai, atitinką augščiau išdėstytom sąlygom. Kitoki prašomi nesikreipti.

Kreiptis asmeniškai:
PERSONNEL OFFICE
Suite 214
3089 Bathurst Street
Toronto, Ontario

KAM MOKĖTI DAUGIAU?

$2.50 už valandą!

Pradėkite vairavimo pamokas dabar. Mes parūpiname mašinas egzaminams ir paruošiame teoretiškai.

WALDI'S DRIVING SCHOOL

859 College St. Tel. LE. 2-5461

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Suteisau išsirusius galus ir pradegintus kilimus. SKAMBINTI LE. 3-4912.
P. KARALIŪNAS

Lake Simcoe
kuro alyvos ir burnerių aptarnavimas
Toronte. Lietuviškoj kalbantieji klauskite Betty Vaitiekunas WA 2-6181

V. VASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telef. LE. 1-4605
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statybomsJŪSŲ PATARNAVIMUI SKAMBINTI:
J. GUDAS – namų tel. RO. 6-8096

PRANO BARAUSKO
Draudimų agentūra
Visų rūšių draudimai.
TELEFONAS
RO. 6-0811
arba RO. 6-0832
49 Cameo Cres., Toronto 9, Ont.

Nauja Lietuviška Valykla
Lenard's Cleaners
985 College St. Tel. LE. 1-5166
Darbas atliekamas vietoje su moderniškomis mašinomis.
PRIIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Darbo valandos: 8 val. ryto — 7 val. vak.
šeštadieniais — 8 val. ryto — 6 val. vak.
Savininkas L. LEVECKIS

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.
Buveinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

ED. KONDRATAS
1113 Dundas St. W., Toronto. LE. 3-5454
MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

NAUJAME MODERNIŠKAI ĮRENGTAME
MOUNT ROYAL MOTORS
garaže jūs galite savo automobilio pataisymo reikalus išsiaiškinti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.
Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaniškus pataisymus, sulankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių ratų sureguliavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškas ir standartines greičių dėžes, stabdžių juostų pakeitimus — nuo $18.00.
Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.
Vilkiko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.
3 Aukland Rd. – Tel. BE. 2-2131
Nakties metu tel. RO. 7-0086
(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

CONSUMERS' GAS CO.
Autorizuotas Dyleris
KROSNYS-GAZAI-ALYVA-ANGLYS
CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ir alyvos. VĖSINTUVAI (air conditioners) vasarai ir žiemai. KROSNYS "GURNEY" — gazo ir elektros. ŠALDYTUVAI — gazo ir elektros.
Duodama iki 5 metų išsimokėjimui. Visų rūšių remonto darbai.
Rose Heating – Tinsmith Co.
KRAUTUVĖ: 723 GERRARD ST. E. - TEL. HO. 6-1623
Lietuviai savininkai ZALECKIAI
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas.

Tinko remontas, mūro ir gyptex darbai
Tel. RO. 6-5420
S. ANDRIEKUS

Visi mašinų remonto darbai lietuviams atliekami pigiau, lietuviškame
WALLY'S GARAGE
Sav. VL. TARVYDAS
5 Robert St., Toronto (prie Spadina-College)
Automatiškos transmisijos ir visi kiti taisymų darbai atliekami sąžiningai ir visas darbas garantuotas.
TEL. NAMUOSE: RO. 3-2445. TEL. DARBE: WA. 1-9541.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ **siuvėjas**
A. Beresnevičius
Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliškų medžiagų. Augščiausios klasės darbas. Žemos kainos.
1299 DUNDAS ST. WEST, TORONTO
Telefonas LE. 1-1432
buto tel. LE. 1-4704

FELIX ELECTRONICS SERVICE
Taisoma visų rūšių televizijos, radijai, patefonai, teiprekorderiai
F. NORVYDAS
Skambinti bet kada **LE. 5-6007**

Amžinas jūros šauksmas

(Atkelta iš 2 psl.)

anei raštui, anei žodžiui, anei Tėvų žemei . . .

Klaipėdos atvadavimo žygis kėlė priaugančią kartą. Supratom jūros reikšmę mūsų tautai, mūsų valstybei — supratom maži ir dideli. Tas žygis brandino mūsų dvasią!

Ir girdėjom šio sukilėlio žodžius kartojamus eilės žmonių:

— Tai degtukams šie pinigai, kad uždegtų ugnį!

Atsiliepė nuo kalno ir Martynas Jankus:

— Rambynas lietuvių šventovė ir liks lietuvių tautos arka. Tavęs neįveiks nei jokios audros, jei Tavęs neišpeiks patys Tavo žmonės. Rambynas bus šventa vieta, kol liks pasaulyje bent vienas lietuvis!

Brangus lietuviui Rambyno kalnas, brangus ir kalnas Gedimino!

Tėvų kovotojų karta įdavė į rankas kalbą, laisvę, ir vartus į pasaulį!

Jau regėjome gražios ateities viziją: prasiplečiant sava žeme į vakarus ir rytus — dar atsiėmimas kaikurių pavergtų žemių!

Jūra juk ugdo sparnus: ne tik žuvėdrų ir erelių, ar žvejų ir jūreivių, bet visos tautos. Klaipėdos krašto atgavimas — tai ne vien tik brangiosios žemės atgavimas.

Jūra ir Klaipėda vėl šauks savęsp būsimąsias kartas, kaip tebešaukia mūsų širdis, kaip šaukė mūsų tėvus.

1923 metų žygis yra ir bus gyvas pavyzdys ryžtingumo ir pasiaukojimo, pavyzdys vieningo tautos žygio: mažlietuvių, didlietuvių ir tolimuose užjūriuose gyvenančių. Joks priešas nebegalės juk nuneigti to įvykusio fakto, pagrisio teisybe. Lietuvos sūnūs stojo į kovotojų eiles, savo akių vyzdžiuose turėdami senolių pavyzdį. Be abejonės, eilė išliks gyva: žygdarbis patraukia žygdarbį.

V. R. Kralikauskienė.

Padaromi minkšti baldai
pagal užsakymus ir aptraukiami seni labai pigia kaina.
Darbas garantuotas.
Telefonas WA. 2-7981
Namų tel. AM. 1-0537

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
(prie Dufferin)
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

Elektros - Electronic Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai
Tel. LE. 3-1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
859 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-5461.
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu pridėti $1. Moterims iki 35 m. amž., tarpininkavimas VELTUI.

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3. Ont.
Telefonas LE. 4-8431

Penkiasdešimt milijonų katalikų Kremliaus šešėlyje

Tokios antraštės straipsnių eilę pradėjo skelbti Otavos prancūzų dienraštis "Le Droit". Jų autorius Francois Bernard. Pirmasis straipsnis nagrinėja katalikų būklę dabartinės Sov. Sąjungos ribose; kiti — katalikų gyvenimą satelitiniuose kraštuose. Autorius pirmiausia sumini, kad Sov. Sąjungoj esą 6.700.000 katalikų, daugiausia lietuvių ir latvių — 2.700.000 ir ukrainiečių — 3.500.000. Didžioji straipsnio dalis skirta Lietuvai. Autorius, matyt, remiasi lietuviškais šaltiniais ir gana tiksliai pavaizduoja Lietuvos katalikų vargus. Pavardės ir vietovės rašomos lietuviškai, suminėti Lietuvos vyskupai, tiktai suklysta minint kan. J. Stankevičių kaip valdytoją Kauno, Vilniaus, Kaišiadorių ir Vilkaviškio vyskupijų. Kan. J. Stankevičius dabar valdo tiktai Kauno ir Vilkaviškio vyskupijas. Pateikiama statistika deportacijų, kunigų, bažnyčių ir t.t. Esą 1939 m. buvę 1200 bažnyčių, 1600 pasaulietinių kunigų ir 500 vienuolių, dabar veikią 688 bažnyčios ir 800 kunigų. Protestantai turėję 93 pastorius ir 108 parapijas, dabar — 12 pastorių ir 32 parapijas. Suminėtos paskutinės informacijos iš Lietuvos katalikų gyvenimo — kun. Gylio nubaudimas, Sibiro maldaknygė, popiežiaus Jono XXIII laiškas Lietuvos vyskupams. Neminimas tiktai Lietuvos partizanų laiškas popiežiui.

Apie vysk. Borisevičių sakoma, kad buvęs pasmerktas mirti 1947 m. sausio 3 d. Esą, betgi manoma, kad jis nebuvo sušaudytas ir tebėra kalėjime. Vysk. M. Reinys miręs 1953 m. kalėjime.

Ukrainiečiai rytų apeigų katalikai Galicijoj buvę 1946 m. jėga prijūungti prie ortodoksų cerkvės, vadovaujamos Maskvos. Visi septyni jų vyskupai suimti. Karpatų ukrainiečiai, anksčiau priklausę Čekoslovakijai, apie 500.000 taipgi jėga buvę prijungti prie maskvinės cerkvės, o jų vyskupas Romza nužudytas. Straipsnis baigiamas ištrauka iš Sibiro maldaknygės.

Naujų įvykių...

(Atkelta iš 3 psl.)

Neišspręstų politinių bylų krūvoje Pabaltijo byla gali būti tik pakilnojama ir atidedama ateičiai. Tegu ir taip, mums svarbu, kad ji ten guli ir kelia rūpesčio mūsų krašto okupantui. Lietuvis, nuo amžių erškėčių keliu ėjęs, turi pakankamai kantrybės lūkuriuoti, kol ta byla įgaus savo eigą. Svarbu nepalūžti dvasioje ir visomis priemonėmis ir galiomis remti ir palaikyti lietuvybės išlaikymą mums tremty atsidūrus, o taip pat tvirtai tikėti į Lietuvos prisikėlimą. Ne tiek nuo kitų, kiek nuo mūsų pačių priklauso tas Lietuvos prikėlimo darbas ir būdas ir todėl toje už jos laisvę kovoje būkime vieningi ir tvirtai laikykimės gretose, kol laimėsime. Atminkime, kad nerandame istorijoje įvykio ir geradario, kad suklupusią tautą k i t a s prikeltų, bet priešingai — nedraugai puola ją visai pribaigti. Šiandieną dar mums nereikia kardo, raidoje gimsta netikėtumai. Duok Dieve, vieno iš tokių sulaukti mūsų potroškiams prielankaus ir byloje su krašto okupantu reikšmingo. Jei Vakarai ir Rytai padeda kelti spalvotųjų rasių tautas į laisvę ir nepriklausomybę, kurių niekad neturėjo, tai analogiškai turėtų ir kitiems grąžinti pamintą laisvę. Kai pribręs laikas meškai dvėsti, atsikvėps giliai visos jos užslėgtos tautos ir sujudėję nublokš nuo savęs tą sunkenybę išeidamos katra sau į laisvą gyvenimą, kurių tarpe ir šiandien tebekenčiančioji mūsų tėvynė Lietuva. Juo greičiau tai įvyks, tuo mes anksčiau būsime laimingesni. O kad meškai tas atsitiks, nėra abejonės. Naujų būsimų įvykių ženklai jau matomi, o tik dar kryptys neįžiūrimos.

J. Karamba.

Švedijos lietuvių suvažiavimas

(Atkelta iš 1 pusl.)

nešimas apie pastaruoju metu pasitaikiusius nesklandumus šioje srityje sukėlė susirinkimo dalyvių susirūpinimą, kuris buvo išreikštas vienbalsiai priimta atitinkama rezoliucija. Tuo pačiu išreikšta padėka ligšioliniams atstovams, kurie įgalioti toliau atstovauti sutinkamai su bendruomenės nusistatymu. Ryšium su tuo vienbalsiai priimtas ir kitas bendro pobūdžio nutarimas principiniam bendradarbiavimui su kitomis organizacijomis nustatyti.

Naujoji SLB valdyba išrinkta beveik iš tų pačių asmenų, leidžiant pasikviesti specialioms pareigoms dar du asmenis. Pirm. perrinktas arch. J. Pajaujis.

Susirinkimas baigtas Tautos Himnu. Jam pirmininkavo inž. J. Krikščiūnas iš Vesteros, sekretoriavo dr. K. Čeginskas iš Uppsalos. Revizijos pranešimą padarė inž. Gumauskas. Suvažiavusius telegrama iš Lundo pasveikino Lietuvos kariuom. savanoris - kūrėjas plk. ltn. Menauskas. Po oficialiosios dalies susirinkimo dalyviai bendrai pasivaišino dailininkų E. ir E. Budrių erdvioje atelje. Dalyvių tarpe buvo ir velionies Šeiniaus našlė.

Ta pačia proga įvyko Baltų Humanistinės d-jos šalpos organizacijos liet. sekcijos posėdis.

(ELI).

WINDSOR, Ont.

Rekolekcijos šįmet pas mus bus balandžio 1-3 d.d. Jas ves visiems žinomas didelis patriotas kun. Benediktas Sugintas iš Čikagos, Vasario 16 gimnazijos būrelių steigėjas, uolus aukų rinkėjas, lietuviškos sąžinės žadintojas, Brazilijoj Sao Paulo lietuvių kolonijoj pirmasis pastatęs naują, gražią bažnyčią, ten išgyvenęs 7 metus.

Pradžia rekolekcijų penktadienį 7 v.v. šv. Pranciškaus bažnyčioje — 1479 Albert Road. Šeštadienį 6 v.v. dvi konferencijos, išpažintys. Bus svečias kunigas iš Detroito. Sekmadienį 12 v. Suma, konferencija, stacijos ir užbaiga palaiminimu.

Kunigo V. Rudzinsko naujas adresas: 2977 University W., Windsor, Ont., Canada. Telefonas CL. 4-8200.

Kun. V. Rudzinskas,
Windsoro lietuvių kapelionas.

DĖMESIO! DĖMESIO!
Taisau visų rūšių
Televizijas, namų ir auto radijas
Darbas sąžiningas ir garantuotas. AL. ČIŽIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Telefonas RO. 6-4063

Right-Time Watch and Clock Repair
2748 Dundas St. W. Tel. RO. 3-1862
Taisomi visų rūšių laikrodžiai ir žadintuvai, darbas atliekamas prityrusio laikrodininko greitai ir sąžiningai.
FELIKSAS BARZDŽIUS

Kvalifikuotas technikas taiso
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

Taisomi TELEVIZIJOS aparatai
Skambinti iki 11 val. vak.
RO. 6-9367 **V. Semaška**

. . ŠYPSENOS . .

Mama ir dukrelė

Namų šeimininkė, kuri vis mėgdavo užtikrinti savo jaunystę, svečiams po pietų rodo šeimos fotografijų albumą. Rodydama nuotrauką moters su mažyte poros metų dukrele ant kelių, sako:

— Tai aš prieš 28 metus.

Vienas iš svečių, pasižiūrėjęs atidžiai, sako:

— Nelabai panaši . . . O kas ta mažytė mergaitė ant kelių?

Ko jis juokiasi?

Rašytojas Balzakas guli savo miegamajame patalsy, bet vis negali užmigti. Staiga jis išgirsta, kaip kažinkas atrakina jo kambario duris ir tyliai įeina. Ménulio šviesoje jis mato vagį, kuris pirštų galais priselina prie jo rašomojo stalo ir bando visrakčiu atidaryti stalčių.

Balzakas staiga pradeda kvatotis.

— Ko tamsta juokiesi? — klausia nustebęs vagis.

— Juokiuosi, kad pasauly dar yra tokių idijotų, kurie nakties tamsoje su visrakčiu drebėdami atsirakinę stalčių tikisi rasti ką nors jame, kai aš ten nieko nerandu dienos metu, atsirakinęs tikru raktu, visiškai nedrebėdamas ir nesiskubindamas . . .

Amerikoniškas humoras

Elgeta sulaiko gatvėje praeivį ir prašo kelių centų, kad galėtų nusipirkti duonos.

— Pastatysiu tamstai taurę whisky, jei nori, — sako sulaikytasis.

— Ačiū, negeriu.

— Nupirksiu, jei nori, gerą cigarą.

— Ačiū, nerūkau. Norėčiau ką nors suvalgyti.

— Duosiu bilietą į arklių lenktynes. Išsirink tamsta arklį, aš už jį statau, o ką išloši bus tamstos.

— Kad aš niekad lenktynėse nelošiu. Mano vienintelis noras gauti ką nors pavalgyti.

— Na, jeigu jau taip, tai einam pas mane vakarienės. Tegul pamato mano žmona, kaip atrodo žmogus, kuris negeria, nerūko ir arklių lenktynėse nelošia.

Rasinė problema

Anglijoje Lady C. kartą rengė balių. Tos pat dienos rytą ji pastebėjo padariusi didelę klaidą — pakviestųjų mergaičių buvo 5 daugiau kaip jaunų vyrų. Ką daryti!? Ponia tuojau sumetė. Ji paskambiną netoli esančios amerikiečių stovyklos komendantui ir paprašo prisiųsti 5 jaunus karininkus. Komendantas mielai sutinka. Lady C. dar nedrąsiai pastebi, kad jų namuose tebesąs rasistinis prietaras, tai prašo neprisiųsti žydų. Komendantas mandagiai užtikrina, kad jis supranta ir to nepadarys.

Lady C. vakaro laukia rami. Sutartą valandą prie rūmų orilekia du amerikoniški džipai ir — O Viešpatie, — iš jų išlipa 5 karininkai . . . juodukai . . .

Paieškojimai

Ignas Kaunelis, apie 44 m. amž., dipl. agronomas, gyvenęs Erfurte, Vokietijoje, prašomas atsiliepti arba asmenys žiną apie jį pranešti: E. Aleksienė, 59 Pacific Ave., Toronto 9, Ont., Tel. RO. 9-7911. Yra žinių iš Lietuvos.

Dėdinas Jonas, ieškomas Vaitkevičienės Emilijos iš Lietuvos. Jos adresas: Lietuvos TSR, Plungė, M. Melnikaitės gt. 49, prašo parašyti.

Petras Kazlauskas, kilęs iš Gutaučių kaimo, Daugailių valsč., ieškomas motinos iš Lietuvos. Atsiliepti ar žinį apie jį pranešti: A. Palvenis, 23 Close Ave., Toronto 3, Ont., Canada.

VKLS PRANESIMAS

Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos Kanados Krašto Valdyba, tvarkydama ryšį su Suvalkų trikampyje esančiais lietuviais, išaiškino, kad yra galimybių Kanadoje esantiems viengungiams vedybų tikslu užmegsti ryšius su ten esančiom lietuvaitėm, kurios mielai sutiktų atvykti į Kanadą. Būtų žingsnis pirmyn lietuviškos šeimos sukūrimo problemoje.

Šiuo reikalu informacijų prašome kreiptis į VKL S-gos Kanados Kr. V-bos sekretorių J. Cicėną, 21 Alhambra Ave., Toronto 3, asmeniškai ar telefonu LE. 7-1781 kasdien po 5 val. vak. Visuomet bus maloniai suteikta informacija šiuo reikalu.

Dr. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
TELEFONAS LE. 2-4108
Priėmimo valandos:
9 val. ryto iki 7.30 val. v.

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

Dr. V. Sadauskienė
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabinetas: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL DUDA

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios — Metinis parapijos tikinčiųjų susikaupimas, rekolekcijos, prasidės Kančios sekmadienį, lygiai už dviejų savaičių. Susikaupimą praves kun. dr. J. Vaišnora, MIC, neseniai išleisto mokslinio veikalo "Marijos garbinimas Lietuvoje" autorius.

— Gavėnios kiekvieną sekmadienį 7 val. vak. par. bažnyčioje vyksta Graudžių Verksmų pamaldos: prie išstatyto Švenčiausiojo giedamos giesmės, primenančios Viešpaties atpirkimo kančią, pamokslas. Giesmes gieda specialiai paruoštas berniukų choras. Penktadieniais 7.30 v. v. apvaikščiojami Kryžiaus Keliai.

— Lietuvių Vaikų Namų — darželio statybos fondui šv. Jono Kr. parapija paskyrė $1.000. Pinigai bus įnešami dalimis iki statybos pradžios.

— Kat. Moterų D-jos par. skyriaus susirinkimas įvyks šį sekmadienį, kovo 27 d. po 8.30 val. pamaldų muzikos salėje. Susirinkime bus aptartas priešvelykinis ligonių lankymas Toronto ligoninėse, sanatorijose ir namuose.

— Lietuvių radijo valandėlės palaikymui Vatikane rinkliavoje surinkta $102,78. Šie pinigai bus persiųsti J.E. vysk. V. Padolskiui.

— Parapijos kraujo atsargų sudarymo vajus vykdomas iki kovo mėnesio galo. Jau gražus skaičius lietuvių parapijos raštinėje yra už siregistravę aukoti kraujo Kanados Raud. Kryžiui. Neabejotina, kad nemažas tautiečių skaičius kraujo duodavo pavieniai ir anksčiau. Šiuo kartu betgi norima akciją pravesti organizuotai, bendrai lietuvių vardu. Jei susiras didesnis aukotojų skaičius, visą reikalą bus galima išpropaguoti galimai daugiau visų lietuvių vardu, tam panaudojant ir kanadietišką vietos spaudą.

— Gyvojo Rožančiaus D-jos įsikūrimo ir 30 metų veiklos sukakčiai paminėti balandžio 24 d., sekmadienio popietę, par salėj įvyks minėjimas su vaišnage. Šio parengimo tikslas sukviesti visas kolonijos senutes ir senukus, kurie, gal būt, labai mažai turi progų atsilankyti į viešus pobūvius, ir su jais keletą valandėlių pasišnekučiuoti. Parengimą globos ir finansuos parapija.

— Šią savaitę parapijos kunigai vizituos Westono lietuvių rajoną, prieš apsilankymą susisiekę telefonu.

— Šį šeštadienį 7.30 v. vakaro Prisikėlimo par. salėje gastroliuoja Clevelando lietuvių teatras "Vaidila", suvaidinsiąs dramą "Melas šventykloje". Teatrą iškvietė ir globoja Toronto lietuvių Caritas priešvelykinei tautiečių šalpai. Visi raskime valandėlę laisvo laiko atsilankyti į vaidinimą.

— Už a.a. Rapolo Žulio vėlę, dviejų metų mirties dieną, šį sekmadienį 9.30 val. aukojamos šv. Mišios.

Lietuviškos velykinės atvirutės Toronte gaunamos: abiejų parapijų knygynuose sekmadieniais; J. Beržinsko prekyboje — The Time — 1212 Dundas St. W.; Margis Drugs — 408 Roncesvalles Ave.; p. Baikauskienės prekyboje — 1613 Blor St. W.

VIEŠA RINKLIAVA

Kovos su vėžio liga draugija balandžio 1 d., penktadienį, daro viešą rinkliavą Toronto mieste. Draugija kviečia ir iletuvius įsijungti į šį kilnų darbą, parenkant dėžutėmis viešose gatvėse aukų, bent porą valandų dienos metu.

Galį pagelbėti prašomi užsiregistruoti pas apyl. valdybos pirm. J. R. Simanavičių tel. LE. 4-1274.

Naujai išrinktoji Lietuvių Namų valdyba pasiskirstė pareigo: pirm St. Banelis, pirm. pav. atsk. reikalams A. Kiršonis, pirm. pavad. šėrų reikalams K. Dalinda, sekr. V. Petraitis, šėrų ir kart. reik. E. Jurkevičienė, inf., par. ir kult. reik. V. Bačėnas, ūkio r. vedėjas A. Statulevičius.

O'Keefe Brewing Co. atstovo Jono R. Simanaviaučs telefonas yra LE. 5-3321. Atliekami visokie patarnavimai.

Prisikėlimo parapijos žinios — Parapijos metinės rekolekcijos prasideda šį sekmadienį, kovo 27 d. Jas ves kun. P. Patlaba iš Cicero, Ill. Pirmoji rekolekcijų savaitė skiriama moterims, o antroji — vyrams. Sekmadieniais Mišių metu pamokslai sakomi visiems bendrai, bet nuo pirmadienio ryto iki šeštadienio vakaro pamokslai pasavaičiui sakomi tik arba moterims, arba vyrams.

Šiokiadienių rytais Mišios bus laikomos 7, 8, 9 val. Po 9 val. Mišių rytinis rekolekcijų pamokslas. Šia proga pranešame, kad visos Mišios, kurios rekolekcijų laiku bus užprašytos laikyti 7.30 val. ryto, nukeliamos į 9 val.

Vakarais rekolekcijų pamokslai bus sakomi 7.30 val., o po jų bus šv. Mišios. Vakarinių Mišių metu visa bažnyčia gieda gavėnines giesmes. Išpažinčių klausoma kiekvieną rytą ir vakarą laike visų Mišių. Savaitgaliais išpažinčių klausyti pagelbės svečiai kunigai.

Visus tikinčiuosius — ateinančią savaitę moteris, kitą savaitę vyrus — maloniai kviečiame gausiai dalyvauti rekolekcijose ir atsivesti savo draugus. Kurie jokiu būdu negali dalyvauti vakarais, tie būtinai stengiasi ateiti bent rytais. Dievas ateina pas mus šiose dienose su gausiomis malonėmis, — ateikime jų pasisemti.

— Tiek moterų, tiek vyrų rekolekcijos baigiamos iškilmingomis bendromis Komunijomis ir agapėmis — bendrais pusryčiais. Moterims agapę rengia ir patarnauja parapijos vyrai, o vyrams — parapijos moterys. Agapių metu bus mažytė meninė programėlė. Į agapes be atskirų kvietimų prašomi visos ir visi.

— Tais sekmadeiniais, kai parapijos salėje bus agapės, balandžio 3 ir balandžio 10 d.d., salėje 11.30 val. Mišių nebus. Vietoje to, bažnyčioje bus dar vienos Mišios tuoj po Sumos.

— Rekolekcijos bus baigtos balandžio 10 d., 5 val. p.p. bendru susikaupimu bažnyčioje, kurio metu bus gražus religinės muzikos koncertas, pamokslas, palaiminimas Švenč. Sakramentu ir apaštališkasis palaiminimas.

Koncerto programą išpildys solistė J. Liustikaitė, "Rapsody" vyrų choras, Prisikėlimo parap. mišrus choras ir smuiko bei čelo instrumentalistai.

— Rekolekcijų metu bus renkami dėvėti drabužiai lietuviams Suvalkų trikampyje. Prašome jau dabar drabužius atrinkti, išplauti, išvalyti. Surištus pakietėliuose drabužius prašome atnešti į bažnyčią ir palikti vestibiulyje specialiose dėžėse. Drabužių supakavimu ir išsiuntimu rūpinasi KL Katalikių Moterų D-jos Prisikėlimo par. skyrius.

— Per rekolekcijas, visą Didžiąją savaitę ir per Velykas prie bažnyčios durų bus padėta dėžutė su užrašu "Vargšams ir ligoniams". Tai bus priminimas, kad yra žmonių, kurie mažiau turi, negu mes ir kad mes galime jiems pagelbėti. Sudėtas aukas panaudos mūsų skyriaus Kat. Mot. Draugija, Velykų proga sušelpdama kolonijos neturtinguosius, ligonius ir pasiųsdama suneštus drabužius Suvalkų trikampiui. Prisidėkime savo nors ir kukliomis aukomis.

— Šį penktadienį, 7.30 val. v. bažnyčioje vaikščiojami Kryžiaus Keliai. Kviečiame visus gausiai atsilankyti.

— Padarius pusmetinį salės grindų perlakavimą, šį sekmadienį salėje 11.30 val. Mišios bus laikomos ir salė bus atidaryta įprastai veiklai.

— Pradedant šiuo sekmadieniu, parapijos biblioteka rekolekcijų metu bus atidaryta penktadienių vakarais po rekolekcijų pamokslų ir sekmadieinais po 10 val. Mišių. Po 11 val. Mišių biblioteka neveiks. Per Velykas parapijos bibliotėka bus uždaryta.

— Šį sekmadienį per visas Mišias daroma antra rinkliava Šv. Sosto naudai. Prašome naudoti specialius vokelius, kurie sudėti vestibiulyje. Kaip praėjusios savaitės biuletenyje pažymėta, Lietuviškai Radijo Valandai prie Vatikano paremti parapija atskiros rinkliavos dėl nepatogaus laiko nedarys, bet paims iš kasos ir pasiųs galimai didesnę auką. Tačiau jei kuris iš tikinčiųjų specialiai prie lietuviškos radijo valandėlės išlaikymo norėtų prisidėti, maloniai dėkojame ir kviečiame savo auką įdėti vokelin ir užrašyti "Liet. Vatikano radijui".

— Rekolekcijų metu reguliarus kalėdojimas nutraukiamas. Bus lankomi tik toliau nuo bažnyčios gyvenų parapijiečiai, bet tik atskirai telefonu ar asmeniškai susitarus.

— T. Modestas yra išvykęs į JAV kelioms dienoms poilsio ir pakeisti parapijos darbe pas mus atvykstančio kun. Patlabos.

— Parapijos metinis bazaras artėja šuoliais. Ar jau pagalvojome, ką jam paaukoti ir kaip jį padaryti sėkmingą?

— Rekolekcijų metu aplankykime prie parapijos veikiantį p. Smolskio knygyną. Be naujausių knygų ir bendrai spaudos, ten galima gauti maldaknygių ir devocijonalų.

— Atsilankykime visi į Prisikėlimo parapijos Katalikų Vyrų D-jos globojamą dainos ir išraiškos šokio vakarą, kuris bus šį sekmadienį 4.30 val. p.p. Programoje dalyvaus šokio ir dainos solistės J. Kvietytė ir V. Žiemelytė. Koncertas daromas ne pasipelnymo tikslu, bet kultūrine mintimi. Kviečiame tą pirmą metinių rekolekcijų dieną praleisti gražioje ir kultūringoje nuotaikoje.

"Tėvynės prisiminimų" programoje šį sekmadienį, 1 val. p.p. iš stoties WHLD Niagara Falls, Buffalo, N.Y., banga 1270, skambins pijaninu talentingas jaunuolis Tadas Gurevičius.

Pabaltijo Moterų organizacijos vadovybę šiemet perėmė lietuvė. Pirmininke išrinkta Vanda Judzentavičiūtė, vicepirmininkės: esčių p. Kahla, latvių — p. Kopmanis ir lietuvių p. Butkevičienė.

Balandžio 2 d. 7.30 val. vak. Prisikelimo parapijos salėje pabaltietės moterys rengia metinę arbatėlę, į kurią visuomenė maloniai prašoma atsilankyti. **J.K.**

Aldona ir Danius Siminkevičiai pereitą antradienį, susilaukė pirmgimės dukrelės.

Tarptautinius liaudies šokių konkursus nuo kovo 15 d. pradėjo International Institute — 709 College St. Instruktorius Stig Sundholm. Mokestis nariams $5, nenariams $6. Yra du kursai — pradedantiems ir pažengusiems. Pamokos vyksta 8 val. vak.

Ateitininkų sendraugių susirinkimas - arbatėlė įvyks šį sekmadienį, kovo 27 d., 6.30 v. v., Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje.

Programoje J. Matulionio paskaita ir diskusijos. **Valdyba.**

VISI KVIEČIAMI Į VAIDINIMĄ

Šį šeštadienį 7.30 v.v. Prisikėlimo par. salėje turėsime gražią progą pasidžiaugti dramos spektakliu. Sava kalba pastatytas scenos veikalas kiekvienam žmogui yra labai artimas. Neveltui visada ir Toronte vaidinimai turi puikų pasisekimą. Šiuo kartu Clevelando "Vaidilos" teatras stato lietuvišką, neseniai parašytą dramą "Melas šventykloje".

Iš okupuotos Lietuvos į Ameriką atvyksta trys partizanai. Scenoje sprendžiamos problemos aktualios: meilė, ištikimybė savo kraštui, šeimai ir pan. Kiekvienas veikale rasime nors mažą dalelę ir savojo aš — savo krašto, jo kovų ir aspiracijų, o taip pat pamatysime, nors dalinį vaizdą, mūsų pačių.

Mineto veikalo premjera, pastatyta Clevelande, susilaukė daug diskusijų. Tuo tenka tik džiaugtis — tai ženklas, kad veikalas yra aktualus, paliekas žiūrovo širdy kažką "nepamirštamo", verčiančio vėl prisiminti, išsikalbėti su kitu ... Šeštadienį gausiai atsilankę į vaidinimą asmeniškai tai patirsime.

Toronto Lietuvių Caritas, spektaklio kvietėjas ir globėjas, maloniai kviečia visus Toronto ir apylinkių lietuvius gausiai atsilankyti į spektaklį. Vakaro pajamos skiriamos priešvelykinei ligonių ir vargšų šalpai.

John Coveart — pianistas plačiai žinomas Amerikoje ir Kanadoje. Koncertavęs visuose didesniuose miestuose su simfoniniais orkestrais, šiuo metu yra vienas iš muzikos fakulteto egzaminatorių ir mokytojų. Taip pat nuolatinis CBC radijo ir televizijos pianistas. Šį sekmadienį koncerte jis akompanuos sol. V. Žiemelytei.

Jonė Kvietytė viena uoliausių moderniškojo šokio puoselėtojų, dabar dėstanti šokių ir ritminę mankštą Loreto College School, be to, turinti savo atskirą studiją, daug kartų pasirodžiusi su savo studijos lietuvaičių grupe įvairiuose parengimuose, pati pasirodanti televizijoje, prieš keletą savaičių suorganizavusi modernaus šokio festivalį, kur pasirodė jos mokinės, ji pati solo ir su partneriu šokotu Robert Doyle, šį sekmadienį dainos ir šokio koncerte pasirodys taip pat su partneriu — pašoks dalį tų pačių ir keletą lengvesnių bei linksmesnių šokių.

Kvietytė yra ne tik šokių išpildytoja, bet ir choreografė — jų kūrėja. Kostiumai yra taip pat jos sukurti. Kiekvienas šokis yra jos pačios individualybės pasireiškimas. Pamatysime tai šio sekmadienio koncerte, kuri ruošia Prisikėlimo parapijos Katalikų Vyrų D-ja.

V. Ziemelytė — kontraltas baigusi studijas Toronto universitete ši pavasarį. Jos išleidžiamasis koncertas įvyks gegužės mėnesį.

Šio sekmadienio koncerte girdėsime keletą kūrinių iš neseniai įvykusio taip gerai įvetrinto jos koncerto konservatorijoje. iKta koncerto konservatorijoje. Kiti dalykai nauji ir negirdėti.

Kaip žinome, visus fakulteto metus solistė studijavo su stipendija, kuri buvo skirta kaip nepaprasto balso ir talentingai dainininkei. Tvirtose operos direktoriaus Herman Geiger Torel rankose solistė įgijo patyrimą Verdi operose kaip "Masked Ball", "Il Trovatore", Puccini "Suor Angelica", Menotti "Old Maid and Thief" ir kt.

Atcinančią vasarą solistė dalyvaus Orlowski rolėje Strausso "Fledermauss" Banff, Albertoje.

Neseniai vykusiose Kiwanis festivalio varžybose iš tūkstančių dainininkų ji laimėjo pirmą vietą. Ji pati sako: "Siandien aš klaupiu ant kelių prieš konservatorijos vadovybę dėkodama jiems už atvėrimą durų į platųjį muzikinį pasaulį".

Otava. — Kanados vyriausybės kartelių komisija apkaltino didžiąsias cukraus kompanijas priešingai įstatymui susijungusias ir diktuojant cukraus kainas.

Clevelando Liet. Teatras "Vaidyla", vad. rež. P. Maželio, šį šeštadienį, kovo 26 d. 7.30 v. vak. Prisikėlimo par. salėje stato Viktoro Mariūno 5-kių veiksmų dramą

"Melas šventykloje"

Įėjimas: $2, $1.50 ir 1.
Bilietai prie įėjimo nuo 6 val. vak.

Toronto Lietuvių Caritas.

Šį sekmadienį, kovo 27 dieną,
Prisikėlimo parapijos salėje

DAINOS IR ŠOKIO KONCERTAS

Programą išpildo:
solistė VACLAVA ŽIEMELYTĖ
JONĖ KVIETYTĖ — ROBERT DOYLE

Akompanuoja John Coveart.
Šokių choreografija Jonės Kvietytės.
Apšvietimas Juozo Žadavičiaus.

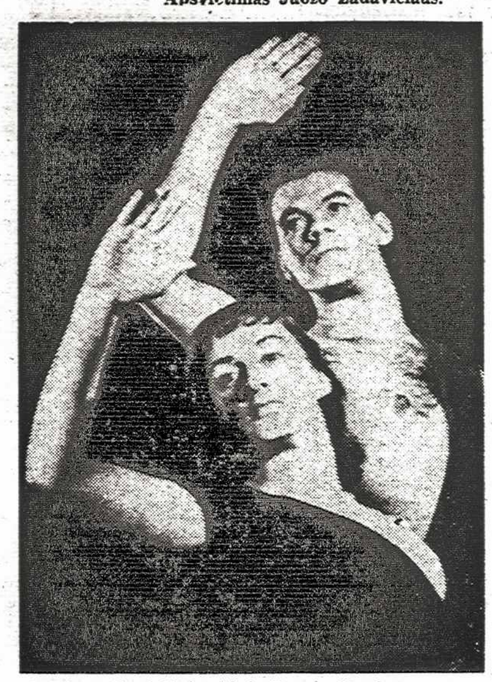

Jonė Kvietytė ir Robert Doyle

Ruošia: Prisikelimo parapijos Katalikų Vyrų Draugija.

Pradžia 4.30 val. po pietų.

Prie įėjimo laisva auka už programą.

Sol. V. Ziemelytė

Pianistas John Coveart

MONTREAL, Que.

KARDINOLAS KVIEČIA LIETUVIUS

Mielieji Broliai,

Šiuo laišku aš kviečiu Jus visus dalyvauti Didžiųjų Misijų dvasiniame atsinaujinime. Prašau Jūsų visu nuoširdumu primti šį mano kvietimą, nes ką aš galiu Jums duoti vertingesnio už gyvą Evangelijos žodį? Mūsų kvietimas liečia Jus visus, ir ypatingai tuos, kurie yra nutolę nuo Bažnyčios, nes religinė praktika yra kiekvieno asmens atsakomybė. Jūs lankote Bažnyčią ne tam, kad įtiktumėte savo klebonui, bet kad išpildytumėte savo krikščioniška pareiga.

Aš esu giliai įsitikinęs, kad Jūs atidžiai ir su pagarba klausysitės Dievo žodžio, skelbiamo Didžiųjų Misijų metu, nes tame rasite atsakymą į daugelį Jūsų klausimų, į kuriuos kiekvienas galvojantis žmogus turi rasti atsakymą, kad būtų laimingas šiame gyvenimo kelyje ir amžinybėje.

Ši asmenini kvietimą siunčia Jums Jūsų Arkivyskupas, kuris myli Jus visu nuoširdumu.

† Paul Emill Cardinal Leger.

Stud. Algimantas V. J. Priščepionka, ketvirtų metų humanitariniu m. fakulteto studentas, šiemet baigias studijas, gavo Woodrow Wilson National Fellowship fondo $1.500 stipendiją tolimesnėms studijoms.

Šis fondas yra įkurtas 1945 m. ir kasmet duodamos 32 stipendijos JAV ir Kanados universitetų absolventams, pasirenkantiems toliau tęsti studijas betkuri JAV ar Kanados universitetą. Univ rsitetas, kurį toks stipendininkas pasirenka, taip pat gauna po $2.000 nuo kiekvieno stipendininko, o jie yra atleidžiami nuo visokių mokesčių. Vedusiems stipendijos duodama $2.000. Šiemet iš 32 stipendijų net 22 paskirtos Toronto universitetą baigusiems.

A. Priščepionka tolimesnėms ekonomijos studijoms pasirinko San Francisco Berkeley universitetą.

Šitą pačią premiją gavo JAV ir Lietuvos atstovo Vašingtone sūnus Gabrielius Kajeckas. Išviso tokių stipdenijų sekantiems mokslo metams paskirta 1.259.

AV parapijoje Didžiosios Misijos prasideda moterims ir mergaitėms jau šį sekmadienį, kovo 27 d., 7 v.v. Misijoms vadovaus žinomas misijonierius, rašytojas ir didis jaunimo bičiulis jėzuitas Tėvas Juozas Vaišnys. Šios Didžiosios Misijos yra ruošiamos atskirai moterims ir atskirai vyrams štai kodėl: 1. to pageidauja mūsų Ganytojas Eminencija Kardinolas Leger; 2. yra visa eilė klausimų skirtingų vyrams ir moterims; 3. yra daug šeimų, kurių nariai negali kartu apleisti namų, nes negali palikti vienų vaikučių namuose.

KLK Moterų D-jos visuotinis susirinkimas įvyks kovo 26 d., 5 val. v. posėdžių kambaryje klebonijoj. Po susirinkimo — vaišės.

AV parapija dėkoja p. E. Vaupšienei, visoms malonioms šeimininkėms, pagelbininkėms, auktojoms ir visiems taip nuoširdžiai prisidėjusiems suruošti taip puikią ir jaukią Juozapinių vakarienę. Pajamos yra skiriamos AV bažnyčios fondui.

Tauro krepšininkai senjorai dalyvauja Immaculate Conception turnyre. Pereitą savaitę Tauras nugalėjo St. Viateur 90:80.

Į JAV išvyksta kelios šeimos. Pirmoji pajudėjo p. Budriūnų šeima, kovo pradžioje išvykusi į Los Angeles. A. Budriūnas buvo visiems žinomas statybininkas, ilgesnį laiką dirbęs dalininku Adamonic-Budriūno nekilnojamo turto pirkimo-pardavimo įstaigoj.

Balandžio 3 d. į Čikagą gyventi persikelia L. Balzaras su šeima. Balzaras ilgesnį laiką buvo Montrealio Šeimelio Prezidiumo pirmininkas ir energingas kitų lietuviškų organizacijų veikėjas.

Gegužės mėn. pradžioje į Čikaga persikelia "TŽ" Montrealio korespondentas J. Petruškevičius, kuris šiuo metu studijuoja ekonomikos mokslus McGill un-te. Jis vyks Amerikoje tęsti mokslą toliau ekonomikos magistro laipsniui gauti.

Iš AV parapijos choro seniūno pareigų pasitraukė Albertas Rusinas. Naujų seniūnų išrinktas ilgametis choro narys Jonas Lukoševičius. AV parapijos klebonas Tėvas Jonas Borevičius, SJ, labai prašo visus balsingus vyrus ir moteris įsijungti į chorą, kuris jau rengia giesmių programą artėjančioms Velykų šventėms.

Choro dirigentu ir toliau pasilieka muz. Aleksas Ambrozaitis. Šis choras nors nedidelis, bet yra jau susidainavęs ir daro gražią pažangą. **J. P.**

J. Gražio ir K. Gudžiūno kailių krautuvė — Masson Furs, 3365 Masson St., Montreal, — sėkmingai veikia ir plečiasi. Jie ne tik siuva naujus kailinius, bet taiso ir persiuva senus, bei turi gerą pasirinkimą gatavų.

Paskutiniu laiku daugelis net į Lietuvą išsiuntė prieinamesnių kainų kailinius, kurie ten vertinami tūkstančiais rublių. Sekmės mūsų ekspertams - kailininkams.

TAISAU

Televizijos ir radio aparatus.

Skambinti nuo 8-2 val. p.p., o savaitgaliais bet kuriuo laiku.
RO. 6-8870. P. ČEPONKUS

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403
TORONTO

TAUPYK, SKOLINKIS savo kredito kooperatyve "LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.

Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.

TELEFONAI: LE. 6-2738, LE. 6-2664. Vakarais — HU. 9-1543

MARMADUKE - RONCESVALLES, $5.000 įmokėti, geras 8 kambarių namas, 2 moderniškos virtuvės, nepereinamų kambarių planas, vandeniu alyva šildomas, 2 garažai. Arti susisiekimo, krautuvių ir mokyklų. 10 metų atviras morgičius.

ARMADALE AVE, $5.000 įmokėti, viso $16.900. Balansas 10 metų atviras morgičius. Atskiras plytų namas, 6 kambarių, naują šildymo sistema, garažas, geras įvažiavimas, vieno savininko namas.

ORIGINALUS DUPLEKSAI. $10.000 įmokėti, balansas 7% morgičių. Viso 17 kambarių, moderniškai įrengti, gelžiniai laiptai, teraso ir balkonai. Viso kaina $33.000.

STREETSVILLE, ONT. 4 šeimų pastatas, 6 metų senumo, moderniškas, miesto kanalizacija, didelis sklypas, plius ekstra sklypas dėl statybos. Viso kaina $25.000. Įmokėti $8.000. Balansui 10 metų morgičiai.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

Prof. KAZIMIERUI ŠALKAUSKIUI mirus,

jo brolius arch. Algirdą ir inž. Julijoną Šalkauskius bei jų šeimas giliai užjaučia

S. K. Grigaičiai.

Mylimam vyrui ir tėvui

A. † A. VYTAUTUI REPŠIUI mirus,

jo žmonai Agutei ir našlaičiams sūnums liūdesio valandoje reiškiame giliausią užuojautą

K. Balčiūnas,
V. Balčiūnas,
P. Dagys ir
St. Rimkus.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė be baldų II augšte. Tel. LE. 4-7384.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte. Tel. RO. 2-0455.

PARDUODAMI du vaikų vežimėliai— sportinis ir pilnas Lloyd firmos. 210 Rusholme Rd. Tel. LE. 4-4004.

ATIDARYTA NAUJA LIETUVIŠKA

MĖSOS KRAUTUVĖ

HIGH PARK MEAT MARKET Augščiausios rūšies mėsos.
3037 DUNDAS ST. W., prie High Park Ave.
Savininkas A. AVIŽIUS